

Luoi Atuuc Jethu Wët nhom

Luoi Atuuc Jethu, athör buoath athör Wël Jethu cï Luka göt. Wët ril yen gët Luka athör kënë, ee lön bï nyuoath tē cï Wëi Nhialic kəc ke kəŋ Jethu buoath kuony thïn, ku bïk Wët Puoath Yam rienke thiäi piny Jeruthalem ku Judia yic ebën, ku Thamaria ku jəl a pinyhom ebën aya. (1-8) Yeen, anyiköl ë cäth kəc cï gam, cïmën wäär jək yen rot kam kəc Itharel agut tē bï yen jəl a gam tēnē kəc pinyhom ebën. Ee wïc raan gät athör bï kəc ye kueen ŋic ku detkē yic aya, lön kəc cï gam aacie kəc ke man kəc Roma mac baai, ku lön nadē, gam kəc cï gam ë tē ye kəc Itharel yanhden theək thïn yen ë jəl thäap.

Alëu bï luoi Atuuc Jethu tek yic ë diäk, ku bï nyooth tē cï Wët Puoath Yam ye lueel rin Jethu thiëi piny thïn, ku jək akuut kəc cï gam kecök. Luoi Atuuc aci tek yic kēlä, (1) Cäth kəc cï gam, jək Jeruthalem la nhial Jethu cök ciëen, (2) Wët Puoath Yam aci yet wuät kək yiic pan Palethtinia, (3) Ku ler tuen aya lön wärdit Adëkdiæt agut bï yet Roma.

Kediit cï tic Luoi Atuuc Jethu yic, ee luoi Wëi Nhialic cï bën kek riel kəc cï gam gup Jeruthalem aköl Yan Ayum cïn yic luou, ku ler tuen ke tiit ke. Ku yik akut kəc cï gam kek kacken dit riel, kajuëc cï röt looi yiic cï lueel athör yic. Wët kəc cï gam tuen aci göt kək cï lək kəc yiic, ku kək cï röt looi cï göt athör Luoi Atuuc Jethu yic, aa riel ë wët kënë nyuoath pïr kəc cï gam yic, ku jəl amät ë rot akut kəc cï gam yic aya.

Käk tš thïn

Guiër kəc ɲic käk cï röt looi 1:1-26

Löŋ cï Jethu lueel ciëen ku athönde 1:1-14

Raan cï kuany nyin Judath 1:15-26

Kë cï nyooth Jeruthalem 2:1–8:3

Kë cï nyooth Judia ku Thamaria 8:4–12:25

Lusi Paulo 13:1–28:31

Atuc tueŋ 13:1–14:28

Amat nom gen Jeruthalem 15:1-35

Atuc ë rou 15:36–18:22

Atuc ë diäk 18:23–21:16

Paulo aci mac Jeruthalem ku Cetharia ku
Roma 21:17–28:31

1-2 Tënë Thiöpiluth athördien tueŋ yic, ɣen aci gët käk cï Jethu looi, ku käk cï piöc tēwäär jöök yen luide cök, agut aköl jot ye nhial. Tēwën këc Jethu guo yäth nhial, ëcï wët than piny ë riel cï Wëi Nhialic yiëk ye, tënë kəc cï ləc bik atuöccke.

³ Nin thiärŋuan thuonde cök ciëen, Jethu ëcï rot nyuöth arak juëc tënë atuöccke, ku bik ɲic, ke cïn diu, lön nadë ke yeen aŋot pïr. Yeen ëcï atuöccke tïŋ ku jïem ke ke käk bääny Nhialic.

⁴ Ku nawën cä atuöccke kenhïim mat tëtök, ke thön ëlä, “Duökkë jiël Jeruthalem. Tietkë Wëi Nhialic cï Wä thön bi tuöc we, wäär ca lëk we.

⁵ Joon aci kəc muöc nhïim ë pïu, ku nin lik, Wëi Nhialic bi we muöc nhïim abi tuöc we.”

Jethu aci yäth nhial

⁶ Nawën cï Jethu röm kek atuöccke, ke thiëckë, “Bëny, ba kəc Itharel cöl aa ben mac ëmën?”

⁷ Go Jethu bëër ëlä, “Aköl le yen kë bī looi, ku kāk bī looi, aaye Wä guiir rielde, ku acin këdun thīn bāk ŋic ye nen bī kek röt looi.

⁸ Ku na la Wëi Nhialic bën, ka bī we yiëk riël, ku wek aabī jam rienkië Jeruthalem ku Judia, ku Thamarìa, ku jəl a pinynhom ëbën.”

⁹ Wën cī yen jam këya, ke jət nhial, ku ë dæei kek, ku kum luät bik cī ben tīŋ.

¹⁰ Ku jəl kē līith ke döt nhial, ku Jethu ke jiël. Tëën nyin yic ke rööor karou cī ruk alëth yer bö, ku këëckë atuuc löm,

¹¹ ku luelkë, “Kac Galilia, yeŋö ye wek kööc ke we döt nhial? Yen Jethu, cī nyaai tënë we ku yëth nhial, abī la dhuk təcit tē cī wek ye tiëŋ thīn ke la nhial.”

Mathayo aci kuany nyin Judath

¹² Kaam wën, ka atuuc Jethu jiël gən Olip nom thiäak kek geu ke cit kilomiter tök, ku dhukkë geeu Jeruthalem.

¹³ Keek aaci jəl yet geeu ku lek yön yen ciëŋ kek thīn. Atuuc Jethu, aake yī Piter ku Joon, ku Jemith ku Andria, ku Pilipo, ku Thomath, ku Bartholomeo, ku Matheo, ku Jemith wën Alpawuth, ku Thaimon, raan man kac thāi bik panden mac, ku jəl a Judath wën Jemith.

¹⁴ Keek aake ye lac röm ku röökkë ke ya akut, kek diäär kök ku Maria man Jethu ku wämäthakën.

¹⁵ Nin lik cök, ke kac cī gam cit raan buoat ku thiär-rou ëbën, aake cī kenhüim mat. Go Piter rot jət ku jiëem,

1:8 Mt 28:19; Mk 16:15; Lk 24:47-48 **1:9** Mk 16:19; Lk 24:50-51

1:13 Mt 10:2-4; Mk 3:16-19; Lk 6:14-16

16 “Wämäthkië, wët cï gõt athör Wël Nhialic yic abï rot dhiel tiεη. Wëi Nhialic ëci wët lëk Debit kē bï rot looi aköldä tēnē Judath, raan bï Jethu nyuõth kɔc dɔm ye.

17 Judath ë ye raan akuõtda, ku yeen ëci Jethu kuany bï la abañ luoi bï looi luoidē yic.”

18-19 (Wëü cï Judath riɔp luoi rɛc cï looi, aaci yen ke dom ɣɔc, dom yen reet yen yeyic thïn ku thou. Kēnē, aaci kɔc ke ciēη Jeruthalem piη ëbēn, ku jɔlkē dom kēnē aa cɔl thuɔηden, rin cɔl Akeldama, ku wëtde yic “Ee Dom Riεm.”)

20 “Ku aci gõt athör Waak Nhialic yic ëlä, ‘Bï ɣönde yic ciēn kē tō thïn, ku cïn raan ciēη thïn.’

“Ku ëci gõt aya kēlä, ‘Bï raan dēt nyiende löök yic luoi yic.’

21-22 “Këya, raan adhil rot mät ɣo, ku bï ηic cïmēnda lɔn cï Jethu Bānyda rot jɔt raη yic. Raan buk mät ɣoyiic adhil a raan tōη akuõtda. Ku ë raan ηic kãη tēɣɔn jɔk Joon luoiden miśc nhom cök, ku jɔl a tēwäär ye ɣok cath kek Jethu agut aköl jiël yen tēnē ɣo bï ɣäth nhial.”

23 Ku jɔlkē kɔc karou gut rin, Jothep ku ë ηic aya ke cɔl Barthabath (ë cɔl Juthtuth aya), ku Mathayo.

24 Ku röökkē ëlä, “Bēny, yïn aηic kē tō raan ëbēn puõu, këya, nyuõth ɣo raan tōη nhiar kamken karou,

25 ku bï luui ke ya atuuç nyin Judath wäär cï nyääη piny, ku ler tēnē yen ye tēde.”

26 Ku jɔlkē cuet gɛk, ku bik raan tøk kuany kam ë kɔckä karou. Ku raan yen cik bēn lɔc ë ye Mathayo, ku jɔl mɛt akut atuuç kathiäär ku tøk yic.

2

Bën Wëi Nhialic

¹ Na la aköl Yan Ayum cïn yic luəu bën, ka atuuc Jethu kuut kenhüim yön tök.

² Kam wën ke pëk wei arööl dët piŋkë nhial, ku yen arööl kënë ë cīt arööl yomdīt ril. Ku jəl arööl yön awën rëer kek thīn thiššŋ yic.

³ Ku tiŋkë lök mac cīt liep ke tek rot piny, ku raan tök kamken ë ye kë cīt liem mac nyuc yenhom.

⁴ Keek ëbën, aake cī Wëi Nhialic lööny kegup ku jiεmkë thok kök, rin cī Wëi Nhialic ke yiëk riël ku bīk jam thok kök cie thuəkken.

⁵ Kəc juēc Itharel ke ciëŋ wušt kök yiic pinynhom, kəc ke ye Nhialic door aake rëer Jeruthalem ë nīnkä.

⁶ Wën cī kek arööl piŋ, go kəc juēc röt kušöt. Kəc ke cī röt kušöt aake cī gäi, kë ye atuuc Jethu jam thuəkken.

⁷ Wën cī kek gäi apaidīt gokë jam ke cī keröt jət apəi, “Keek kəc jam kälä aa kəc Galilia!

⁸ Ye kädë, bīk aa jam thuəkkua?

⁹ Yook ëbën yok aa kəc wušt kök cimën Parthia, Mede ku Elam, ku jəl aa Methopotamia, Judia, ku Kapadokia, ku Pontuth ku Athia.

¹⁰ Ku jəl aa Prigia ku Pampilia. Ku jəl a Ijip ku bëi kök pan Libia thiäak kek Thirene. Ku kəc kök yoyiic aa kəc wun cəl Roma.

¹¹ Kəc kök aa kuat Itharel. Ku kəc cie kəc Itharel cī yäthken waar bīk yanh Itharel gam. Ku kəc kök yoyiic aa kəc pan Kret ku pan Arab. Ku ë yen ŋot ye yok ke piŋ ke jam thuəkkua, ke luel kädīt cī Nhialic looi.”

¹² Aake cï gäi, ku muumkë nhïim kë bik lueel, gokë röt aa thiëc kamken, “Yenjö ye nyuöth yen këne?”

¹³ Go kɔc kɔk atuuç Jethu bui, ku luelkë ëlä, “Kɔckä aaci wiεεt möu!”

Jam Pïter tënë kɔc Itharel

¹⁴ Tënë, ke Pïter kam atuuç Jethu kathiäär ku tök jɔt rot, ku këc ku jɔl jam ke cï yeröl jɔt tënë kɔc Itharel awën cï röt kuööt, “Wek wärkië, wämäthkië Itharel, ku jɔl aa wek kɔc ciëŋ gen Jeruthalem, piëŋkë wëtdië apath, ku ba we lëk kë cï rot looi.

¹⁵ Kɔc yakë lueel ka cï muöl möu, aa këc wiεεt, təcit tē ye wek ye tak thïn, aköl akëc tööŋ, aŋot ye riël.

¹⁶ Ku wët cï Juel raan kāk Nhialic tïŋ lueel wäär akïn,

¹⁷ ‘Acï Nhialic lueel, lɔn kë bi looi aköl le nin thök akïn,

Yen abi Wëikië tuöc kɔc ëbën.

Wätkun ku nyiërkun aabi kë bi rot looi aköldä lëk kɔc.

Riënythii kun aabi nyuöth, ku röörkun dit aabi nyuääth arak juëc aya.

¹⁸ Ee yeen, agut aluakkië röör ku diäär, nïnkui bi bën.

Yen abi wëikië tuöc kɔc ë nïnkä, ku keek aabi kāk bi röt looi aa lëk kɔc.

¹⁹ Yen abi kädit jän göi looi nhial, ku käjuëc jän göi aaba looi pïnyhom.

Pïnyhom abi thiän riem, ku mac, ku jɔl a tol dïttet.

²⁰ Aköl abi nïip nyin, ku pεei abi thieth cïmën riem ee kaam këc aköldit puöth bën Bányda guo yëët.

21 Ku raan bi Nhialic röök ku bi ye kony abi poth bi
cii la pan mac.'

22 "Piεnkë wëlkä, wek wämäthkiën cöl Itharel!
Jethu raan pan Nadharet ë ye raan ci riel Bänyda
nyuöth ke cïn diu käkken düt jän göi ci Nhialic
looi rienke. Ee kë ηiεckë kek we, rin aaci röt looi
kamkun.

23 Cüt tē ci Nhialic ye guieer thïn, Jethu ë bi thön
we, ku bäk nök cimën ci wek ye puöl ku bi kəc rεc la
gup adumuööm nök, ku piëtkë tim ci riüu köu.

24 Ku yeen aci Nhialic cöl aben pir thou yic, wën
ci yen Jethu nyaai rielde thou yic, rin ecii rot kəη
lëu yen lön bi Jethu teem thou yic.

25 "Anjicku lön ecii rot bi lëu rin eci Debit lueel ëlä,
'Yen ee Nhialic tñη yanhom akölrüëc ëbën,
ku yen athiök kek yen, ku yen acin kë bä diir.

26 Rin ee wët kënë, yen amit puöu.

Ku wël ya lueel aa wël raan mit puöu.

Ku cök amën bi yen thou, ke yen abi thiök ke ya ηöth
kë bi Nhialic luöi yen,

27 rin Nhialic acii guäpdië bi puöl bi rëer kam kəc ci
thou,

ku Nhialic acii ya bi puöl ba dhiäth ran yic yen
raande.

28 Yin Nhialic, yin acä nyuöth dhël pür akölrüëc
ëbën,

ku jöl aa rëerdu kek yen, abä cöl amit puöu.'

29 "Wämäthkië, wek aaba dhiel lëk kë ηiεc rin
wädan düt ci wëlkä lueel. Yen Debit aci thou ku
thiäk, ku rande kin aa dεei yok, agut ci ya aköl.

2:21 Juel 2:28-32 2:23 Mt 27:35; Mk 15:24; Lk 23:33; Jn 19:18

2:24 Mt 28:5-6; Mk 16:6; Lk 24:5 2:28 Wk 16:8-11

³⁰ Yen Bënyᵇaknhom wäär pïir yen ë ye raan kãᵇ tïᵇ, kãk bï röt looi aköldä, ku lëk ke kãc, ku ë ᵇic kē cï Nhialic lueel ke bï luõi ye. Nhialic ëcï yepuõu tãᵇᵇ lön nadë ke bï raan tök kuatde yic, looi keye bëny cïmënde.

³¹ Debit ëcï kē bï Nhialic looi tïᵇ, go jãl jam lön bï Raan cï lãc ku dãc rot jãt raᵇ yic wën cï yen ye lueel ëlä, ‘Yen ë kēc nyääᵇ kam kãc cï thou, guãpde ë kēc dhiãth raᵇ yic.’

³² “Nhialic ëcï Jethu jãt bei raᵇ yic bï bën pïr, ku ᵇen ku atuuç kãk Jethu acuk tïᵇ yen yiny cï rot looi.

³³ Jethu acï jat nhial ku nyuuc kõᵇ cuëc Wun, ku ë yen acï ᵇok tuõc Wëi Nhialic, cït tãwäär cï Nhialic ye luëel thïn. Ku kē cãk tïᵇ ku piẽᵇkë ëmën ë ye kën cï Nhialic lueel ka bï tuõc yen acï löõny ᵇogup.

³⁴ Acie Debit yen cï la nhial, ee cï lueel, ‘Ee cï Nhialic lëk Bãnydië, “Nyuc ë tën kõᵇdiën cuëc, ³⁵ agut aköl bï ᵇen kãc man yïin cãl aloi nhïim, ku bïk yïcök.” ’

³⁶ “Wek kãc pan Itharel ëbën, dhiëlkë ᵇic alanden lön nadë ke Jethu yen cãk piããt tim cï riïu kõu, yen acï Nhialic looi bï ya yen Bëny, ku ye Raan cï lãc ku dãc.”

³⁷ Wën cï kãc cï röt kuõõt wët Pïter piᵇ, gokë ya tak yic ke diëer kē bïk looi, ku thiëckë Pïter ku atuuç kãk Jethu, “Buk ᵇõ looi wãmãthakua?”

³⁸ Go Pïter bëër, “Dhuõkkë wepuõth ciëen adumuõmkun yiic, ku calkë röt aa muõc nhïim bãk aa kãc Jethu Krïtho, ku bï Nhialic adumuõmkun pãl piny, ku wek aabi Nhialic muõc wëike, ku bï löõny wegup.

³⁹ Kënë yen cî Nhialic yepuöu təəŋ, ka bî yiëk we ku miëthkun, ku kəç bëëi kək mec, ku kəç ëbën ye Bányda Nhialic cəɔl bîk aa kacke.”

⁴⁰ Pîter acî kəç lëk ku jiëëm kenhïim ëlä, “Kuonykë röt ku bāk liu awuöç yic, awuöç yen bî tēm kəç rəç akölë!”

⁴¹ Kəç juëç ë kəç awën yiic aaci kē cî Pîter lëk ke gam, ku cəlkë röt amuöç nhïim, ku ë cît tənë raan tiim kadiäk kek aaci bën muöç nhïim aköl kënë, ku metkë akuötten yic.

⁴² Keek aaci rëër bî atuuç Jethu ke piöç, ku yekë atuuç Jethu kony kāk yekë looi yiic ku miëhkë tətök, ku yekë rəm ku röökkë tətök.

Të cî kəç cî wët Jethu gam pür thïn kamken

⁴³ Käjuëç jəŋ gəi aaci Nhialic cəɔl aa looi atuuç Jethu, ku yen acî kəç juëç cəɔl ariöç.

⁴⁴ Kəç cî gam ëbën aaci rëër bîk ceŋ tətök, ku yekë röt kony kedhie bîk kəŋ aa wëër kamken.

⁴⁵ Aaci kāk tō ke ke bëëi yiic aa yaac wei, ku yekë wëü tək röt, ku raan tök ë ye yiëk wëü bî kākken wïc lëu.

⁴⁶ Kek kəç cî wët Jethu gam aake ye rəm akölaköl luëk Nhialic kəç Itharel yic, ku yekë rəm bääiken yiic ku miëhkë ke cï müth bëth ku rëerkë ke mit puöth,

⁴⁷ ku yekë Nhialic leec ku lec kəç kək ke aya. Ku ye Nhialic akuötten juak yic akölaköl kəç kek cî Nhialic cəɔl aa poth kërəç yic.

3

Raan aduany acî kony

¹ Ƴən akäl tök, täänj aköl, tē ye kəc rōök, Pīter ku jəl a Joon aake cī la kal luanj Nhialic ye kəc Itharel rōök thīn bīk la rōök.

² Wēn cī kek yet kal cəl Kal Dhēj thok, ke yök mony cī dhiēēth ke ye aduany. Yen mony kēnē ē ye cool tē jət ye kal thok, ku bī kəc la kal luanj Nhialic ya lim wēū.

³ Nawēn tīj Pīter ku Joon ke la kal yic goke lim.

⁴ Gokē döt nyin ku lək Pīter ye, “Daai ē Ƴook!”

⁵ Goke döt, ku ye yök yepušu ciēt la kē bī yök tēnē ke.

⁶ Go Pīter lək ye, “Ƴen acīn wēū ba yiək yī, ku yīn aba yiək kē tō kek Ƴa, ‘Yīn aya yōök, rin Jethu raan Nadharet, jət rot ku ba cath!’ ”

⁷ Ku dəm kōj cuēc, ku kony bī rot jət. Kaam wēn ke cök ku kuiēc monytui go guə riel,

⁸ ku puur rot nhial ku kēēc cökke ku ciēth. Ku ler kal luanj Nhialic ke keek ke cath ke thuēt nhial, ke lec Nhialic.

⁹ Ku kəc tō luanj Nhialic ēbēn ē cīk tīj ke cath, ke lec Nhialic,

¹⁰ ku wēn cī kek ye njic ke mony dhie nyuc kal cəl Kal Dhēj thok ku līm, gokē gāi apēidit ku nyamkē kethook, ku yekē röt thiēc kē cī rot looi tēnē ye.

Jam Pīter luanj Nhialic

¹¹ Wēn cī mony aduany Pīter ku Joon kuak yiēth, go kəc ke tō kal luanj Nhialic yic gāi ēbēn, ku rin kē tēwēn rēer kek thīn kät cök, Kān Tholomon kal luanj Nhialic yic.

¹² Nawēn tīj Pīter kəc, ke lueel, “Wek kəc Itharel, yejō ye wek gāi kē cī rot looi, ku yakē liīth Ƴo? Yakē tak lən nadē ke ye rielda ku piathda Ƴopēc yen kony Ƴok mony kēnē bī cath?”

13 Nhialic wärkuan dīt Abaram, ku Ithäk, ku Jakop yen acī riel yiëk aluonyde Jethu. Ku yen aa cäk gam tēnē kəc kek ke mac baai, ku wek aaci jai bī Pilato cīi lony cək aløn wīc yen ye bī lony.

14 Yen Jethu ē ye raan Nhialic ku ē ye raan path, ku wek aaci kuc ye, ku lëkkē Pilato bī wēt dun gam bī raan yen cī kəc nök lony, ku ye Jethu yen nēk.

15 Ku ē këya, wek aaci raan nök raan yen dhël pīr nyooth, ku yeen acī Nhialic jət ran yic bī pīr ku acuk tīŋ ke cī rot looi.

16 Ee rielde yen Jethu, yen acī mony aduany cəl acath. Kē cäk tīŋ, ku ŋiëckē ē loi ku wēt cī yok Jethu gam, ee wēt cī yok wēt Jethu gam yen acī ye cəl apuəl, agut tē ciëth yen wenhīim cīt ëmën.

17 “Ku ëmën wek wāmāthkië, anjïeckē yen kē cäk looi kek we ku bānykun cī wek Jethu nök, ee luōikē ke kuōckē.

18 Ēcī Nhialic lëk kəc kāk Nhialic tīŋ thëer løn bī raan luäk kəc gum, ku yen acī rot dhiël thīn ke ye yic këya.

19 Ke yeen, pälkē luōi kārɛc, ku ye wēt Nhialic yen gamkē, ku bī Nhialic adumuōöm cäk looi päl piny,

20 ku na luōikē këya, ka aköldä ke Nhialic abī we yiëk riel Wëike, ku abī we tuōc Jethu yen cī lōc tēnē we ku bī we kony.

21 Jethu abī rëer pan Nhialic agut aköl bī kāŋ ëbën bēn waar piiny bīk aa yam, cīt tē cī Nhialic ye luël thīn thëer wäär tēnē kocken kärke tīŋ.

22 “Yeen ëcī Mothith lueel ëlä, ‘Nhialicdun abī we tuōc raan kāŋ tīŋ, cīmën cī yen ya tuōc we, ku yeen abī ya raan kuatdun.

²³ Ku wek aadhil kəriëec ëbën bi lëk we gam. Ku raan cii wël raan kãñ tññ bi gam, aciï bi mat kãc Nhialic yiic.’

²⁴ Ku kãc kãñ tññ, la kē cïk lueel agut cï Thamel, ku kãc cï lãk bën yecök aaci kē loi rot ë ninkã lueel.

²⁵ Kãk cï Nhialic lueel ka bi luïi we, kãk cï kãc kãñ tññ lëk we aa kãkkun. Ku week dhielkë röt mat thïn, ku bãk kē cï Nhialic lëk wãrkun dît ka bi yiëk ke tek wedhie. Cïmën çon cï yen ye lëk Abaram ëlä, ‘Ku kuatdu yic yen abi çen kãc pinynhom döc.’

²⁶ Ke yen Nhialic aci raan bi kēde bën looi lãc, col Jethu ku tuuc tueñ, ku bi we döc, ku bi we col awel wepuöth wei luïi kãrec yiic.”

4

Pïter ku Joon aaci yãth luk yic

¹ Tëwën jïem Pïter tēnë kãc ku Joon ke kãac yelööm, ke kãc kãk kãk Nhialic, ku bëny apuruuk çon Nhialic tiit, ku jãl aa kãcdît kãk, kãc akut Thaduthi bö.

² Keek aake cii puöth mit wët ye Pïter ku Joon kãc piöc lãn nadë ke Jethu aci rot jãt kam kãc cï thou. Kënë aye nyuöth lãn nadë raan cï thou alëu bi bën pïr.

³ Gokë ke dãm ku lek ke mac agut çon nhiäk, rin cï aköl cuäl.

⁴ Ku kãc juëc cï wët Pïter piñ aaci gam, ku juakkë röt bïk ciët tiim kadhiëc.

⁵ Nawën aköl dëëtë ke bãny Itharel ku kãcdît baai, ku jãl aa kãc piöc lööñ, kuut kenhüim Jeruthalem.

⁶ Keek aacä amat jäl looi kek raandit käk Nhialic cöl Anath, ku jöl aa Kaipa, ku Joon, ku Alekdhändër, ku kɔc kɔk many Anath thok.

⁷ Keek aaci Piter ku Joon cöl aabi kenhüim, ku jolkë ke thiëc, “Ee luɔikë kädë ku bi raan aduany cath? Ye riel nõ yen tö kek we ku ye rin ɲa yen looi wek ye?”

⁸ Go Piter ke ci guşp thiän riel Wëi Nhialic, dhuşk ke, “Wek bäny ku kɔcdit baai.

⁹ Na yakë ɣo thiëc yaköl këpuɔth ci looi tënë raan aduany ku tē ci ye kuony thün,

¹⁰ ka dhiɛlkë ɲic, ku adhil kɔc Itharel ɲic ëbën, lɔn raan kääc wenhüim ke ci pial, ee riel Jethu raan Nadharet wäär cäk piäät tim ci riü kɔu, ku jət Nhialic ran yic.

¹¹ Jethu ë yen raan ci wëtde göt athör thær wël Nhialic yic ëlä, ‘Mën yen ci wek kuc wek atëet loi yöt, yen aci bën yök ke ye mën ril apɛdidit.’

¹² “Ee yen Jethu yen abi kɔc cöl apoth la pan mac, ee yen raan töön yen ci Nhialic yiëk riel pinynhom ku bi ɣo kony.”

¹³ Go bäny luk jäl gäi wën ci kek Piter ku Joon tün tē ci kek puşth ril thün, ku keek aake ye kɔc ë path këc piöc. Yeen acik ɲic lɔn nadë ke keek aake ye cath kek Jethu.

¹⁴ Ku acin kë cik lueel, rin ci kek raan aduany wën ci kony tün ke kääc kek Piter ku Joon.

¹⁵ Go bäny Piter ku Joon yöök bik la ayeer yööt ku lökkë jääm yic kepëc.

¹⁶ Ku jolkë röt jäl thiëc kamken, “Ye kën nõ buk luɔi ë kɔckä? Raan ëbën Jeruthalem anic kë ci rot

looi, kēdīt jāŋ gōi cīt ē kēn cīk looi, ku acīi lēu buk jai.

¹⁷ Ku rin buk cīi pāl, bī kē cī rot looi thiēi baai yic, ke keek abuk yōōk bīk cīi ben jam tēnē raan dēt rin Jethu.”

¹⁸ Ku jōlkē Pīter ku Joon caal yōt ku lēkkē ke, cōk alōn ben nō yiēndē, ke duōkkē ben jam, duōkkē kōc ben piōōc rin Jethu.

¹⁹ Go Pīter ku Joon dhuōk ke, “Week nhīim alēukē bāk guō luk tē ye Nhialic tiēŋ ye lōn bī ya wēt dun yen buk gam, ku lōn ye yen wēt Nhialic.

²⁰ Yōok acuk lēu buk kōōc, buk cīi ben jam rin Jethu, rin cī yōk kākken cī looi tiŋ, ku piŋku wēl cī lueel.”

²¹ Go bāny luk ke thōn apēi bīk cīi ben jam rin Jethu, ku lonykē ke bīk jāl. Ee cī bāny luk tiŋ lōn ril yen yic, bīk ke tēm awuōc, rin kōc aake tō kelēm ku aake ye kiu, ku aake lec Nhialic wēt kēpuōth cī rot looi.

²² Mony aduany yen cīk cōl apuōl ē ye raandīt, ruōnke aake ye thiārŋuan ku tē kōc.

Kōc cī gam aaci rōōk bīk cīi riōc

²³ Nyin yic tēwēn cī ke lony, ke Pīter ku Joon dhuk tēnē kōc akuōt den, ku lēkkē ke kō cī kōcdīt kāk Nhialic ku kōcdīt baai lēk ke.

²⁴ Nawēn piŋkē ē wēlkā, ke rōōk Nhialic puōu ēbēn ēlā, “Bēny, yīn Aciēŋ nhial ku piny ku wēr ku kāk pīr thīn ēbēn!

²⁵ Yīn aci Wēiku tooc bī Wādan dīt thēer Debit, raan ye aluōnydu wētdu lēk kōc, ku ēcī lueel ēlā, ‘Yēŋō cī kōc cie kōc Itharel puōth riāāk apēi kēlā,

yeŋö cī kəc kekööth wel bik käreç aa looi tēnē
Nhialic?

²⁶ Bānydīt ē pinyňhom aake cī röt guiir, ku mat kəc
ke męc bēi kenhīim,
bik kērac luōi Nhialic ku jəl a Raan cī ləc ku dəc,
raan bī Nhialic tuöç piny.’

²⁷ “Ku yeen ē ye yic, Antipäth Ƴerot ku Pilato
aake cī mat kedhie Jeruthalem ē tēn kek kəc cie kəc
Itharel, ku jəl aa kəc Itharel rin Jethu aluanđun cīn
guöp acuəl, ku yeen ē yen ca looi ke ye Raan cī ləc
ku dəc.

²⁸ Keek aake cī kenhīim mat, ku bik kākku ke ca
tak rieldu thεεr, ka bī röt looi, bik ke looi.

²⁹ Ku yeen emēn bēny, tīŋ ke aaci Ƴok cuěk thook,
kony Ƴok, Ƴok aluakku, ku buk wētdu aa lək kəc ke
cīn riöç.

³⁰ Kony Ƴo, tar yicin riel kōŋdu, buk kəc aa kony
ku yiěk Ƴo riel buk kädīt kəc Ƴoi aa looi rin aluanđun
cīn guöp acuəl Jethu.”

³¹ Wēn cī kek jəl thök röök, ke la kē yiēk tēn awēn
mēt kek thīn. Keek aake cī Wēi Nhialic bēn kegup,
ku jolkē guō jək bik wēt Nhialic piöç tēnē kəc ke
cīn riöç.

³² Akut kəc cī gam ēci mat ē tők. Ee cīn raan tööŋ
ye luel kamken lən nadē kāk tō kek ye aa kärke
yetök, ku aake kāk rēēr ke ke rəm.

³³ Atuuc Jethu aake cī Nhialic yiěk rieldīt, ku bik
aa lueel ke cīi riöç lən cī Jethu Bānyda rot jət raŋ yic.
Ku keek aya, aake cī Nhialic dəc apsidīt.

³⁴⁻³⁵ Ē cīn raan töŋ ŋöŋ akuötten yic. Kəc ke la
dum kamken ku Ƴööt aake cīk Ƴaac, ku bīkē wēēu

cik kek kån yaac, ku yekë ke gäm atuuc Jethu. Ku wëü aake yekë tæk röt cit këwic raan tök kamken.

³⁶⁻³⁷ Ku këya, Jothep raan dhiënh Lebī, dhiëth pan Thaipruth, ku yeen ë ye atuuc Jethu cəl, ke cəl Barnaba (ku wëtde yic “Ee raan kəc riεel puöth”) ecī duömde yaac wei aya, ku biī wëü ebën ku gëm ke atuuc Jethu.

5

Anyiköl Ananiath kek Thapira

¹ Mony cəl Ananiath ë tö thïn ku jəl a tiēnde Thapira. Keek aake cī abëk kækken baai yaac wei.

² Ku yen Ananiath ecī wët mat yic kek tiēnde ku bik wëü abëk thiaan, ku yikkë atuuc Jethu abëk.

³ Go Piter Ananiath jäl thiëc ëlä, “Yin Ananiath, ë rin nõ cəl yin rot alëu jəŋrac, ku ba Wëi Nhialic bën lëk lueth, ku yin amuk abëk wëü kek cī yin ke kækku yaac wei?”

⁴ Tëwäär këc yin kæk paandu yaac, aake ye kækku, ku wëü cī yin ke yaac aa kækku aya. Ye rin nõ tæk yin kë cit këne ba looi? Yiin aacie yok ca wëëŋ, ee Nhialic yen aca wëëŋ!”

⁵ Kaam wën piŋ Ananiath ye, ke wiëëk piny ku thou. Ku kəc ke cī ye piŋ aaci bën riöc.

⁶ Go riénythii ke rëer yööt guäpde kuöth ku jötkë, ku lek thiök.

⁷ Kaam wën looi këne rot, ke tiŋ Ananiath bö yön wën tö Piter thïn, ku ë kuc kë cī rot looi.

⁸ Go Piter thiëc ëlä, “Lëk ya yic, ye kækka kek wëü ebën cī wek kån yaac wek muonydu?” Go Thapira bëer, “Ee tēden, aa kek wëü ebën.”

⁹ Go Piter lëk Thapira ëlä, “Yenö tæk wek ye wek muonydu bæk Wëi Nhialic them? Yenö looi wek

kēcīt kēnē, ca kəc bō kā piŋ cök? Aa kəc ke cī muonydu la thišk, ku emēn aya aabī jət bīk yī la thišk.”

¹⁰ Kaam wēn, ke Thapira wiëk piny ku thou nyin yic. Go riēnythii bēn yōt, ku tīnkē ke cī thou, gokē jət ku lek thišk muonyde lōm.

¹¹ Kəc ke tō yōn Nhialic ku kəc kək cī kē cī rot looi piŋ, aaci bēn riōc apēidit.

Käkdīt jāŋ gōi cī rōt looi

¹² Käkdīt jāŋ gōi apēi aake cī atuuc Jethu aa looi kam kəc. Kəc ke cī wēt Jethu gam aake ye mat ke ya akut Kān Tholomon cök.

¹³ Ee cīn raan tōk kam kəc cie kəc akuōtden cī ye tak bī mēt keyiic, cək aa lōn ye kəc juēc ke leec.

¹⁴ Ku kəc juēc apēidit, yōm rōor ku diäär ke cī wēt Jethu gam, aake ye rōt mat akuōtden yic.

¹⁵ Wēt kəpuōth ye kəc Jethu looi, aake cī kəc tuany cəl aaye kəc ruāāi ke ke jat dhōl yiic, ke cī tāac biök yiic, ku bī Pīter ke dōc tē ciēth yen. Na cie kēya, ku cək a atiēmde ke kum ke piny ku bīk pial.

¹⁶ Ku kəc juēc bēi thiäak kek Jeruthalem yiic, aaci kōcken tuany ku kōcken kək la gup jakrēc bēn aa bēi, ku aaci ke bēn aa kony.

Atuuc Jethu aaci gum

¹⁷ Tēwēn, ke raandīt kək Nhialic, ku kōcken rēēr ke ye, ku jəl aa kəc ye buōth tō akut Thaduthī yic, aake cīi puōth mit tēnē atuuc Jethu. Gokē tak ku bīk kērac looi tēnē ke.

¹⁸ Ku dōmkē atuuc Jethu ku riitkē ke yōn ye kəc mac thīn.

19 Ku ë wëër kënë, ka atuny Nhialic bö ku tuërkë ke bei yööt, ku wët kenhüim ayeer, ku lëk ke ëlä,

20 “Lakkë luan Nhialic, ku bäk kəc la piöc wët pir yam cï Jethu lëk we.”

21 Go atuuc Jethu wët cï lëk ke piñ, ku lek luan Nhialic durdur yic, ku jökkë piöc wët Nhialic. Go raandit käk Nhialic kek kacke, kəcđit baai Itharel cöl ku bik bën luk yic, ku bik mat. Ku jölkë thok tuoc tënë apuruuk tit yön męc, ku bik atuuc Jethu kuëth luk yic.

22 Tëwën yeet kəc wën cï tooc, ke keek akęc atuuc Jethu la yök yöt, gokë dhuk ku lek thok lëk bány luk ëlä,

23 “Wën yeet yok, yok aaci yöt yök ke riëet thook ku kəc tit ke kääc yethok. Nawën nanyku thok ka cın raan töñ cuk yök alñthin.”

24 Nawën piñ bëny apuruuk luan Nhialic tiit ku jöl aa kəcđit käk Nhialic, gokë gäi kē cï rot luöi atuuc Jethu.

25 Kaam wën, ke raan bö yöt ku lëk ke ëlä, “Piënkë këdiëñ, kəc kek ke cäk riëet yöt, aa rëer luan Nhialic ëmën, ku aa piöc kəc wët Jethu!”

26 Tëën, go bëny apuruuk la kek apuruuk bik ke dięc, ku büikë ke luk yic. Keek akęc atuuc Jethu kuaath, wët riöc kek ciët ke bi kəc ke nhiaer atuuc Jethu biöc aleel.

27 Tëwën cï apuruuk atuuc Jethu jäl bëei luk yic, go raandit käk Nhialic ke thiëc ëlä,

28 “Wek aa we cï thön apëđit ku bäk kəc cii ben piöc wët Jethu. Tiënkë kē cäk looi! Cï wek kəc piöc ëbën Jeruthalem, ku week awiëckë ku bi aa yok ye gök lön nadë ka yok aa cöl Jethu anäk.”

29 Go Pïter kek atuuc Jethu wët raandit kæk Nhialic dhuk nhom ëlä, “Yook, ee Nhialic yetök yen alëuku buk theek, ku aacie kœc ë path.

30 Wek aaci Jethu nœk, ku piäatkë tim ci rïiu kœu, ku yeen aci Nhialic wärkuan dît jœt thou yic.

31 Jethu aci Nhialic jœt bei raŋ yic, ku le nyuöœc kõŋden cuëc ku looi ye bëny, ku ë raan bi kœc kuöny bei käreç yiic. Ku yeen abi kœc Itharel päl kaam, ku bik kenhïim waar bik ciï ben luui käreç, ku bi Nhialic adumuöœmken päl piny.

32 Yœk aaci kæk ci Nhialic looi tïŋ, ku Wëi Nhialic aya, yen ci Nhialic tuœc kœcken wëtde gam, ee kæk ci Nhialic looi nyuöth kœc.”

33 Tëwën piŋ bëny luk wët ci atuuc Jethu lëk ke, gokë puöth riäak apeiðit, ku wïckë bik ke nœk.

34 Go raan tök kam bëny, Gamaliel, raan akut Parathï. Ku yeen ë ye raan piöœc lööŋ. Ku ë ye raan theek kœc Itharel apeiðit, rot jœt luk yic ku lëk apuruuk ku bik atuuc Jethu kuaath ayeer luk yic.

35 Ku jœl bëny luk lök jääm nhïim ëlä, “Wek kœc wuönda Itharel, takkë wenhïim apath kë wiëckë bæk luïi ë kœckä.

36 Wäär ë run thiœkkä yiic raan cœl Theudath ëci tuöl, ku nyooth rot ke ya aciëŋ dît ril tör, abi raan buœt kaŋuan rœt mät ye. Yen Theudath aci bën nœk, ku kœc ke ci wëtde gam aaci bën thiäi, ku ë yen thœk wëtde.

37 Raan cœl Judath ku ë ye raan wun cœl Galilia, ëci ben tuöl aya ruöœn yœn kueen kœc, ku yeen ëci kœc rac nhïim agut bi raan tœdit wëtde gam, ku yekë buœth cœk. Yeen aya aci bën nœk, ku wœer kœcken wäär ye buœth.

38 Ku ëmën alëk we, aŋuëën bi ciën këreç luaike

tënë ke. Anuëën bāk ke puəl! Na yekē loikē, kē cī raan tak bī looi, ka ŋuot bī guo yāi.

³⁹ Ku na ye Nhialic yen cī ke yiēk riēl, ka cāk bī lēu. Rin wek aabī rōt yōk ke ye Nhialic yen thār kek we. Go bāny luk wēt Gamaliel gam.”

⁴⁰ Ku cōlkē atuuc Jethu yōt, ku tēm kē ke awuōc bī ke that, ku thōnkē kenhīm bik cī ben jam rin Jethu. Ku jōlkē ke lony.

⁴¹ Tēēn atuuc Jethu aaci jal jāl luk yic ke cī puōth la yum wēt cī Nhialic ke cōl agum, rin cī ke that wēt Jethu.

⁴² Ku yekē kōc piōc wēt Puōth Yam Jethu Krītho akōlakōl luanj Nhialic kōc Itharel, ku bāāiken yiic aya.

6

Kōc kadhorou ē kōc kony luoi aaci kuany

¹ Tēwēn cī akuēn kōc biōth rot juak, akēēk ēcī rot looi kamken, kōc Itharel kek ke ciēŋ Jeruthalem, ku kōc Itharel jam thoŋ Gīrik. Kōc Itharel jam thoŋ Gīrik ē yekē lueel lōn nadē ke lēērken aake cie kuēēc nhīm, rin cī ke ye muōc tē tek wēēu ye tēk lēēr akōlakōl.

² Go atuuc Jethu kathiäär ku rou kōc cī gam ēbēn cōl ku lēkkē ke ēlä, “Yeen acie yic tēnē yo buk luoi piōc wēt Nhialic puəl ku ye wēēu kek yeku tek.

³ Ke yen, wek wāmāthkua, kuanykē kōc kadhorou weyiic, kōc path la gup riēl Wēi Nhialic ŋic kāŋ. Ku keek abuk cōl aaye wēēu muk, ku yekē ke tek.

⁴ Ku yōk aabī yōnhīm yiēk rōok ku jōl a piōc wēt Nhialic.”

⁵ Kɔc ke cī gam aake cī puōth miēt wēt cī atuuc Jethu lək ke, ku kuanykē kɔc. Kɔc ke cīk kuany aake yī Ithipin, raan la gam la guöp Wēi Nhialic, ku jəl aa Pilipo, ku Prokoruth, ku Nikanora, ku Timon, ku Parmena, ku Nikola, ku yeen ěcie raan Itharel, ee ye raan pan cəl Antiök cī yanhde pušl ku gem yanh kɔc Itharel.

⁶ Ku jəl kɔc cī kuany yāth tēnē atuuc Jethu, gökē rōök riēnken ku tēükē kecin kenhīim bīk ke dɔc.

⁷ Ku piōoc wēt Nhialic ěcī la tuen ke juak rot. Akuēn kɔc biōth Jeruthalem ě yic juak akōlakōl, ku akuēndīt apei kɔc kāk Nhialic acī bēn gam.

Bāny Itharel aacī Ithipin dām

⁸ Ithipin ěcī Nhialic dɔc bī cəl aril apei, go kākđīt jāŋ gōi apeiđīt looi kam kɔc.

⁹ Ku kɔc abək akut amat tēn kɔc Itharel aake cie wētde ye gam, ku keek aake ŋic lōn ye ke cəl kɔc lāäu nhīim, wēt ye kek kɔc aa loony cī pušl. Ku yen akut kēnē, ee la yic kɔc wun cəl Thirene ku Alekdhāndria ku Cilicia ku Athia, ee cīk jōk bīk aa teer kek Ithipin.

¹⁰ Ku yen Ithipin ěcī Wēi Nhialic yiēk riēl ŋic yen ke wēl apei, na lueel wēt, ka cīn raan lēu ye bī wētde dhōl yic.

¹¹ Gökē kɔc kōk riōp, ku bīk aa lək kɔc Itharel ělä, “Yok aacī Ithipin piŋ ke jiēem Mothith ku Nhialic gup!”

¹² Tēwēn cī kɔc cī riōp aa jam kēya, tēen ke keek aacī kɔc Itharel, ku kōcken đīt, ku jəl aa kɔc piōoc lōōŋ rac nhīim. Ku dām kɔc Itharel Ithipin ku yēthkē luk yic.

13 Ku bïikë kəc kək bïk Ithipin bën cäk thok ku luelkë ëlä, “Mony kënë, cəl Ithipin ë luanđan Itharel ku lööŋkuan Mothith dhöl yiic.

14 Acuk piŋ ke ye lueel lən nadë ke Jethu raan pan Nadharet abï luanđan Itharel thuör piny, ku wƳƳƳ cıƳƳƳdan thƳƳƳ Mothith yic.”

15 Go kəc ke cı nyuc luk yic ëbën Ithipin jäl döt apɛi, ku tiŋkë ke cıt nyin atuny Nhialic.

7

Jam Ithipin

1 Ku jəl raandit kək Nhialic Ithipin thiëc ëlä, “Yekë yith kek kək cı kəkä yï gaany?”

2 Go Ithipin dhuk ku lueel, “Wek wärkië ku wämäthkië, piŋkë wëtdië! Nhialic Madhəl yen ye leec raan ëbën, ëci rot nyuöth wādan dīt Abaram ɣon ɲot ciëŋ yen pan Methopotamia, wäär kəc yen guə kək bï la ceŋ pan Ƴäran.

3 Ku yen Abaram ëci Nhialic yöök ëlä, ‘Nyääŋ paandu ku kacku piny ku lər piny ba nyooth tënë yï.’

4 Go Abaram wuönden nyääŋ piny ku ler bï la ceŋ gen Ƴäran. Na wäär cı wun Abaram thou, go Nhialic Abaram yöök bï bën ceŋ ë wun yen ciëŋ wek thïn ëmën.

5 Acin aban piny cïi Nhialic yiëk Abaram, ku ëci thən lən bï yen Abaram gäm ë piny kënë bï ya piënyde kek mïthken bï lök dhiëeth aköldä. Tëwäär yen lëk Nhialic Abaram ë wët kënë, ke Abaram ë cïn mïth cı dhiëeth.

⁶ Nhialic ë cä Abaram yöök ëlä, ‘Miëthku aabi ceñ wun thäi kök run buot kañuan. Ku keek aabi ya aloony köc ë wun bi kek ceñ thïn, ku aabi ya jöör apëidit.

⁷ Ku yen abi köc kek bik aa luöoi mac, ku na la run juëc thök, ke keek aabi jal ye wun këne. Ku aabi bën bik yen bën door ë tën.’

⁸ Ku ë tëen aci Nhialic lëk Abaram bi miëthke aa ñoot, ku yen ë kin ye nyuwoth lön ci kek döör. Ku Abaram aci wënden Ithäk bën ñoot nïn kadhorou cök ciëen wäär dhiëeth ye. Ku ñot Ithäk Jakop, ku ñot Jakop wätke kathiäär ku rou. Aa kek wärken dit kuat Itharel ëmën.”

⁹ “Wëët Jakop aake man mënhden cöl Jothep. Gökë yaac ku bi a lony pan Ijip. Ku Nhialic ë nhïar Jothep.

¹⁰ Go Jothep kony bi puut bei kärec yiic. Na la Jothep yäth bënyñaknhom Ijip nhom, ke yik Nhialic riël bi käñ ñic ku ye raan path. Go bënyñaknhom ruök bi ya yen bëny pan Ijip. Ku looi aya bi a yen tö tuenj käk paande yiic.

¹¹ Ku cök ëci tuöl pan Ijip ëbën ku jöl a Kanaan. Ku yen cöñ këne ëci köc bañ apëi. Ee ril yic ku bi wärkuan dit miëth yök.

¹² Nawën le Jakop piñ lön tö rap Ijip, go wätke kek wärkuan dit ëmën tooc ku bik la.

¹³ Na ben wärkuan dit bën dhuk cäth yic rou, go Jothep rot tët ke lön ë yen mënhden ku jöl bënyñaknhom Ijip manyde ñic aya.

7:6 Cäk 15:13-14 **7:7** B.bei 3:12 **7:8** Cäk 17:10-14; 21:2-4; 25:26; 29:31-35:18 **7:9** Cäk 37:11, 28; 39:2, 21 **7:10** Cäk 41:39-41
7:11 Cäk 42:1-2 **7:13** Cäk 45:1, 16

14 Ku tuc thok wun Jakop, ku bi lək wun kek manyden ebən kathiärdhorou ku dhiēc bik bən Ijip.

15 Go Jakop jäl la, ku e yen tē cī Jakop ku wärkuan dīt bən la thou thīn.

16 Gup wärkuan dīt aake cī bən la thiök tē cəl Cikem, ku tē cī ke thiök thīn, ee ye piny ƣəɔc Abaram wēeu tēnē thāi cəl Ƴāmor.

17 “Na la nīn thiök, nīn kek ke cī Nhialic ke Abaram yōök lən nadē ka la kēpuəɔth bi luoi ye, ke akuən kəckuan ke tō Ijip ēcī ye yic juak apēi.

18 Ku ēcī rot looi bi bēny dēt kuc Jothep pan Ijip mac.

19 Ku yen bēny kēnē ē ye wärkuan dīt wēēŋ ku kuc ke ciēŋ. Ku ye ke cəl acuet miēthken roor ku bi mīth thou.

20 Ku tēen ē yen ē dhiēeth Mothith, ku yen ē ye manh adhēŋ tēnē Nhialic, ku muk baai pēi kadiāk.

21 Ku nawēn la cuat wīir, go nyen bēnyŋaknhom la kuany ku muk ku looi ye manhde.

22 Mothith acī piöc tēcīt tē ŋic kəc Ijip kəŋ thīn, agut abī ya raandīt tet ku ye raan ŋic kəŋ apēidīt jam yith, ku jəl a luoi aya.

23 “Na la run Mothith yet thiärŋuan, go yenhom tak ku bi wämāthakēn Itharel la tīŋ tē ciēŋ kek thīn.

24 Tēwēn cī yen wämāthakēn la tīŋ, go raan tōk keyiic yök ke nək raan Ijip, go mēnhden nək kony, ku guur raande agut tē nək yen raan awēn thär kek raande.

7:14 Cäk 45:9-10, 17-18; 46:27 **7:15** Cäk 46:1-7; 49:33 **7:16**
 Cäk 23:3-16; 33:19; 50:7-13; Joc 24:32 **7:18** B.bei 1:7-8 **7:19**
 B.bei 1:10-11, 22 **7:20** B.bei 2:2 **7:21** B.bei 2:3-10 **7:23** B.bei
 2:11-15

25 (Ee cī Mothith tak lən nadë ka bī kacke deet yic, lən bī Nhialic ye looi bī ke wëër bei loony yic. Ku akëckë deet.)

26 Naγən nhiäk ke yök kəc Itharel karou ke thär, go la ku dak ke. Ku jəl ke yöök ëlä, ‘Piεηkë këdië wek röörkä. Wek aa kəc ruääi. Yenjö kuc wek ceη kamkun?’

27 “Go raan tōη wën cī raan tiaam Mothith piëk wei, ku thiëc ëlä, ‘Yenja cī looi ba ya bānyda. Ku ye bēny dët lëu ba luōηda luk?’

28 Wīc ba γa nök cīmën wäraköl nək yīn ke raan Ijip?’

29 Tëwën piη Mothith ë wët kënë, go kat ku le ceη Midian. Ku acī bën la dhiëth dhäk karou ë tēën.

30 “Wën cī Mothith ceη ruōön thiärηuan Midian, go atuny Nhialic rot nyuōth ye. Ku atuny nhial ëcī Mothith tīη kecīt bun dëp roor liεet tēthiääk kek gən Thinaì.

31 Go Mothith gäi kë cī tīη, ku cot rot but lööm ku bī tīη apath. Go röl Nhialic piη ke ye lueel,

32 ‘Ee γen Nhialic ye wärkuōn dīt door. Nhialic Abaram, ku Ithäk, ku Jakob.’ Go Mothith riōc arëk bī lath ku cī këwën ben döt.

33 Go Nhialic Mothith yöök, ‘Dëk war bei, rin tē këc yīn thīn, ee tē thek.

34 γen acī tērεc guum kackië thīn pan Ijip tīη. γen acī dhiëndēn piη. Ku γen acī bën ku ba ke bën kony. Bäär ëmën, ba yī tuōc Ijip.’ ”

35 Ithipin acī la tuēη ke jam luk yic ëlä, “Mothith ëcī kəc Itharel kuc bīk wëtde cīi piη. Ee cīk thiëc ëlä, ‘Yenja looi yī ba ya bānyda ku ye luäkkua luk?’ Yen Mothith ë yen cī Nhialic tooc ku bī ya bēny, ku

ye raan kony Itharel. Ku yen abī atuny Nhialic cī rot nyuōth ye bun dēp yic, kony luōide yic.

³⁶ Yen Mothith acī kōc Itharel wēt nhīm bei Ijip ke loi kāk jāŋ gōi pan Ijip, ku wāār teem wār aruōōr, ku jōl a wāār rēēr kek ror liēet run kathiārŋuan.

³⁷ Mothith ēcī kōc Itharel yōōk, ‘Nhialic abī we tuōc raan bī we bēn piōōc wētde, raan kāk Nhialic tīŋ cīmēn cī yen ƣa tuōc we. Ku yen raan bī tuōc we abī ƣa raan kuatdun.’

³⁸ Mothith ē yen rēēr kek kōc Itharel ke ciēŋ ror liēet. Ee rēēr kek wārkuan dīt. Ku jōl a atuny nhial yen cī jam tēnē ye gōn Thinai nhom. Ee yen ye Nhialic yōōk ku bī wētden pīr akōlriēēc ēbēn bēn lēk kōc.

³⁹ “Ku wārkuan dīt aake cī kucē ku bīk wēt Mothith cī piŋ, keek aakēc luui wētde. Ku wickē bīk dhuk Ijip.

⁴⁰ Gokē Aron yōōk, ‘Thāth ƣo jak bī ke aa ket tuēŋ kōc wat ƣonhīm tē ciēth ƣok. Akucku yen kē cī rot looi tēnē Mothith yen wāār wēt ƣo bei Ijip.’

⁴¹ Keek aacī milāŋ thōōth ke ye jōŋ cīt manh wen, ku loikē ƣai bī kek ƣanhden cik looi aa door. Ku yekē jal nāk.

⁴² Tēēn Nhialic acī yekōu bēn wēl ke. Ku pēl ke bīk aa kuēl tō nhial kek yekē door, cīmēn cī ye gōt athōr kōc kāk Nhialic tīŋ yic ēlā,

‘Wek kōc Itharel! Ee cie ƣen, ƣen yakē nāk ƣōk.

ƣōn tō wek ror liēet run kathiārŋuan.

⁴³ Ee ye duēl jōŋdun cōl Molok yakē ket.

Ku jōl atīm ciēēr, jōŋdun cōl Repan cāk guaŋ.

7:35 B.bei 2:14 **7:36** B.bei 7:5; 14:21; Kn 14:33 **7:37** L.rou 8:15, 18 **7:38** B.bei 19:1–20:17; L.rou 5:1–33 **7:40** B.bei 32:1

7:41 B.bei 32:2–6

Aa kek ke jakkun cäk ke looi, bäk keek aa door.
Ke wek aaba tuɔɔc wei, bäk yet Babilon kəu ciēn.'

44 "Wärkuan dīt aake la Duël yen ye nyuɔɔth lən nadē ke Nhialic arēēr ke ke ror liεt. Duël aci yīk tēcīt tē cī Nhialic ye lək Mothith thīn, cī looi tēcīt tē cī ye nyuɔth Mothith thīn.

45 Ku yen duël kēnē ēcī wärkuan dīt aa thōn miēthken wäthεεr, agut tē bīi Jocuā ye ē piny cuk bēn rum tēnē kɔc ke la ye. Wäär ye Nhialic ke cuɔp wei tē bīi yok. Ku jəl duël rēēr agut wäär ye Debit bēnyŋaknhom.

46 Debit ē nhiεεr Nhialic. Ku ēcī Nhialic thiēec ku bī puɔl bī luak yīk, luanj bī Nhialic Wundīt Jakop ceŋ thīn.

47 Ku ē Tholomon yen aci luak bēn buth.

48 "Ku yen Nhialic Madhəl acie ceŋ yōöt yiic yōöt ke yīk. Cīmēn ye kɔc kāk Nhialic tīŋ ye luel ēlä,

49 'Aci Nhialic luel, ke nhial yen tō thōnydiē thīn, ku piny yen aye yēn yacök tāäu thīn.

Ye yōn yīndē yen bäk yīk tēnē yēn?

Ye tēnen yen lēu bī yēn lōŋ thīn!

50 Cie yēn ya looi kākä ebēn!

51 "Tēril wek nhīim thīn! Wek aaci kuc bäk wēt Nhialic cīi piŋ, rin thōŋ wek puɔth kek kɔc kēc Nhialic gam cīmēn wärkun dīt thεεr. Wek aaci kuc bäk wēt cī Wēi Nhialic lək we cīi gam.

52 "Le raan kāk Nhialic tīŋ cī wärkuōn dīt puɔl ke kēckē nōk? Wärkuōn dīt aaci kɔc cī Nhialic tooc nōk, kɔc ke cie ya luel lən raan bī kē wīc Nhialic bī looi, abī bēn. Ku ēmēn yen acäk gaany ku acäk cəl anāk.

53 Aa wek cī lööŋ Nhialic thən, lööŋ kek ke cī atuny nhial thən wärkušn dit. Ku keek aa këckë ke gam!”

Ithipin aci biöök aleel

54 Tëwën piŋ bäny luk wël Ithipin, gokë puöth riääk apeidit ku kackë kethook tënë ye.

55 Ku yen Ithipin ëcī Wëi Nhialic thöŋ guöp, go yenyin wël nhial ku dëei, ku tiŋ riel diit Nhialic, ku tiŋ Jethu aya ke kääc Nhialic lööm köŋ cuëc.

56 Go Ithipin bäny luk yöök jalkë tiŋ, “Ÿen aci nhial tiŋ ke liep yethok, ku Ÿen aci Manh Raan tiŋ ke kääc Nhialic lööm köŋ cuëc.”

57 Go bäny luk keyith kum ku reelkë apei. Ku riŋkë Ithipin guöp,

58 Ku Ÿethkë ayeer geeu ku lek biöök aleel agut tē thou yen. Kac kek ke näk ye aake cā alēthken nyän riēnythii cəl Thawul ku bi ke lök tiit.

59 Keek aaci Ithipin jäl biöök aleel, ku Ithipin ë ye Nhialic cəl, “Bänydië Jethu, lor wëikië!”

60 Ithipin ëcī yenhial guöt piny ku lueel ke cie röl jət apeidit, “Nhialic! Duk ke gäk këreec cik luöi ya!” Wēt këne aci lueel, ku thou nyin yic. Nääk cī Ithipin nök ëcī raan cəl Thawul gam. Ku mony cəl Thawul ë tö thīn. Ku yeen ëcī lən nēk Ithipin gam.

8

Thawul aci kac cī gam cəl agum

¹ Aköl nēk Ithipin, yen aköl jəək yen rot bi kac ke cī wēt Jethu gam Jeruthalem gum apeidit. Kac ke cī wēt Jethu gam aake cī kat bik röt thiäi wuöt kök yiic, wuöt Judia ku Thamaria, ku atuuc Jethu kek aake cī döŋ Jeruthalem kepëc.

² Kəç ke cì wět Nhalic gam piänden ëbën, aa kek cì Ithipin bën la thişk, ku jəlkë dhiau apei rienke.

³ Ku ëcì Thawul them bī kəç cì wět Jethu gam cəl agum, rin yeen ë ye la panë ku panë, ke kuany bëëi yiic ëbën, ku ë ye kəç cì wět Jethu gam γəç bei γööt yiic, rööör ku diäär, ku kuεeth ke bī ke la mac.

Wět Puəth Yam acì piöçc Thamaria

⁴ Kəç ke cì wět Jethu gam, cì thiëi wuöt kək yiic aake cì la cath wuöt yiic ëbën, ku piöockë kəç wět Nhalic.

⁵ Pilipo ëcì cath bī la gen Thamaria ku le kəç piöçc thīn wět Jethu Krītho.

⁶ Kəç ke cì kenhīim aa kuööt, aake cì kepuəth aa tääu piny ku bīk kē lueel Pilipo aa piŋ apath. Keek aacì wět Pilipo aa piŋ ku tiŋkë kək jəŋ gōi cì aa looi.

⁷ Kəç juëc aacì jakrεc aa bën bei kegup ke dhiau apei, ku kəç cì ruai, ku kəç kək cì ŋəl aacì Pilipo cəl aa puəl.

⁸ Këya, kəç Thamaria aacì puəth bën miət apeidit.

⁹⁻¹⁰ Ku mony cəl Thaimon ë ciëŋ gen Thamaria, ku yeen ëcì kəç cəl agëi kəkken ye looi. Yeen ëcì rot looi ke ye raandit apei, ku kuat kəç ke ciëŋ geuu ëbën aake cì kepuəth tääu piny ku piŋkë wětde. Ku ë cik aa lueel ëlä, “Jəŋ cəl Riëldit yen acì bën piny cimën Thaimon.”

¹¹ Ku ë yic, Thaimon ëcì kəç Thamaria cəl agëi tēwäär yen kəkken kē looi jəŋ tō yeguəp, ku kəç aake ye wětde buəth yic ku detkë yic.

¹² Nawën la kəç Thamaria wět Pilipo gam, wět piöoc yen kəç Wět Puəth Yam rin bääny Nhalic, ku

rin Jethu Kritho, go röör ku diäär gam bik röt cəl aa muɔc nhiiim.

¹³ Yen Thaimon aya ěci wĕt Nhialic gam, ku cəl rot amuɔc nhom, ku jəlkĕ rĕĕr tək kek Pilipo, ku yeen ěci bĕn gāi tĕwĕn tĭŋ yen kəkdiit jāŋ gōi ye Pilipo looi.

¹⁴ Go atuuc Jethu ke tō Jeruthalem piŋ lən nadĕ ke kɔc Thamaria aake cĭ wĕt Nhialic yet tĕnĕ ke. Gokĕ Pĭtĕr ku Joon tooc bik la tĕnĕ ke.

¹⁵ Nawĕn cĭ Pĭtĕr ku Joon yet Thamaria, gokĕ rōök ku bĭ Wĕi Nhialic lööny kɔc Thamaria gup.

¹⁶ Kɔc Thamaria aake cĭ muɔc nhiiim rin Jethu Kritho ku Wĕi Nhialic ě ŋuɔt kĕc lööny kegup.

¹⁷ Go Pĭtĕr ku Joon kecin tāau kenhiiim go Wĕi Nhialic lööny kegup.

¹⁸ Tĕwĕn cĭ Thaimon ye tĭŋ ke Wĕi Nhialic cĭ lööny kegup, wĕn cĭ Pĭtĕr ku Joon, atuuc Jethu, keek dɔɔc, go wĭc bĭ Pĭtĕr ku Joon gām wĕĕu,

¹⁹ ku jəl ke yōök, “Yĭĕkkĕ Ƴa riɛl kĕnĕ aya, rin na le raan daac, ke Wĕi Nhialic lööny yeguöp.”

²⁰ Go Pĭtĕr wĕt Thaimon dhuk nhom ku lueel, “Aŋuĕĕn diĕt yĭ ku wĕĕuku cuɛt pan mac ěbĕn, rin ě yĭn ye tak diĕt yĭ Ƴɔc miɔc Nhialic wĕĕu.

²¹ Yĭn acĭe raan akuɔtda ku acĭn kĕn yĭ mat ke Ƴo, rin piāndu acĭi la cök tĕnĕ Nhialic.

²² Dhuök yĭpuɔu ciĕĕn, ku pāl luɔi käreɛc, ku rōök Nhialic ku bĭ käreɛc ye tak cimĕn ě kĕnĕ pāl piny.

²³ Yen aye tĭŋ yĭguöp lən til yĭn Ƴo apeidiit, ku yĭin acĭ käreɛc ye ke looi muör.”

²⁴ Go Thaimon Pĭtĕr ku Joon yōök. “Rōökkĕ tĕnĕ Nhialic riĕnkiĕ, ku bĭ ciĕn kĕrĕɛc loi rot tĕnĕ Ƴa kək cā lueel yiic.”

25 Tëwën cī Pīter ku Joon kɔc Thamaria lək lɔn ye wēt Nhialic ye lək ke yic, gokë dhuk Jeruthalem. Ku tëwën dhuk kek, aake ye kɔc piöc Wēt Puoth Yam Nhialic ë bëi juéc cīk tëék yiic pan Thamaria.

Pilipo ku bëny wëëu Ithiöpia

26 Atuny Nhialic ëcī Pilipo lək ëlä, “Guir rot ku kueny dhöl yic, dhöl jiël Jeruthalem bī la Gadha.” (Dhöl kën acie ben tëék ëmën.*)

27 Go Pilipo rot guir ku lööny dhöl. Ku tëën, ke yök raan Ithiöpia, raan cī la Jeruthalem bī Nhialic la door. Ku yen mony kënë ëcī roc. Ku ë ye bëny wëëu muk wëëu tiŋ cɔl Kandake, tiŋ ye bëny Ithiöpia,

28 ku yen ë dhuk Ithiöpia riän thel mathiän. Tëwën cieth yen dhöl yic, ee kuen athör Ithaya raan kək Nhialic tiŋ.

29 Ku ëcī Wëi Nhialic lək Pilipo, “Lɔr ku cath keyi thiäk rot riän thel mathiän.”

30 Go Pilipo jäl riŋ tëthiäk kek ye ku piŋ ke kuën athör Ithaya yic. Go jal thiëc, “Ye deet yic yen kë kuen?”

31 Go bëny töü wëëu dhuk nhom, “Ba jal deet yic kädë, ke cīn raan cie tët yic ɣa?” Ku yöök Pilipo bī la nhial riäi yic, bī cath kek ye.

32 Kënë yen kuen athör theer wël Nhialic yic akīn,

“Yen ee cīt amäl thel ku bī la teem röl,
acīt manh amäl cie dhiau tē teem nhiemde wei, ee
cīn wēt ye lueel.

33 Yeen ee cī rac guöp, ku kɔc aake cīi kuc bīk
yienyde cīi gam.

* 8:26 Dhöl kënë acie ben tëék ëmën rin diit liët thiin.

Acin raan mīthken bī dōŋ bī lōk lueel,
bī kāreɕ riēɕ akölē lōk a lueel, rin cīi piērde pinyn-
hom guo cəl athök.”

³⁴ Ku jəl bēny tōsu wēeu Pilipo yōök, “Lēk ɣa,
Ithaya jīem rin ŋa, jīem riēnke aye rin raandä?”

³⁵ Go Pilipo jal jam, ku jōok jamde kēthiōök awēn
cī bēny tōsu wēeu kueen athör thēer wēl Nhialic yic.
Ku jəl lēk Wēl Puoth Yam rin Jethu.

³⁶ Tēwēn cieth kek dhöl yic, ke ɣet tē tōu piū thīn,
go bēny tōsu wēeu Pilipo jal thiēɕ, “Piū akik, yenō
bā pēen ke ɣa cī muɕ nhom?”

³⁷⁻³⁸ Bēny tōsu wēeu pan Ithiōpia aci raan kuath
riāi yōök bī riāi cəl akāac, ku jəl Pilipo ku bēny wēeu
la piny ku lek piū yiic, ku muɕ Pilipo bēny wēeu
Ithiōpia nhom.

³⁹ Nawēn cik jəl bēn bei piū yiic, go Wēi Nhialic
Pilipo diēr piny. Ku bēny tōsu wēeu akēc Pilipo bēn
tīŋ, go lööny dhöl ke dhuk panden, ku yeen ē mit
pušū apēi.

⁴⁰ Pilipo aci rot yök ke cī ɣet gen cəl Adhotuth, ku
ler ku piōoc kōc Wēl Puoth Nhialic gēeth yiic ēbēn,
gut tē ɣet yen gen cəl Cetharia.

9

Thawul aci wēt Jethu gam

(Lusi 22:6-16; 26:12-18)

¹⁻² Thawul aci la tuen ke riēɕ ye yen kōc buoth
Bēny riāac lōn nēk yen ke. Ee cī la tēnē raandit kāk
Nhialic, ku bī ye la yiēk athōör tēnē bāny akut yanh
Itharel rēer gen Damathkuth, ku aye athörkā lēk
kōc Itharel tō Damathkuth, lōn na la Thawul kōc

cī wēt Jethu gam yök, diäär ku röör, ke bī dām, ku kuεeth ke Jeruthalem.

³ Tëwën cieth Thawul dhöl yic ke la Damathkuth, ku wën cī yen jal thiök kek γεu, ke kam thiin wën ke tīη mac la biliny nhial, ku yer piny ëbën yelööm.

⁴ Ku wiik piny ku piη raan röl ke jam ku lëk ye, “Thawul, Thawul! Ye rin ηjö cäl yīn ya agum?”

⁵ Go Thawul thiēc ëlä, “Ee yīn ηa Bëny?” Go röl wën cī piη dhuök ye, “Ee yen Jethu, yen raan jör.

⁶ Ku yīin jät rot ëmën ku lör geeu, ku yīn abī lëk kë ba dhiel looi.”

⁷ Röör ke cath kek Thawul aake cī kööc, ke bit, ku keek ë cīn raan cīk tīη, ku aake cī röl raan jam piη.

⁸ Go Thawul rot jät, nawën liep yenyin, ke cie piny ye tīη. Go kəc ke cath kek ye dām cin ku thelkë, ke la Damathkuth.

⁹ Ku jäl rëer nīn kadiäk ke cie daai, ku yeen ë nīnkä yiic kadiäk ëcie dek piu ku ëcie mīth.

¹⁰ Raan cäl Ananiath cī wēt Nhialic gam ë rëer Damathkuth. Ku ë la kën cī rot nyuöth ye, ku ë ye tēn cī Nhialic ye cäl thīn, “Ananiath.” Go Ananiath gam ku bëer, “Yen akīn Bëny.”

¹¹⁻¹² Go Bëny lëk ye, “Jät rot, ba la dhöl cäl, ‘Dhöl la cök,’ ku na γεet pan raan cäl Judath ke yī thiēc raan cäl Thawul, raan wun Tarthuth. Yen Thawul aröök, ku yeen ala kë cī rot nyuöth ye lön cī yen ke raan käk Nhialic cäl Ananiath tīη ke bö yöt, bī ye bën döc, rin bī yen ke piny ben tīη.”

¹³ Go Ananiath bëer, “Bëny, kəc juēc aacä lëk käreç apeī ye raan kënë luöi kəc cī wëtdu gam tō Jeruthalem.

14 Ku yeen aci bën Damathkuth tēnē, ke cī raandīt kāk Nhialic yiēk riel, ku bī kōc yī door bën dōm.”

15 Go Nhialic lēk Ananiath, “Lōor yen aca lōc, ku bī ya aluanđiē. Yen abī ya cōl anic kōc cie kōc Itharel, ku jōl aa bānydīt pinynhom ēbēn, ku jōl aa kōc Itharel.

16 Ku aba nyuōth ye, yen ŷen, yen tē bī yen guum thīn wētđiē.”

17 Go Ananiath lōōny dhōl ku ler yōn wēn rēer Thawul thīn, ku jōl dōc. Ku yōōk Ananiath ēlā, “Yīn wāmāāth Thawul, Jethu yen Wēn Nhialic nhom, yen cī rot nyuōth yī dhōl yic wāār bīi yīn acā tooc. Acā tooc, ku ba yī bēn dōc ku ba bēn daai, ku bī Wēi Nhialic lōōny yīguōp.”

18 Kaam wēn, ke kacīt kuεc rēc lōōny piny Thawul nyin ku ben piny tīj. Ku jōt rot bī kōōc ku cōl rot amuōc nhom,

19 nawēn cī jāl mīth, ke ben riel yōk. Thawul aci jāl rēer nīn lik Damathkuth kek kōc cī gam.

Thawul aci kōc piōōc Damathkuth

20 Nawēn ke la tēn amat kōc Itharel ku jīεem rin Jethu. Ee cī kōc aa lēk ēlā, “Jethu ē ye Wēn Nhialic.”

21 Kōc ke cī wēt lueel Thawul piŋ aaci bēn gāi, ku yekē rōt thiēc kamken, “Cie yen mony kēnē wāār tō Jeruthalem, yen kōc cī wēt Jethu gam nōk? Ku cie yen bīi yen tēnē ēmēn, bī kōc cī wēt Jethu gam bēn dōm ku kuεeth ke tēnē raandīt kāk Nhialic?”

22 Ku yen Thawul ēcī riel piōōc yic apēidīt, rin kāk ke ye lueel, aaye nyuōōth lōn nadē ke Jethu yen ē raan bī Nhialic tooc bī kōc bēn luōk, aake ye yith kōc rac nhīim, ku ē cīn kēn ye kōc Itharel tō Damathkuth bēn bēer.

²³ Nawën cî nîn juëc thök, ke kəc Itharel kuut kenhïim ku jalkë tē bî kek Thawul nāk thîn cāt.

²⁴ Ku yen Thawul ëcî bën lëk kē cî kəc Itharel mat yic, kē bîk luši ye. Aake cî dhöl la ayeer kal geeu yic bën aa tiit thook aköl ku wëër, rin na tēek thîn ke nāk.

²⁵ Nayon akäl tök ke tēü kacken ye buoath alom yic, ku luëñkë tēyör pāny kōu, ku jalkë luaac piny ë wiën.

Thawul acî dhuk Jeruthalem

²⁶ Thawul acî bën dhuk Jeruthalem ku them bî rot mat akut yic, akut abiöth. Ku akēc kəc ke cî wēt Jethu gam, gam lön cî Thawul rot wel ku bî ya raanden, ku keek aake ye riöc ë ye.

²⁷ Go Barnaba döm cin ku yēth tēnē atuuc Jethu. Ku jəl tēt yic atuuc Jethu yen tē cî Thawul Jethu tiēñ thîn dhöl yic ke la Damathkuth, ku lön cî Jethu jam tēnē ye. Ku yeen aya ëcî tēt yic atuuc Jethu, yen tē cî Thawul kəc piöc thîn ke cii riöc Damathkuth rin Jethu.

²⁸ Ku këya Thawul acî bën rëer ke ke. Ku jəl a cath gen Jeruthalem yic ke piöc kəc rin Jethu ke cie nyin ye riöc.

²⁹ Yeen aya acî ya jam ku teer wël kek kəc Itharel jam thoñ Girik, ku ëcî käckä duër bën nök.

³⁰ Nawën le kəc akuötde yök lön wïc ye bî nök, gokë nyaai ku yēthkë tē cöl Cetharia ku jalkë la tuoç Tarthuth.

³¹ Ku tēën, yen ë tē cî kəc cî wēt Nhialic gam nhïim bën lääu, ku rëerkë ke cîn riöc gεeth yiic ëbën, Judia, ku Galilia ku jəl a Thamaria. Akut kəc ke cî wēt Nhialic gam ëcî yeyic juak, ku ëcî dīt rin

ye Wëi Nhialic ke kony, rin ë kek rëer ke thek bëny Jethu.

Pïter aci la Lida ku Jopa

³² Pïter aci bëëi juëc tëek yiic, na ye çon akäl tøk ke la kəc cï wët Nhialic gam ciëŋ pan cəl Lida neem.

³³ Go Pïter mony cəl Ainiëth yök Lida, ku yen mony kënë akëc cath run kabët rin cï yen ruai.

³⁴ Go Pïter lëk Ainiëth ëlä, “Ainiëth, Jethu Kritho aci cəl apuəl. Jət rot ku löm biöŋdu.” Go Ainiëth rot jət nyin yic.

³⁵ Go kəc ke ciëŋ Lida ku Caron Ainiëth tiŋ ke cath, gokë wët bëny Jethu gam.

³⁶ Ku tiŋ cəl Tabitha cï gam ë ciëŋ Jopa. (Ku rienke yen tiŋ kën thoŋ Giriç ë cəl Dorkath, ku wëtde yic, “Ee lööc.”) Ku ë ye käpath looi ku kony kəc ŋöŋ.

³⁷ Ke tëën ëcï tuany nawën ke thou. Go guäpde lək ku tšu çon nhial.

³⁸ Pan cəl Jopa ëcï mec apeï ke Lida. Nawën piŋ kəc akut cï wët Jethu gam lön rëer Pïter Lida, gokë kəc karou tooc bïk la lëk ye ëlä, “Ləc bën tënë ço.”

³⁹ Go Pïter rot jal guiir ku lööny dhöl kek röör awën karou. Nawën le Jopa, ke çëth çon nhial. Ku guöp ëcï diäär lëer gööm piny ke dhiau. Ku yekë alëth cï kəc yen Tabitha çon piir yen jäl aa nyuöth Pïter.

⁴⁰ Go Pïter kəc cəl ala ayeer çööt, ku jəl yenhiəl guöt piny bi röök, ku wël yenhom guöp raan ku lueel, “Tabitha, jət rot!” Go Tabitha ye nyin jäl liep. Nawën tiŋ Pïter go yeköu jət piiny.

⁴¹ Go Pīter dām kōk ku kony bī rot jət. Ku jəl Pīter kōc akut cī wēt Jethu gam cōl, ku jəl aa diäär lēer, ku jəl ke nyuōth Tabitha ke cī pīr.

⁴² Thoŋ cī Pīter Tabitha cōl aben pīr acī jāl thiēi Jopa yic ēbēn. Ku tēēn kōc juēc aacī wēt bēny Jethu bēn gam.

⁴³ Ku jəl Pīter ceŋ nīn juēc pan raan biök duny cōl Thaimon.

10

Kornelio acī Pīter caal paande

¹ Mony cōl Kornelio ē tō gen Cetharia. Ku yen ē ye bēny mac apuruk buōt, “Ke ye cōl apuruuk Italia.”

² Ku yeen ē ye raan path riōc Nhialic. Yeen ku kacke aake ye Nhialic door. Ee ye kōc Itharel ŋōŋ nyīn kony, ku ē ye lac rōök tēnē Nhialic.

³ Nayōn akāl tōk, tōōŋ akōl, ke kēdāŋ bō kēcīt nyuōth, ku tīŋ atuny nhial ke bō ku lueel tēnē ye, “Kornelio!”

⁴ Go Kornelio atuny nhial dōt ke cī riōc ku lueel, “Ye kēnē ŋō Bēny?” Go atuny nhial dhušk ye, “Nhialic acī rōökku piŋ, ku acī kuōny ye looi tēnē kōc ŋōŋ nyīn tīŋ aya. Ku awīc bī ke dhuk nhīim.

⁵ Tuōc kōc Jopa ēmēn bīk mony cōl Thaimon Pīter la cōl.

⁶ Yeen arēēr pan raan duny biök cōl Thaimon, wār nhom.”

⁷ Tēwēn cī atuny nhial awēn luel ē wēlkā jāl, ke Kornelio cōl kōc karou ken lui baai, ku cōl apurukden tīit baai ē Nhialic door,

⁸ ku lēk ke wēt cī atuny nhial lueel, ku tooc ke Jopa.

9 Nayon aköl dëët, ke röör awën ηoot dhöl yic, ke cī thiäk kek Jopa, ke Pīter la yon nhial thok tēcīt aköl ciel yic bī la röök.

10 Ku jəl cək nök, ku wīc bī mīth. Tēwën guir miēth ke kēcīt nyuōth loi rot tēnē ye,

11 ku tīj nhial ke cī rot liep, ku luεεc kēdāj rot piny, kēdīit la tēyēi, la guök kaŋuan,

12 la yic kuat lääi ēbēn, ku kāk wuc keyōth piiny ku diēt pār nhial.

13 Ku piŋ röl ke lēk ye, “Jət rot Pīter, nāk lēi ku cuet.”

14 Go Pīter lueel, “Acie tēde Bēny! Yēn akēc kaŋ mīth kāk cie cam cīt kākä.”

15 Go röl bēn jam tēnē ye, “Duk tak lən le yen ke cīi path bī cam tē cī Nhialic ye lueel ka path.”

16 Kēnē acī röl awën ber yic arak diäk, nawën ke wiēn mit, ku dhuk nhial.

17 Ku gēi Pīter kē wīc Nhialic bī lēk ye ē nyuōth kēnē yic. Ku ē kaam awën ke kəc cī Kornelio tooc aaci tē rēer pan Thaimon thīn ηic, ka kääc yəl thok.

18 Ku cōōtkē ku thiēckē, “Le jāl tō baai tēn cəl Thaimon Pīter?”

19 Tēwën ηot wīc Pīter ye bī nyuōth deet yic, ke lēk Wēi Nhialic ye, “Pīter, piēj yīyic, ala kəc kadiäk cī bēn wīc yī.

20 Guir rot ku lōar piny, ku duk wēt ciēth kek yōŋ yic ba cīi la ke ke, ee yēn acəl ke aabō.”

21 Go Pīter la piny ku lēk ke, “Ee yēn raan wiēckē. Yenō bīi wek?”

22 Gokē bēer, “Yok aaci bēny apuruuk Kornelio tooc. Yeen ē raan path Nhialic door, ku yeen atheek kəc Itharel ēbēn. Acī atuny Nhialic lēk ye bī yī caal paande, rin bī yen wēt ba la lēk ye piŋ.”

23 Go Pīter ke cɔɔl, “Bäk nienkë ë wëër kënë.”

Nawën bak piny ke Pīter jiël ke ke, ku cath kɔc kɔk cī gam Jopa kek ye aya.

24 Na aköl dëët ke yet Cetharia tē tiit Kornelio ye thīn, kek kacke ku māthken cī cɔɔl.

25 Tëwën dööt Pīter baai, ke lor Kornelio ku gut yenhiaal piny yenhom.

26 Go Pīter cɔl ajɔt rot bī kōöc ku lueel, “Ÿen guöp, Ÿen ë raan ë path.”

27 Ku jɔl Pīter jam kek Kornelio agut tē yeet kek yöt, ku yök kɔc juëc ke cī kenhīim mat,

28 ku lueel tënë ke, “Aniëckë lɔn lönɔdan Itharel ë raan pëen bī cīi la bëëi kuaat dët yiic, ku cīi mët ke ke. Ku aci Nhialic nyuöth Ÿa lɔn acīn raan lueel ka la guöp käreç.

29 Këya, wën cī yīn Ÿa tuöç, Ÿen aci bën ke cīn diu, ku awiëc ba Ÿic aya, yeŸö tuc yīn Ÿa.”

30 Go Kornelio lueel, “Wäär nīn kadiäk cök Ÿen Ÿa rōök yōöt ë tēn, tēcīt mënë tääŸ aköl, kaam wën ke raan ceŸ alëth Ÿer apëi bö ku këëc Ÿanhom,

31 ku lueel, ‘Kornelio! Nhialic aci rōökku piŸ, ku aci kuöny ye looi tënë kɔc ŸöŸ nyīn tiŸ.

32 Tuöç raan Jopa bī mony cɔl Thaimon Pīter la cɔɔl. Yeen arëër pan raan duny biök cɔl Thaimon tō wār nhom.’

33 Guö yī tuöç nyin yic. Ku yīn aci këpath looi ba bën. Ëmën, Ÿok aa rëër tēn ëbën Ÿo dëei Nhialic, buk kë cī Nhialic lëk yī ba lueel, piŸ.”

LöŸ Pīter

34 Go Pīter jɔl jam ëlä, “Aca deet yic ëmën lɔn ë yic, Nhialic acie kɔc ë poc yiic.

³⁵ Kuat raan ye door ku looi kăpath, aye gam. Acin kēde kek kuat.

³⁶ Yin anjic wēt cī lēk kəc Itharel, Wēt Puōth Yam cī Jethu Bēny mac kəc ēbēn bēēi bī kəc dō̄r ke Nhialic.

³⁷ Yin anjic kăkdit cī rōt looi pan Itharel ēbēn, jək wun Galilia, lək wēi wā̄r ye Joon lēk kəc cək ciēēn.

³⁸ Yin anjic Jethu raan Nadharet, raan cī Nhialic ləc ku cəl Wēike abō tēnē ye ku gēm riəl. Jethu ē ye la yōn juēc yiic, ku looi kăpath tēnē kəc. Ku kony kəc la gup jakrεc.

³⁹ Yok aaci kăjuēc cī looi gen Jeruthalem ku pan Itharel ēbēn tīj, ayī kē cī ye piāat tim cī riūu kōu bī nōk.

⁴⁰ Ku ben Nhialic cəl apīr ku jōt bei piiny ran yic akōl ye nīn diāk, ku cəl anyuth rot yo.

⁴¹ Ku acie kəc ēbēn aa yook kəc yok cī Nhialic ləc buk njic. Yok aaci mīth ku dēkku kek ye wā̄r jōn rotde cək ciēēn.

⁴² Ku lēk yo buk wētde lēk kəc, ku luelku lən ē yen aci Nhialic ləc bī luk looi tēnē raan ēbēn, kəc pīr ku kəc cī thou.

⁴³ Kəc ēbēn, kəc kāk Nhialic tīj aaci jam rienke, ku luelkē na gam raan wēt Jethu, ke Nhialic apēl kāracke piny rienke.”

Kəc cie kəc Itharel aaci Wēi Nhialic lööny kegup

⁴⁴ Tēwēn ŋot jiεem Pīter, ke Wēi Nhialic lööny kəc awēn pīj gup.

⁴⁵ Ku kəc Itharel wā̄r bō Jopa kek Pīter aake cī gāi, rin cī kek Nhialic tīj ke cī miōcde gām kəc kuat dēt cie kəc Itharel aya.

⁴⁶ Rin aa cīk tīj ke jam thok kək, ku luelkē, “Nhialic adit.” Go Pīter jam,

47 “Kockä aaci Wëi Nhialic bën tēnē ke cīmēnda aya. Nadē, le raan bi ke pēen bi ke cii muɔc nhiiim?”

48 Ku cɔl ke aa muɔc nhiiim rin Jethu Kritho. Ku lēk Kornelio Piter bi rēer ke ke nin lik.

11

Piter acä akut Jeruthalem lēk kē cī looi

1 Atuuc Jethu ku kɔc kōk cī gam pan Judia yic ēbēn, ee cīk piŋ lɔn nadē ke kɔc cie kɔc Itharel aake cī wēt Nhialic yet tēnē ke.

2 Tēwēn cī Piter yet Jeruthalem, go kɔc ke wic ye ku bi kɔc cie kuat Itharel aa ŋoot ye jāam guɔp ēlä,

3 “Yin yi ye jāl pan kɔc cie ŋoot, ku yin yi ye rəm ke ke!”

4 Go Piter ke tēt kēriēec ēbēn cī rot looi,

5 “Wäär ē la kēn ca tiŋ ke ya rōök gen Jopa. Ee la kēdiit la tēyēi, la guök kaŋuan, ca tiŋ ke luɛɛc piny nhial, ku tēxu piny yalōöm.

6 Ku jāl luit yic, guɔ lääi baai ku lääi roor ku jɔl aa lääi wuc keyiic, ku diɛt roor tiŋ thīn.

7 Ku piɛŋ röl ke ye lēk ya, ‘Jɔt rot Piter, näk lääi ku cuet!’

8 Guɔ lueel, ‘Acie yic, Bēny! Acin müith rɛc ca kaŋ cam cīt kakkä.’

9 Guɔ röl bēn piŋ nhial. ‘Duk tak lɔn le yen kē cii path bi cam tē cī Nhialic ye lueel ka path.’

10 Kēnē acī rot looi arak diäk, ku jɔl kēdiit la tēyēi la guök kaŋuan awēn tō lääi thīn, miit ku dhuk nhial.

11 Kaam thiin awēn ke rōör kadiäk cī tuɔc ya tē cɔl Cetharia yēet pan awēn rēer yēn thīn.

12 Ku ēcī Wëi Nhialic lēk ya, ba nhom cii thiek ba cath ke ke. Ku jɔl kockä kadātem akutdan kɔc cī

gam yic ya ruac, jäl Jopa agut Cetharia, ku lok pan Kornelio.

¹³ Ku lëk Kornelio yo lön cï yen atuny nhial tñj ke kääc yenhom yände ku lëk ye, “Tuəc raan Jopa tēnē mony cəl Thaimon Pīter bī bēn.

¹⁴ Yen abī lëk wël bī yīn ku miēthku cəl apoth kērac yic.’

¹⁵ Nawēn jaam, ke Wēi Nhialic lööny kegup cīmēn yon tuenj kəŋ yen lööny yogup.

¹⁶ Ku jal kēnē cï Bēny Jethu lueel yon tak, ‘Joon ē ye kəc muəc nhūim ē pū, ku wek aabī muəc nhūim Wēi Nhialic.’

¹⁷ Acie kē lēu bī baai dhöl lön cï Nhialic kēnē yen cï yiək yo, yiək kəc cie kəc Itharel aya, ku ē yīk yo wēt cï yok wēt Bēny Jethu gam, ke yen ya ŋa, ba them ba Nhialic gəl nhom!”

¹⁸ Nawēn piŋkē wël cï Pīter lueel, gokē cūi ben jāam guəp ku leckē Nhialic ēlä, “Kēn yen ē wīc Nhialic aya, ku bī kəc cie kəc Itharel kərəc yekē looi puəl, ku bīk met pīr akölriēc ēbēn yic!”

Kəc cï gam pan cəl Antiök

¹⁹ Kəc ke cï gam aake cï wεεr rin cï kek riöc lön nēk ke cīmēn wäär cï Ithipin nök. Kəc kək ke yiic aaci yet pan cəl Ponicia ku Thaipruth ku Antiök. Ku keek aake ye kəc Itharel kepēc kek aake ye lëk wēt yam Jethu.

²⁰ Ku kəc kək ke cï gam, ku aake ye kəc pan Thaipruth ku Thirene, aake cï la Antiök ku lek Wēt Puəth Yam lëk kəc cie kəc Itharel aya. Aa cīk aa lëk thoŋ puəth yam rin Bēny Jethu.

21 Aake cī Nhialic yiëk riël. Go kəc juëc gam ku yekë Nhialic door.

22 Thoŋ cī kəc cie kəc Itharel gam Antiök acī yet tēnë kəc cī gam Jeruthalem. Gokë Barnaba tuəc Antiök.

23 Wēn cī yen yet ku tīŋ tē cī Nhialic kəc Antiök daac thīn, ke jəl puəu miət ku jiëem kenhūim ku bik aa kəc path yer puəth, nhiar Nhialic piänden ebën.

24 Barnaba ë ye raan path cī Nhialic gam piände ebën, ku ë la guəp Wēi Nhialic. Kəc juëc aaci wēt Bēny bēn gam.

25 Ku jəl Barnaba jəl ku ler pan cəl TARTHUTH ku bī Thawul la wīc.

26 Nawēn le yök, gokë bēn Antiök. Ku jəlkë rēer Antiök ë ruəön, ku keek aake ye rəm kek kəc cī gam, ku aaci akut dīt apēi bēn piəc. Antiök yen ë tēn kəŋ kəc cī gam aa cəl thīn ka Krithiaan.

Barnaba ku Thawul aaci tuəc Jeruthalem

27 Ruəön yen rēer Barnaba kek Thawul Antiök, yen ë tēn jiël kəc kək kək Nhialic tīŋ Jeruthalem ku lek Antiök.

28 Raan tək ke yiic cəl Agabuth ecī Wēi Nhialic yiëk riël, ku bī lək kəc lən le yen cəŋdūt bī bēn pinynhom ebën. (Cəŋ kēnë acī bēn bēn ɣon ye Klaudiöth bēnyŋaknhom.)

29 Ku abiöth aaci raan tək keyiic ebën la kēnë cī ya tuəc wämāthaken cī gam ciēŋ wun Judia.

30 Ku keek aaci wēu kuööt yiic, ku jəlkë Barnaba ku Thawul tooc bik ke yäth tēnë kəc dīt akut kəc cī gam.

12

Kəc cī gam aaci ŋuət ke gum apei

¹ Ē runkā cək ěcī baai kōöl agut Judia, go bēny Judia cəl Ƴerot Agrīpa kəc abək kəc cī gam yiic cəl aban.

² Yeen aci mēnh Joon cəl Jemith cəl atök yeth pal.

³ Na le tīŋ ke kəc Itharel mit puəth kē cī looi, go Pīter cəl adəm ku mac, (yen kēnē ě loi rot Ƴon ciem Yan Ayum cīn yic luəu.)

⁴ Nawēn cī Pīter dəm ku mac, ke thōn akuut apuruuk kaŋuan bīk aa tiit. Ku akuət tōk ě la yic kəc kaŋuan. Ee cī Ƴerot Agrīpa tak ku bī Pīter Ƴath luk yic aköl Yan Ayum cīn yic luəu cök ciēen.

⁵ Ku Pīter aci jāl rēer mēc yic. Ku kəc cī gam aake ye rōök rīenke apei tēnē Nhialic.

Atuny Nhialic aci Pīter luəny bei Ƴon mēc

⁶ Wēer yen bī Ƴerot Agrīpa ye cəl abīi luk yic rial, Pīter ě nin kam apuruuk karou ke tit ye. Ee cī rek cīn arək karou, ku Ƴon mēc ě tit thok apuruuk kek ke lui akölē.

⁷ Tēwēn nyin yic ka atuny Nhialic bō ku kēec Ƴöt thok ku mer Ƴöt yic. Ku mēŋ Pīter kēt ku puəc bī rot jət ku lək ye, “Ləc rot jət! Ku ban yīkəu!” Nyin yic, ke luəŋ awēn cī ye rek lööny wei yecin.

⁸ Ku lueel atuny nhial, “Dut yīyic ku ruək warku.” Go Pīter yeyic duut ku ruk war, ku lək atuny nhial ye, “Paat alanhdu yīkəu ku buəth Ƴa.”

⁹ Go Pīter jāl biaath cök aƳeer, Pīter ě kēc kēn loi rot deet yic, lən nadē ke kē looi atuny nhial ě yic. Ēcī tak ciət ye nyuəth.

10 Keek aaci jal tääk akuöt tök lööm, akut apuruuk ke tit, ku benkë rëët akut dät ye kek rou lööm ku jalkë yet kal thok, kal ye gur thok wëëth ci yethok wël geeu. Go kal yethok ñaany ë rot ku lek ayeer. Keek aaci jal la ke cath dhël yic, nawën ka atuny nhial mär.

11 Ku jal Piter kë lui rot ye deet yic ku lueel, “Emën aca jal ñic lön ye yen yic kënë awën ya tñj këcüt nyuüth! Nhialic acä tuöc atuönyde bä bën kuöny bei Yërot Agripa cin, ku jal aa käk ke ye kác Itharel tñj ke bik luüi ya.”

12 Nawën ñic lön rëer yen tërac, go la pan Maria man Joon Marko. Ku kác juëc aake ci kenhüim kut thïn ë ke röök.

13 Ku jal Piter yöt tönj thok ayeer, go nyan aluaak lui baai cöl Roda la bi raan yöt gut thok la tñj.

14 Ku ëci Piter ñic röl, go puöu miët apëi, ku go guö kat ke këc yöt liep thok, ku le lëk kác lön yen ke Piter yen akäac ayeer.

15 Go kác awën rëer yöt lëk ye, “Yin aci muöl!” Go lëk ke lön ë yic yen aci lëk ke. Gokë lueel, “Ka atiëmde yen aci bën.”

16 Ku la Piter tuenj ke tönj yöt thok, gokë yöt ñaany thok. Gokë tñj ku gëikë.

17 Go Piter lëk ke bik biët, ku jal tët yic ke yen tã ci Nhialic ye bëëi bei thïn yööt ë mëc yic ku lëk ke, “Lëkkë Jemith ku wämäthkuan kök yen kë ci rot looi.” Ku jiël bi la tädät.

18 Na la piny bak, go apuruuk ke tit nhüim la cöt, ku yekë röt thiëc kamken, “Yenjö ci rot looi tënë Piter?”

19 Go Yërot Agripa apuruuk yök bik yööp. Ku akëc kë bën yök. Go apuruuk cöl adet thook, ku lëk

kɔc kɔc nɔk bi ke nɔk. Tɛwɛn ci ɛ kɛnɛ rot looi go
 Yɛrot Agripa jal Judia, ku ben la ceŋ Cetharia.

Antipäth Yɛrot aci thou

²⁰ Nawɛn ci Yɛrot Agripa puɔu riäak tɛnɛ bäny
 Tire ku Thidon, gokɛ la ke ya akut bik la tiŋ. Ku ɛ
 cik kaŋ lɛk Blatuth raan kāk pan bɛny tiit bi wɛtɛn
 gam. Ku jal kɛ la tɛnɛ Yɛrot Agripa ku thiɛkɛ bi
 döör ke ke, rin keek aake ye müith yök wun yen mɛc
 Yɛrot Agripa.

²¹ Nayɔn aköl yen ci Yɛrot Agripa lueel bi yen mat
 ke ke, go ruk alɛthken bääny ku nyuuc thönyde
 nhom ku jiem ke kɔc.

²² Ku jal kɔc duɔɔt aa looi ɛlä, “Acie raan yen jam,
 Aciɛk.”

²³ Ee tɛɛn, Yɛrot Agripa aci atuny Nhialic bɛn col
 atuany, rin ci yen rot looi bi a yen ye door ku cie
 Nhialic yen ye door. Nawɛn ke cuet kām tɔ yeyäc
 yic, ku thou.

²⁴ Wɛt Nhialic aci bɛn la tuen ku kɔc juɛc aaci bɛn
 gam.

²⁵ Ku Barnaba kek Thawul aaci luɔiden bɛn thöl,
 ku dhukkɛ Jeruthalem ke cath kek Joon Marko.

13

Barnaba ku Thawul aaci lɔc ku toc ke

¹ Kɔc ke ci gam Antiök aake la yiic kɔc ke ye kāk
 Nhialic tiŋ, ku jal aa kɔc ɛ kɔc ci gam piɔɔc, ku keek
 aake ye yi Barnaba ku Thaimon. (Raan col) ku
 Lukiöth (raan pan Thirene) ku Maneen (ku yen ɛ
 ye mɛthɛ bɛny col Antipäth Yɛrot) ku Thawul.

² Tɛwɛn ye kek rök thɛn tɛnɛ Bänyda, ku yekɛ
 müith theek ke ye dhɛl dɛt döör kek Nhialic, go Wɛi

Nhialic lëk ke ëlä, “Pälkë Barnaba ku Thawul ku bïk luoi ca löc ke aa looi.”

³ Ku jöl kəc cï gam miëth aa theek ku röökkë ku jölkë Barnaba ku Thawul döc ku jölkë ke cöl ajiël bïk luoi cï Nhialic löc ke la luoi Nhialic.

Barnaba ku Thawul aaci keny Thaipruth

⁴ Barnaba ku Thawul aake cï Wëi Nhialic tooc bïk la gen cöl Theleukia ku lek teem köu riäi ku lek gen tö gool nhom wär ciël yic cöl Thaipruth.

⁵ Na lek yet gen dët cöl Thalamith, gokë kəc aa piöcc wët Nhialic tën amat kəc Itharel. Ku Joon Marko ë cath ke ke rin bï keek aa kony luoi.

⁶ Keek aaci cath ku temkë Thaipruth köu, ku lek gen Papoth yen le kek raan dët tiët cöl Bar-Jethu ke ye raan Itharel, yök thïn. Ku ëcï rot a nyuöth ciët ye raan kəc lëk wët Nhialic.

⁷ Yen Bar-Jethu ë ye mëthë bënydüt cöl Therjiuth Pauluth, bëny wun tö gool nhom wär ciël yic. Ku yeen ë ye raan pel nyin apeï. Bëny ëcï Barnaba kek Thawul tuöc ku bïk bën tënë ye, rin ë wïc bï piöcc wët Nhialic.

⁸ Ku yen luoiden bï kek bëny piöcc ëcï tiët Elimath (aa kek rienke thoŋ Girik) duër rac, rin cï yen ye them bï bëny rac nhom bï wët Nhialic cïi gam.

⁹ Ke Thawul, ku aŋic aya lön cöl ye Paulo, ëcï Wëi Nhialic la yeguöp, go tiët tiŋ ku döt apeï,

¹⁰ ku lëk ye, “Yïn mänh jəŋrac. Yïn raan la ater kek käpath ëbën. Yïn athiän guöp käreç, ku aye them akölaköl ba yith Nhialic wel bïk aa lueth!

¹¹ Yïn abïi Nhialic jak guöp ëmën. Yïn abï cöer ku yïn abï nïn nök ke yï cïi piny ben tiŋ.” Nyin yic Elimath, ëcï kën macär guö paat nyin piny, ku jöl cath ke wïc raan bï ye döm cin bï thel.

12 Nawën tñ bēnydīt kē cī rot looi, go wēt Nhialic gam rin yeen ēcī gāi apēidīt kāk cī ke ye piöc wēt Nhialic.

Barnaba ku Paulo aaci la Antiök tō Pithidia

13 Paulo ku jəl aa kōcken cath kek ye aaci wār teem riäi ke jiël Papoth ku lek Perga, wun cəl Pampilia. Tēwën, Joon Marko aci bēn pušk ke ke ku dhuk Jeruthalem.

14 Ku ben kē jəl Perga ku yeetkē Antiök tō wun cəl Pithidia. Nawën aköl löñ, aköl cīi kōc ē luui, go Barnaba ku Paulo la tēn amat ku nyuuckē thīn.

15 Nawën cī lööñ Mothith, ku jəl aa wël kōc kāk Nhialic tñ kueen, go bāny tēn amat wēt lēk Barnaba ku Paulo ēlä, “Wämāthakua wek aa wīcku bāk kōc jāām nhīim, tē le yen wēt bī ke riēl puōth bāk lēk ke.”

16 Go Paulo rot jət, ku nyooth yecin bī kōc biēt. Ku jəl jam ēlä, “Wek mēthkiē pan Itharel, ku jəl aa kōc cie kōc Itharel Nhialic door, piēnkē wēt diē.

17 Nhialic kōc Itharel ēcī wārkuan dīt lōc ku looi ke ke ye kuatdīt ril tör tēwäär ciēñ kek ke ye alēi wun cəl Ijip. Keek aake cī Nhialic bēēi bei Ijip rielde.

18 Ku aci kārēc yekē luōi ye guum roor ruōön thiārñuan.

19 Ku Nhialic aci wuōt kadhorou cuōp wei pan Kanaan. Ku looi kacke bī aa kek la piny,

20 tēcīt run buōt kañuan ku thiārdhiēc.

“Wën cī kēn rot looi, go Nhialic ke yiēk kōc mac ke agut tē tul raan kāk Nhialic tñ cəl Thamel.

21 Nawën thiëckë Nhialic bi ke yiëk bënyṅaknhom, go Nhialic ke yiëk Thawul raan many Kïc, kuat Benjamin yic, ku bi ya bëny ruöön thiärṅuan.

22 “Nawën ci Thawul nyaai bääny yic, go Nhialic Debit looi ke ye bënyṅaknhomden. Ku kën ci Nhialic lueel rienke akïn, ‘Aca yök lön Debit, wën Jethe yen ë raan yen wiëc. Ku ë yen raan bi käk wiëckë bik röt looi, aa looi.’

23 “Ë ye Jethu raan kuat Debit, yen ci Nhialic looi ke ye raan bi kəc Itharel luök, təcit təc ci yen ye lueel thin wäär.

24 Wäär këc Jethu luaide jöök, ke Joon ëci kəc Itharel kaṅ lëk wët Nhialic. Ku ye ke yöök bik muəl luoi kärec, ku cälkë röt aa muoc nhüim piu.

25 Na wäär ci luoi Joon thiök kek thök, go kəc thiëc ëlä, ‘Yakë tak ya ṅa? Acie ṅen raan tietkë. Raan tietkë abi lök bën ṅacök. Ku acie ṅen raan lëu ye ba warke däk bei yecök.’

26 “Wek wämäthkië Itharel, mïth Abaram, ku jöl aa wek kəc cie kəc Itharel rëër tën Nhialic door. Wët bi kəc kony bi kəc ciï la pan mac aci lëk ṅo.

27 Ku yeen akëc kəc ke ciëṅ Jeruthalem ku bänyken ṅic, lön nadë ke yen raan bi kəc bën kony. Ku keek akëc wël deet yiic aya, wël ke ye kəc käk Nhialic tiṅ lëk ke wäär ye kueen akölaköl, aköl löṅ. Ku keek aaci wël kəc käk Nhialic tiṅ cäl aa tiṅ kenhüim, rin ci kek Jethu cäl anak.

28 Cök alön cïn yen yiny cik yök bi ke ye tëm thou, gokë ṅuöt ke thiëc Pilato bi dhiel nöc.

13:21 1Tha 8:5; 10:21 **13:22** 1Tha 13:14; 16:12; Wk 89:20

13:24 Mk 1:4; Lk 3:3 **13:25** Mt 3:11; Mk 1:7; Lk 3:16; Jn 1:20,

27 **13:28** Mt 27:22-23; Mk 15:13-14; Lk 23:21-23; Jn 19:15

29 Ku wën cī kek kəriëec ëbën looi, kāk ke cī gõt athör thæer wël Nhialic yic rienke, gokë jat piny tim cī rīiu kōu ku lek thiök raŋ yic.

30 Ku yeen acī Nhialic cāl aben pīr.

31 Ku aacī rot nyuōth kōc ke ye cath kek ye kam Galilia ku Jeruthalem nīn juēc yiic. Kek kōckä, kek aacī kāk cī rōt looi tīŋ, ku lëkkë ke kōc Itharel.

32-33 “Ku yok aacī bën buk we bën lëk thoŋ path cī Nhialic yepuōu tōŋ ke bī luōi wārkuan dīt. Acī luōi yo ëmën yok miëthken, rin cī yen Jethu cāl aben pīr ke cī thou. Cīmën cī ye gõt ëlä waak rou athör thæer wël Nhialic yic,

‘Yīn ee wëndië, ɣen acī ya Wuur akölë.’

34 “Ku yen kënë yen ë kē cī Nhialic lueel, lōn bī yen ye cāl aben rot jōt thou yic, ku bī cīi kōŋ dhiäth raŋ yic,

‘Yīn aba yiëk yath, ku yīn aba dōoc cīt tēwäär, cī ɣen ɣapuōu taan thīn tēnë Debit.’

35 “Ku ë yic alanden, ëcī lueel kēlä wēt dēt cī gõt yic,

‘Yīn acä aluōnydu bī puōl bī dhiäth raŋ yic.’

36 “Ku yen Debit ë ye kāk Nhialic looi wäär pīir yen, ku jōl thou ku thiäk tē cī wārken dīt thiök thīn. Ku guäpde acī bën dhiäth raŋ yic.

37 Ku kën akēc rot looi tēnë raan cī Nhialic jōt bei raŋ yic.

38-39 “Awiëc bāk ŋic wek wämäthkië Itharel, lōn nadë ke rin Jethu yen abī kārēc pāl piny tēnë kōc. Raan bī wētde gam abī adumuōmke pāl piny tēnë ye. Ku kënë ë kēc lōŋ Mothith looi wäär tēnë we.

40 Tääukë wenyin piny apath bi kë ci kɔc kāk Nhialic t̄iŋ, c̄ik l̄ɛk kɔc ɛlä rot c̄ii lui we,

41 ‘Tiēŋkë wek kɔc kɔc dɔl gup! Gäikë ku wek aabi liu, rin kë luɔɔi akölë!

Acie kë bāk gam, c̄ak alɔn bi raandä ye teet yic t̄enë we!’ ”

42 W̄en jiël Paulo ku Barnaba t̄en amat, goke yöök ku bik b̄en b̄en aköl d̄ëet amat bik w̄ët lööŋ Nhialic b̄en ber yic.

43 W̄en ci kɔc j̄al amat yic, ke Paulo ku Barnaba ruɛc kɔc juɛc Itharel, ku kɔc juɛc cie kɔc Itharel ci ciɛɛŋ kɔc Itharel gam. Ku j̄al Paulo kek Barnaba l̄ɛk ke bik kepuöth d̄ɛet, ku bik p̄ir ke ŋöth piath Nhialic.

44 Naw̄en aköl d̄ët amat, ke kɔc juɛc ap̄ei bö amat yic aabi ciɛt kɔc ɛb̄en geeu kek ci guëer bik b̄en piŋ w̄ët Nhialic.

45 Naw̄en t̄iŋ kɔc Itharel akut diit k̄enë ke d̄am tiɛl ke. Ku yekë w̄ët lueel Paulo dh̄öl yic ku yekë lat.

46 Ku Paulo kek Barnaba aaci b̄en jam ap̄ei k̄elä ke c̄ii riɔc, “K̄en yen bi rot kaŋ looi tuen, ee lɔn bi we l̄ɛk w̄ët Nhialic. Ku na c̄äk k̄uec bāk w̄ët Nhialic c̄ii gam, ku yakë röt yök ke we cie kɔc w̄ic p̄ir akölr̄iëc ɛb̄en, ke wek aa buk nyäaŋ piny ku lok t̄enë kɔc k̄ök cie kɔc Itharel.

47 Rin yök aaci Nhialic yöök ɛlä, ‘Wek aaca looi ke we cit mermer t̄enë kɔc cie kɔc Itharel, rin bi raan ɛb̄en pinynhom poth la pan mac.’ ”

48 Naw̄en piŋ kɔc cie kɔc Itharel w̄ët k̄enë, gokë puöth miɛt ku leckë w̄ët Nhialic c̄ik piŋ. Ku kɔc ke ci lɔc bik aa kɔc p̄ir akölr̄iëc ɛb̄en aake ci b̄en gam.

49 W̄ët Nhialic aci b̄en yet b̄ëikë yiic ɛb̄en.

⁵⁰ Go kəç Itharel, kəçdīt baai gɛu yic ëbën bən rac nhüim agut diäär kəçdīt cie kəç Itharel Nhialic door. Ku aaci Paulo ku Barnaba bën cuəp wei panden.

⁵¹ Go atuuç Jethu mël kuëñj ku tenjë kecök rin cī kek puəth riääk tənë ke. Ku jiëlkë ku lek pan cəl Ikonია.

⁵² Kəç ke cī gam Antiök aake cī Wëi Nhialic la kegup, ku keek aake mit puəth apɛi.

14

Paulo ku Barnaba aa kəç Ikonია lëk Wët Puəth Yam

¹ Kēcīt kēwäär cī rot looi tənë Paulo ku Barnaba Antiök acie yic bən ber aya tənë ke Ikonია. Paulo ku Barnaba aake cī la yön ye kəç Itharel mat thīn, ku jiεmkë arëk bī kəç juēc Itharel ku kəç cie kəç Itharel wët Jethu gam.

² Ku kəç kək Itharel cī kuc bīk wët cūi gam, aaci kəç Ikonია luəm thook bīk kenhüim wël Paulo ku Barnaba.

³ Ku Paulo kek Barnaba aaci rëer Ikonია nīn juēc. Ku jiεmkë apɛi rin Jethu ke cūi riəc, ku wët yekë lueel ëbën ë yic, rin cī Jethu ke yiëk riəl bīk kāk jāñ gōi aa looi.

⁴ Ku kəç juēc tō geeu aake cī keyiic tek, kəç kək aake wël kəç Itharel piñ ku gam kəç kək wët atuuç Jethu.

⁵ Nawën ke mət kəç Itharel yic kek kəcken dīt ku kəç Konya bīk agaac jəək, ku wickë bīk ke nök.

⁶ Nawën la kəç piöç wët cī mat yök cök, gokë riñ tē cəl Likonia tō gεeth Lithtra ku Derbe thīn.

7 Ku piööckë Wët Puōth Yam Bäny Jethu ë gεεthkä yiic.

Paulo aci duër nök Lithtra

8 Mony cī ruai, cie cath, yecök yöc piiny tēwäär dhiëeth ye ë tō gen Lithtra.

9 Ku ë ye wël Paulo piñ. Go Paulo tiñ ke cī gam ku peth bī kony. Go döt,

10 ku lueel, “Jot rot ba kööc!” Go rot wuöl nhial ku cieth.

11 Nawën tiñ kəc juéc kë cī Paulo looi, gokë jam apēi thon̄den Likonia, “Aciëek cīt kəc aaci bën piny nhial tēnē yo!”

12 Ku ciëkkë Barnaba ke cəl Deuth ku ciëkkë Paulo ke cəl Yermith rin ë yen raan ye wëlken lueel.*

13 Go raandit jəñ cəl Deuth door, jəñ rëer yiēnde kal thok miöör la yiēth adir cī cuëec yöök bëëi. Ku wïc kek kacken juéc rëer ke ye bīk atuuc door ë ke.

14 Nawën piñ Barnaba ku Paulo ke wickë bīk looi, gokë aläthken rət yiic keköth bīk nyuōoth lən cīi kek këcīt kënë wïc, ku rinjë ciəl thän awën yic ku lueelkë,

15 “Yenjö looi wek kënë? Yök aa kəc ë path cimëndun. Yök aaci bën buk Wët Puōth Yam Jethu bën lueel, ku buk we nyaai kāk yakë doorkä yiic rin cīn kek wētden yic, ku bāk aa door Nhialic tōñ pīr, cī nhial ku piny ku wër kek kākkih tō thīn ëbën cak.

16 Wäthëer Nhialic ëcī kəc puöl bīk kākken cīk tak aa door.

* 14:12 Aa rin jakken. 14:15 B.bei 20:11; Wk 146:6

17 Ku Nhialic ë rot nyuəəth akölaköl käpuəth ye looi yiic tənë kəc. Ee deŋ cəl atueny ku lok kaj ebën cit tēden ye kek luək, ku mitkë puəth.”

18 Cək awën kəc kəcä wəlken lac gam, ka cik bën lēu bik kəc dək bik miöör cii näk.

19 Nawën ke kəc Itharel kək bö Antiök gen tō Pithidia, ku bö kəc kək Ikonia, ku räckë kəc nhüim ku biöökkë Paulo ku yöckë ayeer geeu, ku takkë lən cī yen thou.

20 Nawën la kəc cī gam kenhüim kut yelööm, ke jət rot ku dhuk geeu. Naɣən nhiäk ke la Derbe kek Barnaba.

Paulo ku Barnaba aaci dhuk gen Antiök tō Thiria

21 Paulo ku Barnaba aaci Wēt Puəth Yam lək kəc Derbe ku gam kəc juəc wēt Jethu. Nawën ke dhuk Lithra. Ku lek Ikonia ku jəl a Antiök tō Pithidia.

22 Ku lëkkë kəc cī gam bik gamden muk apath, ku lek tuen ke nhiar Jethu. Ku lëkkë ke piöcden yic elä, “Kəc cī gam ebën aa dhil gum ë pīr kënë yic rin bi kek met bääny Nhialic yic aköldä.”

23 Ku kuanykë kəcđit akuut kəc cī gam yiic ebën, ke cī kaj röök tənë Nhialic. Ku thekkë mieth rin bi kek Nhialic kaj door. Ku jəlkë ke than Bēny Jethu cin, raan cī kek wəlke gam.

24 Tēwën kueny kek Pithidia yic, gokë bën Pampilia.

25 Ku piöökkë Wēt Puəth Yam tənë kəc gen Perga ku lek Atalia.

26 Ku tēn ke gēr, ku dhukkë Antiök, tēwäär cī kəc cī gam ke thön Nhialic thīn rin luəiden cik thöl.

27 Wën cī kek yēet Antiök, ke kuut kəc cī gam nhüim ku lëkkë ke käjuəc cik looi riel Nhialic, ku

nyooth Nhialic lön alëu bï kəc cie kəc Itharel gam aya.

²⁸ Ku rëerkë Antiök pëi juëc kek kəc cï gam.

15

Löŋ Mothith

¹ Kəc kək pan Judia aaci bën Antiök, ku piööckë kəc cï gam ëlä, “Wek aaci Nhialic bï kony të cïi we dhil ŋoot, cit të cï löŋ Mothith luël ye.”

² Go Paulo kek Barnaba jam apei rin ë wët kënë kek kəc awën bö Judia. Nawën ke mat yic, bï Paulo ku Barnaba ku kəc kək Antiök la Jeruthalem bik wët kënë la jääm yic kek atuuc Jethu ku kəcdit kək.

³ Go akut kəc cï gam ke jal tooc, ku wën tääk kek Ponicia ku Thamaria, ee cik lək kəc lön cï kəc kək cie kəc Itharel wët Nhialic gam. Wët kënë aci kəc cï gam ëbën cöl amit puøth.

⁴ Nawën yëëtkë Jeruthalem ë ke lor akut kəc cï gam, ku atuuc Jethu ku kəcdit, kəc cik bën lək kajuëc cï Nhialic ke kony bik ke looi.

⁵ Go kəc kək akut Parathï cï gam röt jat nhial ku luelkë, “Keek aa dhil ŋoot ku lək ke bik löŋ Mothith dhiel theek.”

⁶ Go atuuc Jethu ku kəcdit kenhïim mat bik wët kënë tak yic.

⁷ Wën cï kek wët jääm yic apei, ke Pïter jot rot ku lueel, “Wek kackië anjæckë lön ŷen aci Nhialic ləc wäär kamkun, ba Wët Puøth Yam lək kəc cie kuat Itharel, rin bï kek wët Bëny piŋ ku gamkë.

⁸ Ku Nhialic anjic kë tō raan ëbën puøu, aci nyuøøth lön yeen alëu kəc kək cie kəc Itharel bik

gam aya cīmēn cī yen Wēike cəl abö tēnē ke, cīmēn wäär cī yen ye luōi ʒo aya.

⁹ Acī nyuōth lən ʒok kəc Itharel ku thāi kək, ʒok aa thōŋ ēbēn, ku nyεεi käreεc kepuōth rin cī kek gam.

¹⁰ “Na ye këya, ke yenʒo looi wek kë cī Nhialic nyuōth we bāk cīi loi, rin wīc wek ye ē path bāk tē bī yen puōu riēek thīn tīŋ. Tē jət ʒok kəc cī gam nhīim kēril kēc wārkuan dīt ku ʒo aya, kaŋ lēu buk ʒāāc?”

¹¹ Acie tēde! Ayeku gam lən bī ʒo kony rin piath Bēny Jethu, ku abī ya tēde aya tēnē ke.”

¹² Go akut ēbēn biet ku piŋkē kāk jāŋ ʒōi cī Nhialic cəl aa looi Barnaba ku Paulo ke, kam kəc kək cie kəc Itharel.

¹³ Wēn cī kek thök jam, ke Jemith jət rot ku bēer ēlä, “Piεŋkē wēt diē wek kəc akuōtda!

¹⁴ Acī Thaimon tēt ʒo tē cī Nhialic ye nyuōth thīn lən ye kəc cie kuat Itharel kacke aya, rin cī yen kəc kək nyaai keyiic bīk aa kacke.

¹⁵ Ku wēl kəc kāk Nhialic tīŋ aaci rōm kek ē wēlkā alanden. Cīmēn cī ye ʒöt athör thεεr wēl Nhialic yic ēlä,

¹⁶ ‘Ku lueel Bēny, ʒen abī dhuk,
ku ʒen abī many Debit cī riāäk bēn jət nhom.
Ku bēn kākken cī riāäk cök piny bīk riεl.

¹⁷ Ku këya, kəc ēbēn aabi Bēny wīc,
kəc cie kəc Itharel ca cəl bīk aa kackiē.

¹⁸ Yen ee wēt cī Bēny lueel akan,
Bēny yen cī wēt kēnē cəl aŋic thεεr.’

¹⁹ “Ku la Jemith tuen ʒo lueel, na ye ʒen, ke ʒok aaci kəc cie kəc Itharel cī Nhialic dhuök rēēm nhīim.

20 Anjuëën buk ke gät athör ku lëkku ke, bik cii mieth kuat mieth ci ke jakrɛc door, ku titkë röt bik gup cii la akər. Ku cik riem cam ku cik cuët riñ län kəc teem röl bi riem kuër.

21 Rin lõñ Mothith aci kueen run juéc yiic, yon ye kɔc Itharel mat thïn akööl cii kek è luui yiic, ku wëlkä aaye piöc gεeth yiic ëbën.”

Athör ci gät kɔc cie kɔc Itharel ci gam

22 Nawën ke atuuc Jethu, ku kəcdit kek kɔc akut kɔc ci gam ëbën, mat wët yic bik röör abək akut yic kuany, ku bik ke tuɔc Antiök kek Paulo ku Barnaba. Gokë Judath cəl Barthabath aya, ku Thilath kɔc theek akut rin luaiden, kuany.

23 Ku gëmkë ke athör kënë tënë kɔc ci gam Antiök, “Yok atuuc Jethu ku kəcdit, miethakun, yok aaci miäthda tuɔc miethakua cie kuat Itharel ciñ gen Antiök, ku pan Thiria ku Cilicia.

24 Acuk piñ lən ci kɔc kək akuötta yic la ku rɛckë wepuöth kək yekë lueel, ku keek aa këcku ke tooc bik käckä aala lueel.

25 Këya, yok aaci yonhüim mat ku gamku buk kɔc kuany ku tucku ke we. Ku aabi la kek wämäthkuan nhiarku Barnaba ku Paulo,

26 ci wëiken gam bik luui rin Jethu Kritho.

27 Wek aa tucku Judath ku Thilath, bik we lək wël ci göt athör kën yic aya.

28 Aci Wëi Nhialic tääu yopuöth bi ciën lõñ ril dët metku è lööñ ci gät we kä yiic.

29 Ku wek aa cii käckä dhil loi, duökkë ye mieth mieth yeke jakrɛc door, duökkë riem cam, duökkë cuët riñ län kəc teem röl bi riem kuër, ku tietkë röt

bäk gup cii la akər. Na luəikē käckä cüt emən cī yok ke lək we, ke luəidun abī piath. Yenakan.”

³⁰ Ku toockē atuuc Antiök. Nawən cīk yet, ke mat kəc cī gam ebən nhīim ku gēmkē ke athöör.

³¹ Wən cī kek athöör kueen ē ke mit puəth rin cī wəl cī göt athöör yic ke dæet puəth.

³² Judath ku Thilath, kəc ke jam nyin Nhialic aya, aaci jam apeī kek kəc cī gam bik ke dæet puəth ku rilke puəth.

³³ Tēwən cī kek nin nök ke ke lony wämāthakua dhöl bik dhuk ke puəl gup tənē kəc ke toc ke. [

³⁴ Ku Thilath acie nhom bən waar ku döŋ.]

³⁵ Paulo ku Barnaba aake cī pēi nök Antiök, ke piöoc wēt Bēny kek kəc juēc kək tənē kəc Antiök.

Paulo ku Barnaba aaci puök

³⁶ Nawən cīk pēi nök Antiök, ke Paulo yöök Barnaba, “Dhukku ciēen gæeth wäär yiic cī yok Wēt Puəth Yam piöoc thīn, buk wämāthakua la neem, ku buk tiŋ lən le kek tuenə apath kek gamden.”

³⁷ Ku ē wic Barnaba bi Joon Marko cath ke ke,

³⁸ ku akēc Paulo tak lən puəth yen bi cath ke ke rin aci bən dhuk Pampilia, ku cii rēer ke ke bik luəiden thääp kedhie.

³⁹ Wēt kēnē acik tæer apeī nawən ke puök. Ku jiël Barnaba kek Joon Marko ku geerkē Thaipruth.

⁴⁰ Ku cəl Paulo Thilath bi cath kek ye, ku pël miəthakən ke dhöl bi Nhialic ke cəl aa cath ke puəl gup.

⁴¹ Ku jolkē la Thiria ku Cilicia kek Thilath, ke deet kəc cī gam puəth bik gamden muk apath.

16

Timothï aci cath kek Paulo ku Thilath

¹ Paulo aci cath bi la Derbe ku Lithtra tē ciēŋ Krithian cəl Timothï thïn. Man Timothï ēci gam aya, ku yeen ē ye nyan kuat Itharel, ku wun ē ye Girik.

² Kəc le yok gam tək ēbēn Lithtra ku Ikonia, aake ye ŋiɛc jam rin Timothï.

³ Go Paulo Timothï cəl aŋot rin wic yen ye bik cath. Ee looi kēya rin aŋic kəc Itharel ke ciēŋ Derbe ku Lithtra ēbēn lən ye wun Timothï Girik, kuat cie ŋoot.

⁴ Tēwēn ye kek jəl gen ku lek gen, aake lööŋ ci atuuc Jethu ku kəcdit tō Jeruthalem guiir tēt kəc ci gam, ku lēkkē ke bik aa luui cīt tē wic atuuc Jethu ku kəcdit tō Jeruthalem ye thïn.

⁵ Kēya, kəc akut kəc ci gam aaci cök puōth bik gamden cii war, ku kəc ci gam aaci röt aa juak akölaköl.

Paulo ku Thilath aaci la Troath

⁶ Paulo ku Thilath aaci Prigia ku Galatia bar yic, rin ci Wēi Nhialic ye nyuōth ke bik Wēt Puōth Yam cii piöc ē bēi Athia kā yiic.

⁷ Tēwēn ci kek aken Mithia dööt, ke wickē bik la pan cəl Bithinia, ku keek aaci Wēi Nhialic nyuääth bik cii tək thïn.

⁸ Gokē Mithia bar yic ku lek Troath.

⁹ Ku ē wēer kēnē Paulo aci kēdāŋ tih kēcīt raan Mathedonia ke kääc yenhom ku lēŋ. “Bäär yin Paulo Mathedonia ba yo bēn kony.”

¹⁰ Wēn ci Paulo nyuōth ē kēnē, goku röt guiir buk la Mathedonia, rin acuk ŋic lən ci Nhialic yo cəl buk Wēt Puōth Yam la piöc tēnē kəc Mathedonia.

Paulo ku Thilath aaci la Pilipi

11 Goku jäl Troath ë riäi ku gërku buk teem Thamodhraki, nayon nhiäk dëët yo la Nipolith.

12 Ku jiëlku Nipolith ku lok Pilipi gen tuen ye kan thiæk tē le kəc Mathedonia, ku yen ë ye gen rëer kəc Roma thïn. Ku näkku nïn juęc geeu.

13 Nawën aköl cii kəc Itharel ë luui ke yo jiël geeu, ku lok wäryou tē yeku tak lon ye kəc Itharel kenhüim mat thïn bik röök. Ku nyuucku piiny ku jiemku tēnē diäär ke cī kenhüim mat thïn aya.

14 Kam kəc cī wëlkuwa piñ ë kəc ke tō thïn yiic, ee tiñ gen Thiatira cəl Lidia, ku ë ye yoc wei alëth mithiöñ ril yönyden yic apei. Lidia ë ye Nhialic door, ku eci Nhialic cök pušu bi wēt lueel Paulo piñ.

15 Wën cī ye gäm lökwēi kek kəc ciēñ baai kek ye, ke cəl yo ku lək yo, “Bäk, rëerkē paandië, tē cī wek ye gam lon cī yen gam ayic.” Ku lēñ yo buk la baai.

Paulo ku Thilath aaci mac Pilipi

16 Nayon akäl tők, tēwën le yok tē ye kəc la röök thïn, ke yo räm kek nyan alony la guöp jōñ ye cəl alək kəc kē bi rot looi. Ku yeen eci wēu juęc apei bëi tēnē kacken cī ye loony.

17 Nawën ke buoth Paulo ku yo ëbën ke loi duoot, “Kockä aa lui rin Nhialic Madhəl. Aa yin lək tē bi Nhialic yi kuony thïn.”

18 Ku looi këya nïn juęc, agut bi Paulo pušu riääk, ku wel yenhom ku lək jōñ tō nya guöp, “Rin Jethu Kritho bäär bei ë nya guöp!” Ee kaam wën, ke jōñrac jiël yeguöp.

19 Nawën le kəc cī yeen loony tiñ, ke nyan alony cïn wēu ye ben bëi tēnē ke, gokē Paulo däm ku Thilath ku thelkē ke luk yic.

20 Ku yëthkë ke bány nhüim ku luelkë, “Röörkä aa kɔc Itharel, ku keek aa loi aliäap genda.

21 Aa yook piöc buk kāk liu ciεηda ku lööηkua yiic, aa looi. Yök aa kuat Roma. Këya, yok aacii dhil luui kāk yekë lëk yo buk ke looi.”

22 Ku met thän awën kääc luk kōu wët den yic ku biëkkë ke, ku ret bány alëth Paulo ku Thilath yiic kekōth, ku cōlkë ke aa that.

23 Wën cī apuruuk Paulo ku Thilath that ku biëkkë ke apēi, ku riitkë ke yōn mēc, ku yōök bēny apuruuk ē tīt kɔc cī mac, bī ke der rin bī kek cī kat.

24 Nawën piη apuruuk ē wët kēnē, ke riitkë yōn tō ciēn ku rekkë kecök, ku mäckë ke gurgurdit thiek kōu.

25 Nawën tēcīt wēer ciel yic, ke Paulo ku Thilath aake rōök ku ketkë waak door kek Nhialic, ku kɔc kōk ke cī mac kek keek aake piη.

26 Kaam awën ke piny yiëk rot apēi, ku yiëk tēwën cī yōn mēc buth thīn aya. Nyin yic tēwën ke yōöt ηany kethook, ku dāk luōη werwer kecök.

27 Go bēny apuruuk wën tit yōt thok rot puur ku tiη yōöt ke ηaany thook, ku tek lōn cī kɔc cī mac rōt kual, go palde miëet bei, ku wic bī rot nōk.

28 Go Paulo rēl apēi, “Duk rot nāk! Yök aatō tēn ebēn!”

29 Go bēny apuruuk mac cōl, ku riη yōt ku wīik Paulo ku Thilath cök ke leth.

30 Nawën ke wēt nhüim ayeer ku thiëc ke, “Wek bány, yeηō ba looi bī ya kony?”

31 Gokë lueel, “Gam wēt Bēny Jethu, ke yin akony wek kacku.”

³² Nawën ke jəl wět Bëny Jethu piöc tënë ye ku tënë kəc kək tō paande ebën.

³³ Ku ë wëer kënë, ke Paulo ku Thilath nyεei bëny apuruuk wën ke bī tētöökken la lək yiic ku dër keyiic, ku muəc nhom nyin yic kek kacke ebën.

³⁴ Ku yëth Paulo ku Thilath paande ku gëm ke miëth. Ku jəl pušu miët kek kacke rin cī yen wět Nhalic jal gam.

³⁵ Nayøn nhiäk ke bëny geeu toc bëny apuruuk, “Lak, lëkkë bëny apuruuk tīt yön məc bī Paulo ku Thilath lony.”

³⁶ Go bëny apuruuk tīt lək Paulo, “Bëny aaci wět tooc riεnkun bī we lony. Këya, wek aaci pušl bāk jəl ke cīn awuəc yik we.”

³⁷ Go Paulo lueel tënë bëny apuruuk, “Yok aa kəc yäth luk yic, ku yok aaci bëny cəl athat thëi nhom ku mac yo, ku yok aa kəc Roma! Ku ëmën, awickë buk jəl yo cī njic? Acie tède! Kek bëny nhïim, aa dhil bën tën bik yo bën lušny bei.”

³⁸ Go bëny apuruuk wět cī Paulo ku Thilath lək ke la kuany yic tënë bëny geeu. Nawën pinjë lön ye Paulo ku Thilath kəc Roma, gokë riöc.

³⁹ Ku lek bik ke la lön, bik wět päl piny tënë ke, ku biikë ke bei yön məc ku lëkkë ke bik jəl geeu.

⁴⁰ Go Paulo ku Thilath jəl ku lek pan Lidia. Ku matkë kenhïim thïn kek kəc cī gam, ku jiεmkë tënë ke wël deet kek kepuöth ku jiëlkä.

17

Kəc Thethalonika aaci wět Paulo maan

¹ Paulo ku Thilath aaci tēek gεεth karou yiic, gen Ampipoli ku Apolonia, ku jalkē bēn Thethalonika tē rēer tēn ye kɔc Itharel kenhüim mat thīn bik rōök.

² Go Paulo, cīmēnden thεεr, la tē ye kɔc Itharel kenhüim mat thīn, ku akōöl yiic kadiäk, akōöl cīi kɔc Itharel ye luui, ke Paulo jəl kāk cī gōt athör thεεr wēl Nhialic yic aa tεεr kek kɔc.

³ Ku nyuth ke kē cī gōt athör thεεr wēl Nhialic yic, ee lɔn bī Jethu Krītho raan cī Nhialic tooc abī dhiel gum, ku jət rot thou yic. Ku lueel Paulo ēlä, “Jethu jīεem γεn rienke tēnē we ēmēn, yen aci Nhialic lɔc ku dɔɔc.”

⁴ Go kɔc kōk kāk cī Paulo lueel yök ke ye yith, ku mētkē röt Paulo ku Thilath, ku yen lan kɔc juēc Gīrik Nhialic door aya, ku diäär kōk kɔcdīt.

⁵ Ku kɔc Itharel aake cī tiεel dɔm rin cī kɔc juēc wēt Paulo gam, ku kuutkē kɔc aliäap dhöl yiic, ku matkē keyiic ku loikē duɔɔt, ku mεkkē pan Jathon ku wickē Paulo ku Thilath yōöt yiic bik ke bēēi ayeer tēnē kɔc.

⁶ Nawēn cik ke yök, gokē Jathon ku kɔc kōk cī gam thēl tēnē kɔcdīt geeu ke loi duɔɔt ēlä, “Rōörkä aacä liäap looi gεεth juēc yiic, ku ēmēn aaci bēn genda.

⁷ Ku aaci Jathon nyuɔɔc paande. Keek aaci lööŋ bēnyŋaknhom Roma dhöl yiic, ku luelkē ka la bēnyŋaknhom dēt yam cɔl Jethu.”

⁸ Ku wēlken kä, aaci thändīt γεu ku bāny liäap nhüim.

⁹ Ku jəl bāny Jathon ku wämäth kōk awēn cɔl aa tēēu wēēu piny bik röt waar, ku pälkē ke bik jäl.

Paulo ku Thilath aaci la Beria

10 Tëwën cī piny cuəl, ke kəc cī gam cəl Paulo ku Thilath aa la Beria. Nawën cīk yet, ke la tē ye kəc Itharel mat thīn.

11 Aye kəc Itharel tō Beria nhiaar bīk wēt Paulo piŋ tēnē kəc Thethalonika. Ku aake wēl Nhialic kueen akōlakōl, bīk tīŋ lən ye kāk ye Paulo lueel yith.

12 Kəc juēc aaci wēt Jethu ye Paulo lək kəc bēn gam. Ku diäär juēc kəcđit Gīrīk, ku rōör juēc Gīrīk aaci wēt ye Paulo lueel bēn gam aya.

13 Nawën le kəc Itharel tō Thethalonika piŋ lən cī Paulo wēt Nhialic la piöc Beria aya, gokē bēn ku kuutkē kəc thook bīk aliäap looi.

14 Tëwën nyin yic, ke kəc cī gam cəl Paulo ajiël kek kəc kək bīk la wath thok, ku dōŋ Thilath ku Timothī Beria.

15 Ku kəc awën ruɛc Paulo aaci bēn ger kek ye, bīk yet Athen. Ku dhukkē Beria kek athōn Paulo tēnē Thilath ku Timothī, bīk röt lac mät ye.

Paulo aci la Athen

16 Tëwën tiit Paulo Thilath ku Timothī Athen, ee kēc puū la yum wēn tīŋ yen geu ke cī thiāŋ yīk ye kek jakken door thīn.

17 Go jāl a teer kek kəc Itharel, ku kəc wuöt kək Nhialic door tē ye kəc Itharel mat thīn kek thān dēt guēer tē ye kəc kenhūim mat thīn geeu, bīk wēlkā bēn piŋ.

18 Go kəc kək piöc Epikuria ku Ithtək jam kek ye aya. Ku lueel kəc kək, “Yenjö wīc raan kēnē kēc piöc, bī lueel?” Ku ben kəc kək lueel, “Yen ē ciēt jam

rin jak kucku.” Ee luelkë këya rin Paulo ë piöc rin Jethu, ku lön ye kəc röt jət thou yic.*

¹⁹ Gokë Paulo cəl amat yic, amat ë röm gən cəl Ariöpakuth nhom ku luelkë, “Awicku buk piöcdun yam ye lueel këne njic.

²⁰ Kök yeku piñ ke ye lueel, aaci thöñ kek käk cuk kañ piñ, ku awicku buk wëtten yic, njic.”

²¹ (Rin anhiεεr kəc ke dhiëth Athen, ku thäi kök la rëer thïn, bik kəc aa lëk wël yam cik piñ, ku piñkë käk yam tënë kəc kök aya.)

²² Go Paulo rot jət ku këc amat Ariöpakuth nhom ku lueel. “Kəc Athen! Aya tiñ kajuëc yiic lön ye wek jak juëc theek.

²³ Rin tē ciëth γεν gendun yic, ku daai kakkun yakë door, γεν ë yik yök aya ke cī gət nhom këlä, ‘Tënë Nhialic kuc.’ Yen kë yakë door këne, yen ë këne ya lëk we, ku acäk ye njic.

²⁴ Nhialic cī piny cak ku käk tō thïn ëbën, yen ë Bëny nhial ku piny. Ku acie ceñ luëc cī buth yiic bi ye aa door thïn.

²⁵ Ku yeen aya, acie wic kök bi luši ye, rin ë yen atō pür yecin, ku ë yen këriëc ëbën wic raan, gäm raan.

²⁶ Nhialic aci raan tök kañ cak tuen, ku raan tön këne yen abii thäi bei thïn ëbën, ku jəl ke aa thiëi pinynhom ëbën bi kek ceñ thïn. Ku tuen këc yen ke cak, ëci guiir, ye nen, ku ye tēnen bi kek cien thïn.

²⁷ Acī cak rin bi kek ye wic bik njic, tädë abik yök tē wic kek ye. Ku ë yic Nhialic aci mec kek γo.

²⁸ Cīmën cī raan dët ye lueel ëlä thεεr, ‘Yen acəl γo aa pür, ku ciëñku cīmën këne!’ Ku aci kockun wak

* **17:18** Aa kəc akut ë këñ lueel pan Girik. **17:25** 1Bñ 8:27; Ith 42:5; Lusi 7:48

lueel aya ëlä, ‘Yok aa miëthke aya.’

²⁹ “Cimën ye yok mïth Nhialic, acuk dhil tak lön Nhialic acit milän, ayi alet cï atët guan bi thön Nhialic.

³⁰ Akëc Nhialic kuëec nom, bi koc tëm awuoc wäär këc ye ñic, ku emën ë koc lëk pinynhom ëbën, bik käreec yekë looi puöl.

³¹ Rin aci guiir bi la aköl tön bi raan cï loc luk looi tënë kuat raan ëbën pinynhom. Ku yen aci nyuöth raan ëbën lön bi yen këne looi, jön cï yen raan bi luk looi jöt ran yic!”

³² Tëwën pin kek Paulo ke jam jön rot thou yic, ke bui koc kök, ku lueel koc kök ëlä, “Awicku, ba këne ben ber yic, buk pin.”

³³ Go Paulo jäl amat yic.

³⁴ Ku mët röör kök röt ye, ku gamkë wët cï lueel, kam ë röörkä ë ye raan koc amat cöl Diönithiöth, ku tin cöl Damarith, ku koc kök ke cï gam aake tö thin aya.

18

Paulo aci la Korinth

¹ Wën cï Paulo jam amat yic, ke jiël Athen ku ler Korinth.

² Ku rëm thin kek mony Itharel cöl Akuila, dhiëth Pontuth, ke puoc ben Italia kek Prithkila tienje, rin cï Klaudiöth, Bënyñaknhom koc Itharel cuap wei Roma. Go Paulo la bi ke la neem.

³ Ku rëer ku luui ke ke, wën cï yen ke yök ke ye cuëc alëth dhil ye guöt piny cit duël, ku yäockë ke cimën yen aya.

⁴ Ku ë ye jam apɛi tɛ ye kɔc Itharel mat thïn akööl cïi kɔc ye luui yiic, bi ke lɛk yith, rin bi kɔc Itharel ku kɔc Girik wɛt Nhialic gam aya.

⁵ Nawën la Thilath ku Timothï bɛn Mathedonia, ke Paulo päl kākken ke ye looi ku yik yenhom piöoc wɛt Jethu, ku tɛt kɔc Itharel lɔn Jethu yen aluan bi Nhialic tuöoc pinynhom.

⁶ Nawën ke jönykë ku luelkë käreç rienke, go yecök tenj ku lɛk ke, “Na cäk määb bāk Nhialic kuc, ka wek aabi röt gök ë röt! Acin raan bāk gök. Ëmën wek aba puöl ku la wɛt Jethu piöoc tənë kɔc cie kɔc Itharel.”

⁷ Goke jal nyäänj piny, ku ler pan raan cie raan Itharel Nhialic door cɔl Titiöth Juthtuth bi la rëer thïn. Ku pan Titiöth ë thiääk kek tən amat kɔc Itharel.

⁸ Raandit tən amat cɔl Krithputh ëci wɛt Nhialic gam, yeen ku kacke ëbën ku kɔc kōk Korinth aake ci wɛt Jethu pinj ku gamkë, ku muoc Paulo kenhim.

⁹ Nayon wëer tōk, ke Paulo tinj kädänj këcit nyuöth, ku lɛk Nhialic ye ëlä, “Duk rioc ë kockä, lɔr tuenj yi jam tənë ke, ku duk dhör kë loi yic,

¹⁰ rin yen arëer kek yi. Acin raan bi ye lëu bi yiök tëtök, rin kɔc juëc rëer ë tən aa kackië.”

¹¹ Go Paulo rëer geeu ruöön tōk ku abak, ke piöoc kɔc wɛt bö tənë Nhialic.

¹² Nawën ci Galio bënynjaknhom Roma, jal looi bi ya bëndit pan Girik, ke kɔc Itharel mat keyiic ku dāmkë Paulo ku yëthkë luk yic tənë Galio.

¹³ Ku luelkë tənë ye, “Mony kënë, awic kɔc bik Nhialic aa door dhöl cïi thääny kek lönda.”

¹⁴ Tëwën wic Paulo ye bi jam, ke luel Galio tənë kɔc Itharel ëlä, “Na ye awuoc yen ci looi, nuöt yen

acä yic päl piny ku piɛŋ wëtdun.

¹⁵ Ku ëmën nêk ater we ë path wët rin ku wël ku löŋkun, wek aa dhil këdun lueel wepëc. ʏɛn acie bëny kāk cīt kākā.”

¹⁶ Ku cəl ke aa nyɛɛi luk yic.

¹⁷ Gokë Thotheneth, raandit tën amat dəm ku biëkkë luk yic. Ku kënë akëc Galio kuëc nom.

Paulo aci dhuk Antiök

¹⁸ Paulo ëci nïn juëc nök Korinth kek kəc cī gam, nawën ë ke tööŋ ke, ku ler riäi yic kek Prithkila ku Akuila, riän la Thiria. Ku wën këc kek guə la wiir bik ger, ee cī kuëëŋ Kankëria tënë Nhialic, ku cəl rot amut nom.

¹⁹ Nawën ë ke ʏet Epethuth, tē cī Paulo Prithkila ku Akuila bën nyääŋ thïn. Ku ler tën amat kəc Itharel, ku jiëem apeɪ ke ke.

²⁰ Ku pëen kəc amat bī lök rëër kek ke, go cīi gam.

²¹ Ku lëk ke ëlä wën jiël yen, “Na ye yen kë wïc Nhialic, ke ʏen abi dhuk tënë we.” Ku ler riäi yic ku jiëlkë Epethuth.

²² Wën le yen ʏëet Cetharia, ke la Jeruthalem ku muöth akut kəc cī gam, ku jəl la Antiök.

²³ Nawën cī nïn nök Antiök ke jiël ku ler wuöt Galatia ku Prigia ku deet kəc cī gam thïn ëbën puöth.

Apolo ë kəc Epethuth ku Korinth piöc

²⁴ Go raan Itharel cəl Apolo, dhiëth Alekdhändria pan Ijip, bën Epethuth. Yen ë ɲic wël theɛr cī güt athör theɛr wël Nhialic yic, ku ë ɲic jam apeɪ.

25 Ku ëci piöcc dhël Bëny ku nhiεεr ke ku jiεem ku piöcc kəc yith rin Jethu. Ku kakkä aake pëk thook miöc nhom wäär ye Joon looi.

26 Ee ye këriëcc ëbën njëc teet yiic apath tën amat ke cii riöc. Tëwën piñ Prithkila ku Akuila wëlkä, gokë yäth panden ku tëtke dhöl cï Nhialic nyooth tënë kəc.

27 Ku jol Apolo tak bi la pan Girik, go kəc cï gam Epethuth kony ku gëtkë athöör tënë kəc cï gam tö pan Girik, ku lëkkë ke bik njec lor apath tē yeet yen. Ku yeen aci bën aa raan cï kəc cï Nhialic kuony dhëñde bik gam, bën kony apëi wën yeet yen.

28 Rin wëlken ril cï lueel aaci yen kəc Itharel thöl nhüim amat yic, ku nyuth ke yith wël thεεr Nhialic cï göt yiic lön Jethu yen ë raan cï lóc ku döc.

19

Paulo aci la Epethuth

1 Tëwën rëer Apolo Korinth, ke Paulo jol cath bi wuöt kuany yiic ku yeet Epethuth. Tëñ, aci kəc kök abiöth yök thïn

2 ku thiëcc ke, “Cï Wëi Nhialic lööny wegup wën cï wek gam?” Gokë dhuök ye, “Akëcku cak piñ lön tö Wëi Nhialic thïn.”

3 Go Paulo ke thiëcc, “Na ye këya, ye miöc nhom nõ cak yök?” Gokë bëer, “Ee miöc nhom ye Joon gäm kəc.”

4 Go Paulo lëk ke, “Miöc ye Joon kəc muöcc nhüim aye looi tënë kəc cï kepuöth wël wei kärec yiic. Ku lëk kəc Itharel wek aa dhil Jethu raan bi lök bën yacök gam.”

⁵ Wën piŋ kek ë wët kënë, ke muɔc nhïim bik jâl aa kɔc buoth Jethu.

⁶ Ku tēu Paulo yecin kenhïim, ku bō Wēi Nhialic kegup, ku jiemkē thok kōk, ku jolkē wēt cī bēn tēnē Nhialic aa luɛɛl.

⁷ Ku rōor aake cīt thiäär ku rou ëbēn.

⁸ Ku tēn pēi kadiäk, Paulo ë ye la tē ye kɔc Itharel mat thïn, ku jiem ke ke apēi lɔn ye wēt ye lueel rin bääny Nhialic yic.

⁹ Go kɔc kōk nhïim riel keyiic ku cīk gēm, ku luelkē käreɔc apēi kɔc nhïim rin dhël pīr cī Bēny nyooth. Go Paulo ke nyään piny ku jiël kek kɔc cī gam, ku jolkē wēt aa jaam yic akōlakōl, yōndīt ye mony cɔl Tiranuth jam thïn tēnē kɔc juɛc.

¹⁰ Ku la Paulo tuenŋ run karou ke loi kënë, abī kɔc ke rēer wun Athia, kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel, wēt Bēny piŋ.

Aye wēt Ithkiba them bik jakrɛc cuɔp wei

¹¹ Nhialic ecī Paulo cɔl aloi kāk kɔc gōi kēc rōt kaŋ looi.

¹² Alanh yen tuc wuuny, ku alanh ye ceŋ tēn luɔi, aake ye yāth tēnē kɔc tuany. Ku tē cī ke yāth, aa tuaany cɔl ajiël ku jiël jakrɛc kegup aya.

¹³ Ecī kɔc kōk Itharel kēc gam baai kuany yic ke ye jakrɛc cuɔp wei kɔc gup, aa them aya bik rin Bēny Jethu aa lueel, ku yekē jam tēnē jakrɛc ëlä, “Yīn ayöök rin Jethu, ye Paulo jam rienke.”

¹⁴ Wēt raandīt kāk Nhialic cɔl Ithkiba kadhorou kek aake ye kënë looi.

¹⁵ Go jɔŋrac lueel tēnē ke, “Yen aŋic Jethu, ku yen acī wēt Paulo piŋ ku week yakē tak ye wek yī ŋa?”

16 Go raan tö jəŋrac yeguöp thuεεt kegup ku yik ke tətöök, ku ret aläthken yiic keköth. Nawēn ke kat paande kecīn köth alēth, ke kuēr gup aya.

17 Kəc Itharel ēbēn ku kəc cie kəc Itharel ke ciēŋ Epethuth, aake cī kē cī raan la guöp jəŋrac looi piŋ, gokē rišöc apēi, ku jəl rin Bēny Jethu aa leec apēi.

18 Go kəc juēc cī gam bēn ku lekkē kəkken rεc cik looi kəc nhīm.

19 Go acör juēc luui ē kakkä athörken bēēi ku cuänykē ke ke dεei raan ēbēn. Ku matkē wēēu ke γəc athör yiic gokē aa wēēu juēc apēi.

20 Käjuēc ril cī röt looikä aaci kəc cök puöth apēi, ku jəl wēt Bēny la tuenŋ ke thiēi piny, ku gēm kəc juēc.

Kəc Epethuth aacä aliäöp looi

21 Wēn cī kakkä röt looi, ke bō Paulo pušu bī la Jeruthalem ke tək Mathedonia ku Girik, ku luel, “Tē cī γen la ē bēēikä yiic ke γen abī dhiel la Roma aya.”

22 Go Timothī ku Eratuth kəcken ye kony tuəc Mathedonia, ku lək rēēr Athia.

23 Tēwēn rēēr yen Athia yen ēcī aliämđit rot looi Epethuth rin dhəl pīir cī Bēny nyooth.

24 Mony thöth milšöŋ cəl Demetriöth ē tō thīn. Ku yeen ē ye kəŋ thöth miləŋ kecīt luək kor ye ke jəŋ tik cəl Artemith door thīn. Ku kəcken luai aake wēēu juēc yök ē luaiden kēnē yic.

25 Go kəcken luai cəl ēbēn, ku cəl kəc kök milšöŋ thöth kecīt luək Artemith cīmēnden aya, ku lək ke, “Week, aŋiεckē lən ye γok wēēukuan pīir γok yök ē luai kēnē yic.

26 Ayakë piŋ ku tiëŋkë yen kë looi raan cəl Paulo. Aye lueel lən kək ye thööth aacie Nhialic acin, ku yeen aci kəc juəc wel nhüim Epethuth ë tən, ku jəl a Athia ëbën.

27 Kërac abi rot looi rin kəc aacii bi njec aa jam ë luoidan këne. Ku acie këya rot, acin kəc bi ye ben aa tak lən ye luan jəndan cəl Artemith kë thiek yic. Ku acin kəc bi jəndan cəl Artemith ben aa theek, jəndan ye raan ëbën Athia ku pinynhom, door!”

28 Wën piŋ thän awën ci kenhüim mat kë ci Demetriöth lueel, ke tuuc kegup ku riëëkkë puöth apɛi, ku loikë wuöu ku yekë lueel ëlä, “Artemith Epethuth adit apɛi alanden!”

29 Ku jəl kəc juəc γεu yic ëbën, duöot looi. Ku döm thän awën Gaiöth ku Arithtarkuth, kəc pan Mathedonia ke cath kek Paulo, ku riinjë ke tɛ ye kəc geeu kenhüim mat thän.

30 Go Paulo wic bi la jam kek kəc wën ci kenhüim mat. Go kəc ci gam pëen bi cii la.

31 Ku kəc kök njec kek ye kəcđit geeu yiic aake ci wët tooc aya bik lek, bi cii bö bi ben jam kəc nhüim.

32 Tëwën kəc ke ci ben amat yic aake loi duöot. Ku ye kəc kök jam wël cii thöŋ kek wël kəc kök, rin kəc juəc keyiic aake cək këne met kəc kenhüim kuc.

33 Go kəc kök tak lən ë yen Alekdhändër yen ci këne looi, rin ci kəc Itharel ye cəl ala kəc nhüim tuen. Go Alekdhändër yecin jət bi kəc cəl abit, ku bi tət ke lən cii kek cök tã ë wët këne yic.

34 Nawën lek Alekdhändër njic lən ë yen raan Itharel, ë ke ɲot ke loi duöot ku ɲuot yekë kiit yic, “Artemith Epethuth aril apɛi alanden.”

35 Nawën ke jəl raandit bëny geeu lëu bi kəc duöm thook piny ku lueel, “Kəc Epethuth anjic raan ëbën,

lɔn yen gen Epethuth yen ala riel bī luan Artemith tiit, ku jəl a kuør yath cī löny nhial.

³⁶ Acīn raan dhäl ë kakkä. Këya, pälkë röt piny, ku duškkë lui luɔi mīth.

³⁷ Wek aaci röörkä bëëi ë tən, cək alɔn cīn yen kë yaath cī nyaai luεek, ku lɔn cīn yen käreε cīk luεel janɗa gušp aya.

³⁸ Na la Dimitriöth kek kacken luɔi raan yekë gaany, ka akööl ye kəc luk aatö thīn ku bāny aa rëer thīn, alëukë bīk raan wīckë la gaany akölë.

³⁹ Ku na le kädëēt ηuöt wiëckë, ka bī luk amatdīt yic.

⁴⁰ Rin alëu bāny Roma kuan mac γo bīk lueel lɔn cī γok aliäap looi rin kë cī rot looi akölë, rin acīn raan lëu ye bī lueel, lɔn ala wët puəth looi aliäap, ku acīn wët yic lëuku buk lueel aya rin aliäm kënë.”

⁴¹ Wën cī yen wët kënë lueel, ke däk amat nhom.

20

Paulo aci la keny Mathedonia ku pan Gīrik

¹ Tëwën cī kəc ke wīc Paulo bīk nök röt päl piny, go Paulo kəc cī gam cɔal ku mät ke ke, ku lëk ke wël deet yen kepuəth ku jəl ke tšöŋ, ku jiël bī la Mathedonia.

² Ku jəl cath wušt juëc yiic ku lëk kəc cī gam wël juëc deet yen kepuəth bëëi cī ke tëëk yiic. Ku jəl la wun Gīrik.

³ Ku rëer thīn pëi kadiäk. Tëwën guiir yen rot bī la Thiria, go ηic lɔn cī kəc Itharel ye thiën dhël yic bīk nök. Go tak ku dhuk ciëen bī la tëëk Mathedonia bī jäl la Thiria.

⁴ Kɔc cī yen bēn ruac aayi Thopater, wēn Piruth, raan pan Beria, ku Arithtarkuth, ku Thekunduth kɔc Thethalonika, ku Gaiöth, raan Derbe, ku Tikikuth ku Tropimuth, kɔc wun Athia, ku jɔl aa Timothy.

⁵ Keek aaci la tueŋ ku lek ɣa tiit ɣok kɔc kɔk ke cath kek ɣa Troath.

⁶ Ku ɣok aaci cath riäi jäl Pilipi ke ɣo cī Yan Ayum cin yic luəu kaŋ cam. Nawēn nīn kadhiēc cök, goku ke jal la dööt Troath, ku ē yen tē cī ɣok nīn kadhorou bēn nök thīn.

Paulo aci dhuk Troath

⁷ Naɣon theēi aköl nin dātem, ke ɣok aa ɣo cī ɣonhīim kut ku buk ayup bany yic ku camku ɣok kɔc cī gam. Ku jɔl Paulo jam, ku le tueŋ ke jiēm kɔc nhīim ɣet wēer ciel yic, rin ē bī jäl ɣon nhiäk.

⁸ Ku mēc juēc aake dēp ɣon nhial tēwēn mēt ɣok thīn.

⁹ Ku mony riēnythii cəl Eyutikuth ēci nyuc aluūt nyin. Nawēn cī jam Paulo kōu bēr apei, go nīn nök abī nin, ku lööny piny aluūt nyin aɣeer. Ku ɣöt ēci buth ke cöoc nhom arak diäk. Nawēn lek jət ke yökkē ke cī thou.

¹⁰ Go Paulo bēn ku cuet rot yekōu ku pēet yic. Ku lēk kɔc, “Duškkē riēc, aŋot pīir!”

¹¹ Ku dhuk nhial, ku le rōök ku banykē ayup ku camkē. Nawēn cī jam ke ke apei agut bī piny bak, ke jiēl.

¹² Ku ɣēthkē riēnythii wēn baai ke pīir, ke cī puöth miēt apei.

Paulo aci jäl Troath ku ler Miletuth

13 Ƴok aaci la tuen buk la riäi yic, ku ger Ƴo buk la Athoth tēn yen bi Paulo la met riäi yic thīn. Ku ēci lēk Ƴo ku buk looi kēya, rin ē wīc bi la Athoth yecök.

14 Nawēn le rōm ke Ƴo Athoth, go cath kek Ƴo riäi ku lokku Mitilene.

15 Ku tēmku ē riäi ku Ƴeetku Kayoth Ƴon nhiäk dēt. Na aköl dēēt ke Ƴo la Thamoht, nawēn ben bak Ƴo get Miletuth.

16 Ku ēci Paulo tak ku bi Epethuth waan thok, rin ci yen ye wīc bi gāau wun Athia. Ku ē ban yekōu rin ē wīc bi them apēi bi Ƴo Jeruthalem aköl looi Yan Ayum cīn yic luau.

Paulo aci kəcdit Epethuth tōōŋ

17 Tēwēn ci Paulo Ƴo get Miletuth go thok tuōc tēnē kəc Epethuth, ku bi kəcdit kek bāny kəc ci gam rām kek ye.

18 Tēwēn ci kek Ƴeēt go lēk ke, “Wek aa ŋic luaidiē, ku tē ci Ƴen cien thīn kek we aköl tōōŋ Ƴon Ƴeēt Ƴen wun Athia.

19 Ƴen akēc rot looi ke Ƴa ye raan nhiam. Ku Ƴen Ƴa loi luoi Ƴa ya aluan Nhialic. Ku Ƴen Ƴa ye rēer ke Ƴa dhiau puōu wēt pīr ril yic ye kəc Itharel ye wīc bik Ƴen nök.

20 Ƴen acīn kē ca muōny we, kēn yen bi we kony tēwāār ye Ƴen kəc lēk, ku ya kəc piōc wēt Nhialic agut bāaikun yiic.

21 Kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel, aa ca ke aa lēk alanden ku bik kepuōth dhuōk ciēn ku gamkē wēt Bānyda Jethu.

22 Ku emēn, rin theek Ƴen wēt ci Wēi Nhialic lēk Ƴa, ke Ƴen adhuk Jeruthalem, ku akuōc yenō bi rot la looi tēnē Ƴa tētui.

23 Kën yen ηιεc ë kë cï Wëi Nhialic thön yen γεεth ca tëëk yiic ë lön bï ya mac, ku käreç bï luöi ya γεεth yiic ëbën aatit ya.

24 Ku piërdië acä ye kuëëc nhom lön ye yen këpath tënë yen, ku ë rin wïc yen ye ku ba luöi yen cï Bëny Jethu yiëk ya ba thöl, yen lön bï yen ye aa lëk kəc, yen thon path tënhiεεr Nhialic kəc thïn.

25 “Yen acï cath kamkun, ke ya jam wët bääny Nhialic. Ku aηιεc ëmën lön cïn yen raan dët kamkun bä ben tïη.

26 Kën yen alëk we ku bäk muk wenhïim akölë, të le yen raan bï dhël ca nyooth lök puöl bï mää, ka cïi yen bï gök.

27 Rin acïn kädët ca moony këc lëk we ye kë wïc Nhialic ëbën ku bï looi.

28 Tietkë röt apath ku tietkë kəc cï Wëi Nhialic we looi bäk aa kəc mεc ke. Calkë röt aaye abiök kəc cï wët Nhialic gam, kəc cï looi bïk aa kacke thon Wënde.

29 Aηιεc na la jäl ke kəc ater Nhialic, cït gal cï wäth aabï bën kamkun, ku keek acïn raan tök kam kəc cï gam bïk puöl.

30 Nïnkui bï bën kəc kök akuötdun yic aabï lueth aa lueel na lëukë ka wëη kəc cï gam.

31 Tietkë wenhïim, ku duökkë nhïim mār, aηιεc wek aca piöçc pïu nyin aköl ku wëër tën run kadiäk.

32 “Ku ëmën wek aca päl Nhialic bï we tiit dhëëηden nhiεεr yen we. Yen ala riel bï we döçc bäk käpath yök, käpuöth kek ye yiëk kocken cï löc.

33 Acïn käpuöth raan dët cïmën luη thith, ku milänη töc, ku alëth ca tuöör nyin.

³⁴ Anjiekë wepëc lön ke luai ca looi, cï yæn ke wëü juëc yök thïn aa kek cï yæn käkkië ku käk kəc rëër kek yæn yəc.

³⁵ Aca nyuöth we käjuëc yiic ëbën, lön nadë raan luui apëi yen ë kəc niəp kony, ku wël cï Bëny Jethu lueel aake muök yanhom yæn cï yen ye lueel ëlä, ‘Raan kəc muəc ë yen puöu miët apëi tën lön bi raan dët ye muəc!’ ”

³⁶ Tëwën cï Paulo thök jam, gokë kenhiäl guöt piny ku röökkë Nhialic.

³⁷ Keek aaci dhiau tëwën ye kek Paulo paat yic, ku yekë ciem ke tönkë.

³⁸ Keek aake rəc puöth wët cï yen ye lueel ëlä, wek aaci ya bi bën tñ. Ku jölkë ruac riäi yic.

21

Paulo aci la Jeruthalem

¹ Yök aaci kəc cï gam ke bö Epethuth tössñ ku jiëlku. Tëwën cï yök wär teem riäi, goku yet tē cəl Koth. Nayən aköl dëëtë ke yo yet pan cəl Rodeth, ku jiëlku thïn ku lokku tē cəl Patara.

² Ee tēen yök aaci riän la Ponicia bën yök thïn, goku keec thïn ku ger yo.

³ Yök aaci bën yet tē ye yök Thaipruth tñ thïn, ku jəl riäi cath ke Thaipruth tō köñ cam ke yo la Thiria. Yök aaci bën la piny riäi yic Tire, ku ë yen tën bi käk ke tō riäi yic la jat piny thïn.

⁴ Yök aaci kəc kök cï gam bën yök Tire, goku rëër ke ke nïn kadhrou. Keek kəc Tire aake cï Wëi Nhialic yöök ku bik Paulo lëk ku bi cü la Jeruthalem.

⁵ Na la ninkuan ke buk nök ke ke Tire thök, goku jäl. Keek ebën agut diäär ku miethken aaci yo bën ruac. Nawën yeetku wath thok ke yo gut yonhiäl piny agör thok ku röökku Nhialic.

⁶ Ku tönku ke ku lok riäi yic ku dhukkë baai.

⁷ Yok aaci ger jäl Tire agut Ptolimiath, tē yen cī yok kockuan cī gam bën la muöth thün ku rëerku ke ke niën tök.

⁸ Na aköl dëëtë ke yo jiël ku yeetku Cetharia. Tëenë, yok aaci bën la pan Pilipo raan kəc piöc Wët Puoth Yam Nhialic, ku rëerku kek ye. Yeen ë ye raan töj kəc kadhorou ke cī kuany Jeruthalem.

⁹ Yeen ë la nyiir kañuan kəc thiaak ku keek aake cīt kəc käk Nhialic tñj.

¹⁰ Tëwën cī yok nün nök paande ke raan käk Nhialic tñj cäl Agabuth bə wun Judia,

¹¹ bī yo bën tñj. Ku lööm gəm ye Paulo yeyic duut, ku duut yecök ku yecin ku lueel, kē cī Wëi Nhialic lëk ya akün, raan la gəm kënë abī kəc Itharel la der Jeruthalem cīt emën cī yen ye nyuöth, ku abik thön kəc cie kəc Itharel.

¹² Tëwën piñ yok ë wët kënë, yook ku jäl aa kəc ë pan wën, goku Paulo löñ bī cīi la Jeruthalem.

¹³ Go dhušk yo elä, “Yenö luöikë emën dhiεu wek kälä, bäk ya cäl aköc puöu? Acie lön bī yen la der Jeruthalem yetök yen ca gam, awiēc aya ku ba la thou thün rin Bëny Jethu.”

¹⁴ Ee këcku lëu buk dök, goku puöl, ku jälku lueel, “Pëlku Nhialic ku bī kē cī tak looi.”

¹⁵ Tëwën cī yok nin ë tēen, ke yo jäl röt guiir ku jiëlku buk la Jeruthalem.

16 Kɔc kɔk kam abiöth Cetharia aaci ʔo bɛn ruac, ku ʔɛthkɛ ʔo pan raan bi ʔok la rɛɛr thɪn cɔl Mɛnthon, raan Thaipruth, ku ɛ ye raan tööŋ kam kɔc tuɛŋ ke kɔŋ wɛt Jethu gam.

Paulo aci Jemith la tiŋ

17 Nawɛn ʔeetku Jeruthalem go kɔc ci gam ʔo lor ke mit puŋth.

18 Na la aköl dɛɛtɛ bɛn, goku la ʔok Paulo buk la jam kek Jemith, ku kɔcdit kɔk Nhialic aake tɔ thɪn.

19 Keek aaci Paulo jɔl muŋöth ku jɔlke kuɛny yic kɔk ci looi ɛbɛn tɛnɛ kɔc cie kɔc Itharel riel ci Nhialic yiɛk ye.

20 Nawɛn cik kɔk ci Paulo kuany yiic piŋ, gokɛ Nhialic leec. Ku jɔlkɛ lɛk ye, “Alɛu ba tiŋ ɛmɛn yɪn wɔmääthda. Kɔc juɛc apɛidit ke ye kɔc Itharel aaci gam, ku keek aa thek löŋ Mothith apɛidit.

21 Ku acik piŋ lɔn ye yɪn kɔc Itharel tɔ wuŋt kɔk yiic piŋöc ku bik Löŋ Mothith puŋl. Ku aca aa lɛk ke bik miɛthken ci ye ŋoot ku pɔlkɛ tɛcit tɛ ye kɔc Itharel cien thɪn.

22 Abik dhiel piŋ yen lɔn ci yɪn ʔɛɛt. Yeŋö buk looi ɛmɛn?

23 Aŋuɛɛn ba kɛ buk lɛk yi looi. Ala kɔc kaŋuan ɛ tɛn ci kuɛɛŋ.

24 Cath ke ke, ku mɔt rot kɔc bi kegup wuŋöny wei, bɔk röt kɔc ɛ tɔk ku tɔäu wɛɛuken piŋy, wɛɛu kɔk kek bi kek röt kɔc, ku keek aabi kenhüim muut. Kɛya, abik jal ŋic ɛbɛn lɔn wɛl ci lɛk ke rienku aa lueth, ku yɪnhom yɪn adhil ceŋ tɛcit tɛ ye löŋ Mothith ye luɛɛl thɪn.

25 Ku kɔc cie kɔc Itharel cī gam, aa cuk tuɔc athöör buk lək ke bīk müith cī ke jakrɛc door cīi ben ya cam, ku jəl aa riem ku län dət cī dec, ku titkē röt bīk gup cīi la akər.”

26 Go Paulo rot mät röör wën, naɣɔn nhiäk ke kōc rot ke ke. Ku jəl la luanɲ Nhialic, ku lək kɔc tē bī nīn kōc thök, tən yen bī kōc jəl a looi tēnē raan tōk keyiic ebën.

Paulo aci thel ayeer luanɲ Nhialic

27 Nawën cī nīn kadhorou thiök ke thök, go kɔc kōk Itharel ke bö wun Athia Paulo tīɲ luanɲ Nhialic. Gokē kɔc rac nhūm ebën ku dämkkē Paulo.

28 Ku luelkē ke cī keröt jət, “Kɔc Itharel! Kuɔnykē ɣo! Yen raan kën, ee yen piny kuany yic ke piöoc kɔc ku ye luel kɔc Itharel aa kɔc rɛc, ku ë löɲ Mothith, ku jəl a luanɲ Nhialic kënē yöŋ yiic. Ku emën aci kɔc cie kɔc Itharel bëi luanɲ Nhialic aya, ku bīk bën yiək yic buööl yen tən athëk Nhialic!”

29 (Ee luelkē yen kën, wët cī kek Tropimuth raan Epethuth tīɲ ke cath kek Paulo geeu, gokē tak lön cī Paulo bën kek ye luanɲ Nhialic.)

30 Go aliäap thiëi kal yic ebën, ku jəl kɔc kat ku lek Paulo däm, ku thelkē ayeer luanɲ Nhialic. Ku thiökkē kal thok nyin yic.

31 Tëwën wïc kek ye bīk Paulo nök, ke thok ëci tuɔc tēnē bëny apuruuk Roma lön nadë ke kɔc ebën Jeruthalem aa loi ariɛɛɪ.

32 Go bëny apuruuk lööny dhöl nyin yic kek bäny kōk apuruuk ku apuruuk, ku riŋkē tən tō yööm thīn. Nawën tīɲ thän awën wïc Paulo bīk nök apuruuk, gokē puöl.

33 Go bāny apuruuk la tēnē Paulo ku dōmkē, ku yōökkē apuruuk bik der cīn arēk karou. Ku jōlkē thiēc, “Yeŋa yen monyē, ku yeŋō cī looi?”

34 Go kōc ke tō yōōm yic wēl cīi thōŋ aa lueel. Ku jōl aliāāp rot looi agut bī bāny apuruuk ciēn kē detkē, kē cī rot looi yic. Gokē apuruuk yōōk bik Paulo kuaath tēden rēer kek thin.

35 Nawēn cīk jāl cath ku rēetkē tēthōny, ke yōōm juak rot apēi, go apuruuk Paulo jōt.

36 Gokē buōōth ku yekē kiu ēlā, “Bāk, dhilku nōk.”

Paulo aci rot kony

37 Tēwēn dōōt kek tē ye apuruuk rēer thin, go Paulo lēk bēny apuruuk, “Cī ŋa pāl ku ba yī lēk wēt diēēnē?”

Go bēny apuruuk jāl thiēc, “Ye jam thoŋ Gīrīk?”

38 Ku yīn, cīi ye raan Ijip wāār cī raan tim kaŋuan muk dhēŋ wat nhīim roor, ku wīc ba thōr kek kōc mac baai?”

39 Go Paulo dhuk nhom, “Ÿen ē raan Itharel, dhiēth pan cōl TARTHUTH wun Cilicia, Ÿen ē raan gen diit ŋic. Pāl ŋa ku ba jam tēnē kōc.”

40 Ke yeen aci bēny apuruuk bēn puōl ku bī kōc jāām nhīim, ku jōl Paulo kēec nhial tēthōny ku nyooth yecin bī kōc biēt. Nawēn cīk biēt, go Paulo jam tēnē ke thuōŋden.

22

1 “Kōckīēn dīt ku wek wāmāthkiē ku wek wārkuā, piēŋkē apath Ÿen acīn kēēec ca looi nēk ŋa.”

2 Nawēn piŋkē ke jam thuōŋden, gokē biēt, abī piny la dīl ku jōl Paulo la tuēŋ ke jam,

3 “Ÿen ē raan Itharel, dhiēth TARTHUTH wun Cilicia, ku Ÿen ŋa dīt Jeruthalem tēn ku ē Gamaliel yen

acä piöc. Yæn aci piöc tē bi yæn lööŋ wärkuan dīt theek thīn, cīmēndun wek kəc tō tēn akölē.

⁴ Yæn aci kəc ke buōth dhēl kēn yic cəl agum. Yæn aci röör ku diäär cəl amac.

⁵ Raandit kāk Nhialic ku kəc akut luk ēbēn alēukē ku bik lueel lōn nadē ke yic yen kē ya lueel. Keek aacä yiēk athör ku ba ke la yiēk kockuan Itharel tō Damathkuth. Ke yæn aci kəc cī gam bēn la dām ku rek kecin, ku kuēēth ke ciēēn Jeruthalem rin bi ke bēn tēm awuōc.”

Paulo aci tē cī yen a raan cī gam teet yic

⁶ “Yæn aköl ciel yic ke ya cath, ya cī thiök kek Damathkuth, ke kēcīt mac la biliny nhial ku go ya guō gööl piny.

⁷ Ku wiēēk piny ku piēŋ röl raan ke jam ku lēk ya, ‘Thawul! Thawul! Ē rin nō cəl yīn ya agum?’

⁸ Guō thiēc, ‘Ye yīn ŋa Bēny?’ Go lēk ya, ‘Ēe yæn Jethu raan Nadharet, ē rin nō cəl yīn ya agum.’

⁹ Kəc ke cath kek ya aake cī mac tīŋ, ku aa kēc röl jam tēnē ya piŋ.

¹⁰ Guō thiēc, ‘Yeŋö ba looi, Bēny?’ Ku aci Bēny bēn lēk ya, ‘Jot rot ku loor Damathkuth, ku yīn abi la lēk kēriēēc ēbēn yen cī Nhialic tak ku ba looi tēnē ye.’

¹¹ Yæn ya cī many cā bir nyin cōr, go kəc ke cath kek yæn ya thel ku yēthkē ya Damathkuth.

¹² “Ku mony cəl Ananiath ē tō Damathkuth, ku ē ye raan Nhialic door ku ē thek löŋ kəc Itharel, ku yeen ē thekkē apēi.

¹³ Yeen ēcī bēn tēnē ya, ku kēēc yalōm ku lueel, ‘Wämääth Paulo, ba pial ba bēn daai!’ Nyin yic nyiēndiē aci rot bēn liep ku tiēŋ piny.

14 Ku lueel, ‘Nhialic ye wärkuan dīt door aci lōc ku ba kē wīc ba looi tēnē ye ŋic, ku tīŋ Aluanḡdeen puoṯh kākka looi, ku piŋ rōlde ke jam.

15 Ku yīn abī ya raan ŋic ē wēt kēnē, ku ba raan ēbēn lēk kē ca tīŋ ku kāk ca piŋ.

16 Ku ēmēn, yeŋō ŋuōt tit? Jōt rot ku bī yī muooc nhom, ku cāl adumuōōmku aa lōak wei, ku ba Nhialic ya rōōk.’

Nhialic aci Paulo yōōk bī kōc cie kōc Itharel piōōc

17 “Ku jal dhuk Jeruthalem, ku wēn cī ŋen la ba la rōōk luanḡ Nhialic, ke ya tīŋ kecīt nyuōṯh,

18 ku tiēŋ Jethu ke lēk ya, ‘Jāl ēmēn Jeruthalem ku ban yīkōu, rin kōc tō tēn, aaci wēlkun ba ya lueel rienkiē bī gam.’

19 Guo dhuk nhom, ‘Bēny, aŋickē apath lōn cī ŋen a la ŋōn amat Itharel yiic, ku dam kōc cī gam ku cal ke aa that.

20 Ku ē ca gam wāār ku bī Ithipin nōk raan ye kōc piōōc wētdu, ku ē ŋen ya cā alēth kōc ke nēk ye lōk tiit.’

21 Go Jethu lēk ya, ‘Lōor, rin yīn aba tuōoc tēmec tēnē kōc cie kōc Itharel.’ ”

22 Go kōc wēn wēl Paulo piŋ, agut lōn lueel yen wēt bī ye tuōoc tēnē kōc cie kōc Itharel. Gokē duoat bēn looi, “Nyaaikē raan cīt kēn ē pinynhom! Nākkē! Acie raan path bī pīr!”

23 Ku jōlkē aa kiu, ke ya alēthken piēer nhial ku yekē liēet wēer nhial.

24 Go bēny apuruuk Roma apuruuk yōōk bīk Paulo yāth yōt tē ye apuruuk tiit thīn, ku lēkkē ke ku bīk that, rin bī Paulo wēt ye kōc Itharel ye jāām guōp lek.

25 Ku wën cî kek ye der ku bîk that, go Paulo lëk bëny apuruuk wën kääc kelöm ëlä, “Ye löñ lueel lön nadë ke raan Roma that ë path ke këc yäth luk yic, bî la awuöc yök yeguöp?”

26 Nawën piñ bëny apuruuk wët cî Paulo lëk ye, go la tënë bënydît apuruuk ku thiëec, “Yeñö loi? Yen monyë ë raan kəc pan Roma.”

27 Go bënydît apuruuk la tënë Paulo ku thiëec, “Lëk ya, ye raan Roma?” Go Paulo bëër, “Ee yic.”

28 Go bënydît apuruuk lueel, “Yen ë raan kəc pan Roma rin cî yen wëü juëc tääu piny tënë kəc mac baai.” Go Paulo bëër, “Yen ë raan pan Roma rin ye kəc ke dhiëth ya kəc pan Roma.”

29 Go kəc kök ke bî Paulo bën thiëec, dhuk ciëen ku nyiëñkë thîn, ku bënydît apuruuk ëcî riöc wën cî yen ye ñic lön ye Paulo raan kəc Roma, ku rin cî yen ye cəl ader aya.

Paulo acî yäth luk yic

30 Na aköl dëët, wën wïc bëny apuruuk Roma ye bî awuöc ye kəc Itharel Paulo gaany ñic, go Paulo cəl adëk apuruuk cin, tëwën cî ye rek ku yöök kəc dît käk Nhialic ku kəc amat ëbën bîk röm. Ku bîi Paulo kenhüm.

23

1 Go Paulo kəc amat döt ku lueel, “Kackië, acîn käk tō yapuöu, ba ke thiëec rin piërdië, ya dëei Nhialic agut cit akölë.”

2 Ee tëen, ke raandît käk Nhialic cəl Ananiath yöök kəc wën kääc tëthiök kek Paulo bîk buöök thok.

3 Go Paulo lëk ye, “Nhialic abî dhiel buöök aya, yîn kë cie guöp ye yär! Yîn acî nyuc ba luk looi tënë

ya cīt tē ye lōŋ ye lueel thīn, ku yīn aŋot yī cīi lōŋ dhoŋ kōu rin cī yīn kōc yōōk bīk ya biāk!”

⁴ Go kōc thiāāk kek Paulo lēk ye, “Yīn alat raandīt kāk Nhialic!”

⁵ Go Paulo bēēr, “Acā ŋic, kackiē lōn ye yen raandīt kāk Nhialic. Aye athōr thēer wēl Nhialic lueel, ‘Yīn acī kērac dhil lueel bēny mac kacku guōp.’”

⁶ Nawēn tīŋ Paulo, ke kōc kōk aa kōc akut Thaduthī ku kōc kōk ke ye kōc akut Parathī, ke jam apēi rōldīt tēnē kōc luk, “Kackiē! Ÿen ē raan akut Parathī, kōc ke dhiēth ya aake kōc akut Parathī. Ÿen acī bēēi luk yic rin ye Ÿen ye ŋōōth lōn bī kōc cī thou rōt jōt akōldā!”

⁷ Nyin yic tēwēn lueel yen wēt kēnē, ka agōth la nhial kam Parathī ku Thaduthī ku tekkē keyiic.

⁸ Rin aye Thaduthī lueel lōn cīi kōc rōt bī jōt thou yic, ku acīn atuuc nhial ayī atīip kōc cī thou. Ku Parathī aa kākkā gam ēbēn kadiāk.

⁹ Ku juak jam rot apēi kam Parathī ku Thaduthī. Go kōc kōk piōōc lōōŋ, ke ye kōc akut Parathī, rōt jōt ke cī puōth riāāk apēi ku luelkē, “Acīn kēēec cī yōk ke cī looi! Tēdē, ke atuny nhial, yen acī diēt jam tēnē ye!”

¹⁰ Ku la agōth nhial apēi, nawēn ke bēny apuruuk riōc ciēt ke bī Paulo cak nōk. Go apuruōōkke tooc bīk Paulo la nyaai luk yic, ku Ÿēthkē tēden ye kek rēer thīn.

¹¹ Nayōn akōu ke Bēny kāāc Paulo lōōm ku lueel, “Dēet yīpuōu! Aca nyuōōth Jeruthalem, lōn ē yīn raandiē, ku yīn adhil kēcīt ē kēnē looi Roma aya.”

Ee wïc kəc Itharel bïk Paulo nök

12 Nayon nhiäk ke kəc kök Itharel mat kenhïim, ku kuëenjê lön cïi kek kuat miëth bï kanj cam ku dëkkê tē kəc kek Paulo kanj nök.

13 Kəc ke mat kënë yic, aake thiärņuan ku tē kac.

14 Ku lek tēnē kəc käk Nhialic ku kəcđit baai ku luelkê, “Yok aaci kuëēj apēi yodhie buk cïi mïth, yet tē bï yok Paulo kanj nök.

15 Ku emēn, week ku kəc kök akut, tuəəckê wēt tēnē bēnyđit apuruuk raan Roma bï Paulo bēēi tēnē we, ku luelkê lön wïc wek ye bäk kē cï looi bēn deet, ku yok aabi röt guuir buk nök kē kēc yēet wenhïim.”

16 Ku wēn nyankēn ē Paulo ēcï wēt nēk nēr piņ, go riņ tē rēer apuruuk thïn ku le wēt lək Paulo.

17 Go Paulo raan tøk kam bāny apuruuk cəl ku lək ye, “Yāth riēnythii kēnē tēnē bēnyđit apuruuk, ala wēt wïc bï lək ye.”

18 Go bēny apuruuk riēnythii wēn yāth tēnē bēnyđit apuruuk ku lueel, “Yēn aci Paulo, raan mac, cəl ku lək ya ba riēnythii kēnē bēēi tēnē yï, rin ala wēt bï bēn lək yï.”

19 Go bēnyđit apuruuk dām cin ku yēth tēden röt ku thiēec, “Yēņō wïc ba lək ya?”

20 Go lueel, “Acï kəcđit Itharel mat yic bïk yï thiēec bï Paulo yāth luk yic nhiäk, rin wïc kəc luk ye bïk käk juēc cï Paulo looi la deet.

21 Ku duk wētđen piņ, rin abi la raan thiärņuan ku tē kac bï ye thiēn bïk nök. Aaci kuëēj bïk cïi mïth ku dëkkê yet tē bï kek ye nök. Ku emēn aaci röt guuir bïk looi, ku aa tit wētđu bïk piņ.”

22 Go bēnyđit apuruuk lək ye, “Duk ben lək raan dēt lön cï yïn ya lək wēt kēnē.” Ku cəl riēnythii ajiël.

Paulo aci yäth tēnē bēnydīt Pelik

²³ Nawēn ke bēnydīt apuruuk col bānyken apuruuk karou ku lueel, “Kuanykē apuruuk buot karou ku jol aa raan thiärdhorou cath mathiän, ku raan buot karou ke muk tōñ bik la Cetharia, ku rēerkē ke cī röt guir bik lööny dhöl emēn akāu.

²⁴ Ku wiäckē mīthiöñ bī Paulo ke cath, ku yäthkē tēnē bēnydīt Pelik ke cīn kēreεc yök ye dhël yic.”

²⁵ Ku jol bēnydīt apuruuk athör göt älä,

²⁶ “Υεν, Klaudiöth Lithiath yen agēt athör kēnē tēnē yī bēnydīt Pelik path apēi. Yin aca muöth.

²⁷ Koc Itharel aake cī mony kēnē dām ku duerkē nök. Ku aca piñ lön ye yen raan Roma, guo la kek apuruöökkiē bik la kony.

²⁸ Ę wiēc ba awuöc ye kek ye gaany ηic, guo yäth amat yic tēnē ke.

²⁹ Aca yök lön acīn awuöc cīi looi bī yok ye nök, nadē ke macku. Ayekē gaany kāk la thiäak kek lööñken.

³⁰ Nawēn la lēk ya lön cī koc kōk Itharel wēt mat yic bik mony kēnē nök, guo tak ba tuöc tēnē yī. Ku lēk koc awēn gōony ye, week lak tēnē Bēnydan dīt bāk awuöc cī monyē looi la lueel yenhom.”

³¹ Go apuruuk kēwēn cī lēk ke looi. Ku nyεεikē Paulo ē wēēr kēn bik yεet Antipatrith.

³² Nawēn bak piny, ka apuruuk ke cath kecök dhuk Jeruthalem, ku nyiēñkē Paulo apuruuk cath mīthiöñ bik la kek ye.

³³ Ku yēthkē Cetharia, ku gεmkē athöör tēnē bēny Pelik ku thōnkē Paulo.

³⁴ Nawēn cī bēnydīt Pelik athöör kueen, ke thiēc Paulo, “Ye raan wun nen?” Nawēn yök lön ē yen

raan wun Cilicia

³⁵ ke lueel, “Υεν abī wētdu piη tē le kɔc gɔony yī yēēt.” Ku yōök apuruuk bik Paulo la muk ku titkē pan wäär buth Antipāth Yērot.

24

Kɔc Itharel aaci Paulo gaany

¹ Nawēn nīn kadhiēc cök ciēēn, ka Ananiath raandīt kāk Nhialic la Cetharia kek kɔcdīt kōk ē baai, ku jəl a raan bī wētden ηiēc la kuany yic luk yic cəl Tertuluth. Ku lek bēnydīt Pelik nhom ku lēkkē wēlken gɔony kek Paulo.

² Go Tertuluth cɔl ku jəl Paulo gaany ēlä, “Yīn bēnydīt! Wēt ye yīn raan ηic kɔc mac ē yen aci yok rēer run juēc dōr yic ke cīn aliääp. Ku kajuēc peth ca looi kek aaci wuōnda yāth tuēη.

³ Käpuathkā aa nhiarku ke ebēn akōlaköl. Ku yīn acuk leec yopuōth apēi.

⁴ Acä wīc ku ba jam apēi, ku yīn alāη ba wēl kuēnku yī piη.

⁵ Yok aaci mony kēnē yök ke ye raan rac. Yen acä aliääp a looi kam kɔc Itharel pinynhom ebēn. Ku yeen ē bēny kɔc akut Nadharet.

⁶ Yeen awīc bī luāη Nhialic yiēk yic buōl. Ku yeen acuk dām. Acuk them buk tēm awuōc tēcīt tē ye lööη panda ye lueel thīn.

⁷ Ke yeen aci bēnydīt apuruuk Lithiath bēn dām bei yocin riēl ku nyiēei.

⁸ Ku yōök kɔc cī Paulo gaany ku bik bēn luk yic yīnhom. Tē thiēēc yīn ye, ka ba guo ηic kek kāk cī yok ye gaany.”

⁹ Ku met kɔc Itharel thīn aya ku luelkē lōn kāk cī Paulo gaany aa yith.

Paulo aci rot kony Pelik nhom

¹⁰ Go bēnydīt baai Paulo jāl yōök bī jam, ku jəl Paulo lueel ēlä, “An̄יע lōn ye yīn raan cī luk luök run juēc ē wundaan. Ke γen amit puūu ku ba rot kony yīnhom.

¹¹ Tē lēu yīn ye ba yic ηic, ke wäär tēcīt nīn kathiäär ku rou ēmēn, yen ē le γen Jeruthalem ba la rōök thīn.

¹² Ku kōc Itharel acīn raan cīk yök ke göth ke γen luan̄ Nhialic. Ku keek aakēc γa yök ke γa ye kōc rac nhīim tēn amat Itharel. Ku jəl aa γōn kōk yiic aya.

¹³ Ku keek acīk bī lēu bīk yī lēk kēn ye nyuōth lōn ye kāk cīk kuεen γaguōp yith.

¹⁴ Wēt lēu ba gam akīn. γen ē Nhialic ye wärkuan dīt door, door aya dhēl yen yekē lueel ka cie yic. Ku γen ē kēriēc ēbēn cī gōt löōη Mothith ku athör kōc kāk Nhialic tīη yiic gam.

¹⁵ γen ala ηōth cīt ηāthden aya tēnē Nhialic lōn bī kōc ēbēn, kōc path ku kōc rac rōt jət thou yic aköldä.

¹⁶ Ke yeen aya them ku ba kē la cök looi tēnē Nhialic ku kōc ēbēn.

¹⁷ “γen aci run nōk wei Jeruthalem, ke γen γa cī la wēūu ba γāth tēnē kackiē ku la rot kōc.

¹⁸ Ee wēn looi γen ē kēnē yen ē yök kek γa luan̄ Nhialic ke γa cā guōp wuōōny wei kārεc. Ee cīn yōōm rēēr kek γa, ku ē cīn aliām cī rot looi.

¹⁹ Ku kōc Itharel ke bö wun Athia aake rēēr thīn. Ku keek nhīim, ηuōt aaci dhiel bēn yīnhom ku bīk kē ca wuōōc bēn lueel.

²⁰ Na cie kēya, ke ē rōör rēēr ē tēn, ka luel awuōc cīk yök ca looi wäär cī γa γāth luk yic.

21 Kë ηιεç ë kë tõη ca lueel ëlä ke γa kääç kenhüim, ‘Υen aci bëëi luk yic aköl wët cï γen ye gam lön nadë ke kəc cï thou aabï röt jət bik pïr.’ ”

22 Ku ë ηic Pelik apath yen tē ye dhël pïr kəc Itharel thεek thïn. Go luk puöl ku lëk ke ëlä, “Na la bënydüt apuruuk Lithiath γëët ke luõηdun aba tïη.”

23 Ku lëk bëny apuruuk rëër apuruuk Paulo tiit nhüim ku bï Paulo cïi tiit apil yic, ku yekë kəc määth kek ye puöl bik käkken wïc aa bëëi tënë ye.

Paulo aci jam tënë Pelik ku Druthila

24 Na la nïn lik thök, ke Pelik bō kek tiεηde Druthila, ku ë nyan kəc Itharel. Ku tuc Paulo bï bëëi bï wët ye Paulo gam rin Jethu Krïtho bën piη.

25 Nawën la Paulo tuenη ke jam wët path ku lön bï raan rot tiit käreç, ku jəl a bën aköl luηdüt, go Pelik rišç ku lueel, “Yiin alëu ba jäl ëmën. Yin aba bën çool tē cï yen nhom bën lääu.”

26 Ku ye ηjōth lön bï Paulo ye riəp wëëu. Ku rin ë wët kënë aci bën a tušç akölaköl ku jiεem kek ye.

27 Na la run karou thök, ke Porkiöth Pethtuth wëër nyin bënydüt Pelik ke ye bëny. Pelik ë wïc ku bï kəc Itharel nhiaar, go Paulo nyääη mëç yic.

25

Paulo aci thiëç ku bï tušç tënë Bënyηaknhom

1 Nin kadiäk çök ciëen wën cï Pethtuth γëët Cetharia, ke jiël thïn bï la Jeruthalem.

2 Tëwën ke kəcđüt käk Nhialic ku jəl aa bány Itharel ke gəony Paulo la tënë ye, ku lëkkë wëtđen. Ku länjë Pethtuth,

³ ku bī ke luōi kē wīckē kepuōth ku bī Paulo bēēi Jeruthalem, rin ē cik mat yic ku bīk Paulo nōk dhēl yic.

⁴ Go Pethtuth bēēr, “Paulo abī rēer ke mac Cetharia, rin γen adhuk ē nīnkā.

⁵ Calkē bānykun aa la Cetharia kek γa, ku bīk jāl la kuēn guōp tē le yen awuōc cī looi.”

⁶ Go Pethtuth nīn kabēt aduēr kē aa thiāār kaŋ nōk ke ke, ku jāl la Cetharia. Na akōl dēētē ke la luk yic, ku jāl apuruuk yōōk ku bīk Paulo kuēth yenhom.

⁷ Na la Paulo γēēt, go kōc Itharel ke bō Jeruthalem ke kāāc, ke cik gōōm piny, jōak bīk kāreεc apēi luēel yeguōp, ku acīn kē cie nyuōth lōn ye kākkā yith.

⁸ Go Paulo rot kony ēlā, “γen acīn kē ca wuōōc lōōŋ kōc Itharel yiic, ku acīn aliām ca looi luan Nhialic, agut Bēnyŋaknhom Roma acīn wēt rēεc ca luēel yeguōp.”

⁹ Ku wēn wīc Pethtuth ye bī nyuōth kōc Itharel lōn nhiεεr yen ke, go Paulo thiēēc, “Cī lēu ba la Jeruthalem ku ba luōŋdu la luk thīn lōn ye kāk cī kuεεn yīguōp yith?”

¹⁰ Go Paulo lueel, “Tē kēēc γen thīn ē luŋ bēny yic, ku ē yen tē lēu ye bī luōŋdiē tīŋ thīn. Acīn kērεεc ca looi tēnē kōc Itharel, cīmēn ŋic yīn ye apath.

¹¹ Na ca lōŋ dhoŋ kōu, ku le kērεεc ca looi lēu bī γa tēm awuōc bī γa nōk, ka cā lēu ku ba thiēc bī γen puōl. Ku na cīn yiny tō thīn kāk cī kuεεn γaguōp, ka cīn raan lēu ye bā thōn ke bīk γa nōk. Ke yeen awiēc ku bī ya bēny yen bī luōŋdiē la luk.”

¹² Go Pethtuth wēt cī Paulo lueel kaŋ guēēk yic kek kōc akutden luk, ku jāl dhuk nhom, “Wēt cī yīn

ye lueel ke Bëny Agripa yen abï luõŋdu luk, ke yin abuk tuõc ye.”

Pethtuth aci luŋ Paulo tët yic Bëny Agripa

¹³ Nin lik cök ciëen ke Bëny Agripa kek Bernike bõ Cetharia bik Pethtuth këny, bik la lëk ye lön mit kek puõth wët ci yen yëët.

¹⁴ Tëwën ci kek rëer nin juëc, ke Pethtuth jöl wët Paulo kuëny yic bëny, “Ala raan rëer ë tën ci Pelik nyääŋ piny ke mac.

¹⁵ Na wäär lar Jeruthalem, go raandit kæk Nhialic kóc Itharel ku bänyken, gaany tënë ya ku wickë ba tëm awuõc.

¹⁶ Guõ lëk ke lön nadë kóc pan Roma aacie raan ci gaany ye gam, wët këreec ci looi ke këc kaŋ tuõõm nhom kek kóc ci ye gaany, ku bi rot kony awuõc ci ye gaany.

¹⁷ Na wäär ca bën ë tën, ke yen akëc bën gääu. Yen aci bën la luk yic aköl bi niënkië aa rou ë tën, ku yõk apuruuk ku bik ë mony kënë bëi ba luõŋde tiŋ.

¹⁸ Kóc aterde aaci röt bën jöt, ku acin këreec diit cik bën kuëen yeguõp təcit tën ye yen ye tiëŋ thïn.

¹⁹ Kë ca bën yök ë lön ye kek teer kek ye tē ye yen Nhialic duõar thïn, ku jöl aa mony dëët cöl Jethu ci thou, ku yen ë mony kënë aye Paulo lueel ka pir.

²⁰ Ee cä dhal ba yic yök rin ë wëlkä, guõ Paulo thiëec bi la Jeruthalem ku ba luõŋde la looi thïn.

²¹ Go Paulo lueel ka wic bi puõl ke tiit apuruuk agut tē bi bënyŋaknhom luõŋde tiŋ. Guõ apuruuk yõk ku bik tiit agut tē bi yen ye tuõc tënë bënyŋaknhom.”

²² Go Agrīpa lək Pethtuth, “Luŋ ë mony kënë aba luk yen ya nhom.” Go Pethtuth dhuk nhom ëlä, “Abi bëei yinhom nhiäk.”

²³ Nawën bak piny ke Agrīpa ku Bernike bö ku lor ke yai, ku luëŋkë yon luk kek bänydīt apuruuk ku jol aa bänny ë geu. Ku yöök Pethtuth apuruuk bik Paulo kuëth luk yic alon thīn.

²⁴ Ku lueel, “Yin bëny Agrīpa, ku jol aa wek kəc rëër tən kek yo. Mony yen deei wek kënë ë yen raan ci kəc Itharel rëër ë tən ku jol aa Jeruthalem gaany tənë ya. Ayekë lueel ke loi duəot lən nadë ka cii päl ke pīr.

²⁵ Ku yeen acin awuöc ca yök ci looi lëu bi ye tēm awuöc bi nək. Ku yeen nhom aci wic bi ya bëny yen luk luəŋde, guə gam ku ba tuəoc tənë ye.

²⁶ Ku yen acin yiny puath ca yök ba gät ë rienke tənë bëny. Ke yeen aca bëei yinhom, ku ë yin bëny Agrīpa, rin ba wëtde wic yic, rin ku bi la kē jäl gät.

²⁷ Aya tiŋ lən cii yen path ku bi raan ci mac tooc ke cīn kēn wēn ci rot deet ye nyuəoth, kek kāk ci ye gaany.”

26

Paulo aci rot kony Agrīpa nhom

¹ Go Agrīpa Paulo yöök, “Yin aca puöl ku ba jam ba rot kony.” Go Paulo yecin nyuəoth bi kəc biət ku jol jam ëlä bi rot kony.

² “Bëny Agrīpa! Yen ë rot yök aköl kënë ke ya mit guöp rin bi yen rot kony yinhom kāk ci kəc Itharel ya gaany ëbën.

³ Kënë adhīl a yic alanden rin yīn anic apath, yen tē ye kəc Itharel cien thīn, ku kāk ye kek wäac

thïn. Yin aba lõŋ ëmën ku ba yïguöp päl piny ku ba wëłkië piŋ.

⁴ “Kɔc Itharel ëbën anickë yen tën pïir yen thïn tËyən koor yen. Anickë tË cï yen piërdië jaak thïn yən tuen panda ku jəl a Jeruthalem.

⁵ Anickë akölaköl, ku acik bi dhöl lõn nadë ke yen aci kaŋ cien ke ya ye raan akut Parathi kɔc ke muk lööŋ Nhialic cök apëi.

⁶ Ku ëmën yen a kääc luk yic ë tën rin ye yen wët cï Nhialic lëk wärkuan dīt njöth,

⁷ kën yen ye kuat kackua kathiäär ku rou njöth ka bik yök, tË ye kek Nhialic door aköl ku wëër. Ku ë rin njöth kënë, yin Bënydīt, yen aci kɔc Itharel ya gaany!

⁸ Yenjö ye wek ye yök wek kɔc Itharel ke ril yic bäk gam lõn ye Nhialic raan cï thou jət bei thou yic?

⁹ “Aca them yen yen ku ba këriëc ëbën looi, käk bi rin Jethu raan Nadharet rac guöp.

¹⁰ Yen ë kën aca looi Jeruthalem. Yen ya ye bënydīt käk Nhialic yiëk riël ku ba kɔc juëc cï wët Jethu gam aa dəm ku mac ke. Ku aca ya gam aya, yen lõn nëk kɔc cï tëm awuöc bi ke tëm thou.

¹¹ Aaca cəl aaye tëm awuöc arak juëc yän amat kɔc Itharel yiic, ku aca them ba ke cəl aban bik wët Jethu puöl, ku riääk pušu apëi tënë ke, agut ba ke aa luöp wuöt kök yiic ku cal ke agum apëi.

*Paulo aci tË cï yen a raan cï gam teet yic
(Luisi 9:1-19; 22:6-16)*

¹² “Ee rin ë wët kënë yen ë ler yen Damathkuth ke ya cï raandīt käk Nhialic yiëk riël.

13 Nawën aköl ciel yic, Bënydüt, ke ya ɲoot dhël yic, ke ya tiŋ many ɣer apɛi, wär aköl, ke ruel nhial ke cä gööm piny kek kɔc ke cath kek ɣa.

14 Ku wīikku piny ëbën, ku piɛŋ röl ke ye lëk ɣa thuɔŋdië, ‘Thawul, Thawul! Yenö cöl yin ɣa agum? Yin aci rot baŋ, rin ye yin ye wïc ku ba këcīt këdhie ye akaja looi, kë ye yen wai ye raan la ye ye yup ke kuεεth, wεc ciëën.’

15 Guɔ thiëc, ‘Ye yin ɲa Bëny?’ Go Bëny lueel, ‘Ee ɣen Jethu, raan ca cöl agum.

16 Ke yeen jɔt rot ku kääc cökku. ɣen aci rot nyuöth yī, rin yin aca lɔc ku ba ya aluaŋdië, yin abi kɔc kɔk lëk kë ca tiŋ tənë ɣa akölë, ku kë ba nyuöth yī aköldä.

17 Yin aba tiit bi ciën këreεc yī yök kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel cin, kɔc bi ɣen yī tuɔɔc thīn.

18 Keek aaba piöc bik kãŋ ɲic, ku bik luoi käreεc puöl, ku jiëlkä riël jɔŋrac yic ku lek tənë Nhialic, rin gãm bi kek wëtdië gam, yen aabi käreεc cik looi päl piny ku tēü ke kam kɔc ci Nhialic lɔc.’

Paulo aci tē ci yen kɔc piöc thīn teet yic

19 “Këya, Bëny Agrīpa, ɣen akëc wët kë ca tiŋ nhial cīt nyuöth dhöl yic.

20 Wäär tuenŋ Damathkuth ku Jeruthalem, ku jɔl aa wuöt kɔc Itharel yiic ëbën, ku kam kɔc cie kɔc Itharel, aake ya lëk lɔn bik luoi käreεc puöl ku dhukkë Nhialic, ku yekë luui kãpath ye nyooth lɔn ci kek muöl käreεc.

21 Ee rin ë wët këñë, yen aa dɔm kɔc Itharel ɣa ke ɣa tö kal luanŋ Nhialic, ku wickë bik ɣa nök.

22 Ku agut cī aköl kēnē Nhialic acā kony, ku ē wēt kēn, yen akēēc γεν ē tēn ku ba kē ηιεc lēk raan ēbēn, kōckor ku kōcdīt. Kāk ya lueel ka bī rōt looi aa thōŋ kek kāk ye kōc kāk Nhialic tīŋ ku Mothith lueel,

23 lōn nadē Raan cī lōc ku dōc abī gum, ku ē yen bī rot kaŋ jōt thou yic, ku ē yen abī kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel lēk wēt bī kōc kuōny bei kārēc yiic.”

24 Tēwēn jīεm Paulo ke kony rot ē wēlkā, go Pethtuth rēl, “Paulo! Yīn acī muōl. Piōc cī yīn piōc acī cōl amuōl!”

25 Go Paulo bēēr, “Bēnydīt! γεν akēc muōl. Wēl ya lueel aa yīth cīn yic muōl.

26 Bēny Agrīpa! Alēu ku ba jam tēnē yī ke γa cīi riōc, rin yīn aŋic kākā ēbēn. Aŋιεc alanden lōn nadē ke keek aaca lēk yī ēbēn rin kēnē acie kē cīi thiaan, aa kāk ηιc jāŋ ēbēn.

27 Bēny Agrīpa! Cī wēl kōc kāk Nhialic tīŋ ye gam? Aŋιεc lōn ye yīn ke gam!”

28 Go Agrīpa lēk Paulo, “Ye yōk yīpuōu ē kaam thīn lōn bī yīn γa wel ba ya Krīthian?”

29 Go Paulo bēēr, “Na cōk aa kaamkoor ku kaamdīt, rōōkdiē tēnē Nhialic ē lōn bī yīn ku kōc kōk piŋ kāk luεel ke aköl rōt wel bīk ciēt γa, ku acie rin bī ke mac.”

30 Go bēny ku Pethtuth ku Bernike, ku kōc kōk ke cī nyuc luk yic rōt jōt,

31 ku wēn cī kek jāl aacī jal aa jam kamken, ēlā, “Acīn kē cī ē mony kēnē looi, kē lēu bī ye cōl anāk ku mac aya.”

32 Ku jōl Agrīpa lēk Pethtuth, “Yen ē mony kēnē ηuōt acī lony, ke rin cī yen ye wīc ku bī ya Bēnyŋaknhom yen bī luōŋde la tīŋ.”

27

Paulo ayëth Roma

¹ Tëwën cī ye mat ku buk cath riäi buk la Italia, gokë Paulo ku jəl aa kəc kək cī mac thön Juliöth, bēny akut apuruuk Roma, akut cəl, “Akut Bēnyᵇaknhom.”

² Ku lok riän bö Adramitiöm, riän cī guiir bī jəl wath thok wun Athia. Arithtarkuth raan pan Mathedonia wun cəl Thethalonika ë cath kek ᵇo.

³ Na aköl dëëtë ke ᵇo yet Thidon. Juliöth ë ye raan path, ee cī Paulo puəl ku bī kəc mäath kek ye la tᵇj, rin bīk la yiëk kək wïc.

⁴ ᵇok aci bar, ku rin cī ᵇok ᵇonhīim wël yom, goku riäi gēr tē bī yen cath thīn apath, ku ë ye alᵇj ye aköl bēn thīn rial pan tō gool nhom wär ciel yic cəl Thaipruth.

⁵ Ku jəlku wär teem buk la Cilicia ku Pampilia ku lok Mira pan tō wun cəl Likia.

⁶ Tēnë, ke bēny apuruuk ᵇök riän jəl Alekdhändria ke la Italia, go ᵇo ᵇäth thīn.

⁷ Ku riäi ë cath amäath rin yom ë dīt apēi. Ku ᵇok aaci nīn juëc bēn nək dhël yic buk jəl yet gen cəl Kniduth. Yom ë kēc ᵇo puəl ku buk la dhëldan yen buəthku yic, goku ret wanh cəl Thalmone tēn yen bī pan thiin tō gool nhom cəl Kret ᵇook kəl ë yom.

⁸ Ku ciëthku ke ᵇo göök yom ke ᵇo kuany agör ᵇou, ku ᵇok aaci bēn yet tē cəl Wanh Path ë riël, ku ë tēn cīi mec kek gen cəl Lathia.

⁹ Ku ciēᵇku thīn nīn juëc, ku ril yic buk la tuēᵇ ᵇo cath wīir, rin ë nīnkä aköl Yan lək kəc kegup wīir

ëci bar, tən yen ye yom rut rot jət apeɪ. Go Paulo ke lək əlä,

¹⁰ “Kackië, aya tɨŋ lən cäthda jäl ë tən abɨ yic riəl, riäi abɨ riääk ku kāk tō thɨn aabɨ puk wɨir, ku kəc aabɨ mou aya.”

¹¹ Ku bəny apuruuk ë wət raan kuath riäi ku raan la riäi yen aye piŋ, ku kueec wət cɨ Paulo lueel.

¹² Ku wath thok tɨ ye riäi mac thɨn ëci path bɨ kəc mäi thɨn. Go kəc juəc keyiic wɨc ku bɨk la tuen bɨk yet Ponik tɨ ləu yen rot. Yen ë wanh tō Kret, ku ëcie yethok wəl ləŋ bər tɨ ye akəl lööny piny thɨn.

Yomdɨt acɨ rot jət wɨir

¹³ Yom thööŋ rot ëci jət ke bö ciɛm tɨ cɨ raan yenhom wəl tɨ ye akəl lööny piny thɨn, go kəc ke cath riäi tak lən nadə ka ləukə bɨk la tuen ke cath, gokə riäi lony ku gerke ke kuənykə agör Kret you.

¹⁴ Ku kaam thiin awən ke yomdɨt ril apeɪ bö cuëc tɨ cɨ raan yenhom wəl tɨ ler akəl thɨn, ben bən ke ye pɨu apeɪ.

¹⁵ Ku yiëk riäi bɨ la bəəŋbəəŋ, ku ril yic apeɪ bɨ gɛɛr tuen tɨ bɨ yom thɨn, goku puəl buk cəl akuɛɛth yom.

¹⁶ ʏok aacɨ bən ləŋ wən tēek ʏok ləŋ ye yom rut yenhom wəl thɨn, pan thiin tō gool nhom cəl Kauda. Tēən, acuk bən ləu buk riän koor duöt riändɨt cök.

¹⁷ Ku rin dɨit yom apeɪ, gokə duöt riändɨt kəu rin bɨ yom tiim cɨ ke riäi looi cɨi piir wei, ku jəlku duöt piny wɨin. Keek aake riəc ciət riänden bɨ la döt liɛt yic wanh Libia thok, gokə aləth ye yom ke riäi kuaath däk bei, ku cəlkə riäi ajəl yom kuaath.

¹⁸ Yomdɨt ril awən acɨ la tuen ke pɨu apeɪ, nawən akəl dɛətə ke jəkkə bɨk kāk tō riäi yic cuat wɨir.

19 Nawën aköl ye nïn diäk ke cuet abëk käk gër wïir cienken.

20 Ku cuk aköl ku kuël tïŋ nïn juëc, ku yom aci la tuenŋ ke piu apëi. Akëcku bën bën njoöth lön bi yok piir.

21 Nawën ci kɔc nïn juëc nöck ke cïn miëth cik cam, go Paulo rot jət ku këëc kenhïim ku lueel, “Kackië, na we ci wëtdië piŋ wäär bäk riäi cii geer wei Kret ŋuöt yok aa këc mam këlä.

22 Ku ë mënë wek aa läŋ, dætkë wepuöth! Acïn raan töŋ bi thou weyiic, ë riäi yetök yen abi riääk.

23 Ku wën aköu atuny Nhialic yen ye ŷen raande, ku yen ya door aci bën tënë ya,

24 ku lueel, ‘Duk riöc, Paulo! Yin abi yet Bënyŋaknhom nhom, ku rin ë wët kënë Nhialic acii yi pël wei, ku kɔc cath kek yi riäi yic aabi piir.’

25 Këya, kackië, dætkë wepuöth! Nhialic aca deet puöu, abi këpath looi təcit tē ci ye lək ya thïn wënaköu.

26 Ku yom abi riäi kuaath bi cəl ala gool nhom cək alön bi yen la riääk thïn.”

27 Ku nïn aake ci ya thiäär ku ŋuan, ku yomdit apëi ë kuath riända wärdit Adëkdiæt yic. Na ye təcit wëer ciël yic, ke ye kɔc ger riäi yök kepuöth ciët yo ci thiök buk yet agör thok.

28 Gökë win ci duöt thok këthiek luaac piny piu yiic, ku wën ye kek ye luaac piny ëmën ku mën, ke yökkë lön thiök wär yic.

29 Gökë riöc ciët riäi bi rot dæny kuör tö piu yiic, gökë wiin ci duöt thook aleeldit ye riäi döm luaac piny riäi thar ciëen, ku jölkë bak piny njoöth.

30 Ëci agër kök them ku bik röt kuël bei riäi yic. Ku jötkë riän thiin koor tö riändit yic bei, ku tēükë wïir

ke ye kɔc ciət ke la wiin ci duöt thook aleel luaac piny riäi nhom tuen.

³¹ Go Paulo lëk bëny apuruuk kek apuruöökke, “Na cä agër rëer riäi yic, ke kɔc tɔ riäi yic aaciï bi pïir.”

³² Go apuruuk wiin ci riäi mac piny teem kööth ku cɔlkë ke aa buək kuëer.

³³ Nawën bak piny, go Paulo ke löŋ bik mïth ku lëk ke, “Wek aaci tïit nin thiäär ku ŋuan ëmën, ku keek ë nïnkä yiic acin kë cäk cam.

³⁴ Wek ya löŋ, ku bäk la miëth camkë, wek aa wïc miëth rin ku bäk pïir. Acin raan tøk weyiic la kë bi ye gɔɔt.”

³⁵ Tëwën ci yen wët kënë lueel, go Paulo ayup lööm, ku röök ke lec Nhialic kenhïim ëbën, ku bëny ayup yic, ku kəŋ jɔək bi mïth.

³⁶ Keek aaci kepuöth bën dɛɛt, ku mïthkë ëbën.

³⁷ ʏok kɔc ʏo tɔ riäi yic, ʏok aa ʏo ye buət karou ku thiärdhorou ku dätëm.

³⁸ Nawën ci raan ëbën mïth, gokë rap ke tɔ riäi yic dhëëth wiir rin bi riäi pial.

Riäi aci atiaktiak rac

³⁹ Nawën ci piny bak, ke kɔc ger riäi aake këc tɛ ci kek yëet thïn ŋic, keek aaci tɛ ci wär yekəu tot thïn, la yic liɛɛt tïŋ, gokë tak bik riäi gɛɛr thïn bik la mac.

⁴⁰ Gokë wiin yeke riäi mac piny teem wei bik diir piny, ku dökkë wiin ci ke alau duööt piny. Ku jɔtkë alëth nhial ku bi yom riäi kuaath tuen, bi la agör thok.

⁴¹ Ku riäi aci bën la tɛ cääl ku dööt liɛɛt yic bi ciën tɛ ben yen rot nyoon, ku ci aban ciëen dhon atiaktiak abi döŋ ke ya apet.

⁴² Ecī apuruuk tak bīk kəc cī mac ebēn nōk, bī ciēn raan tōōŋ kuεεŋ ayeer bī kat.

⁴³ Ku ē wīc bēny apuruuk bī Paulo kony bī cīi nāk, go apuruuk yōōk bīk ciēn kē loikē tēnē kəc mac. Ku yōōk kəc ŋic kuaŋ bīk kaŋ thuεεt wīir tuenŋ ku bīk kuεεŋ ayeer,

⁴⁴ ku kəc kōk aake bī jal lōk kuaŋ, ke cī tiim riāi cī duōny kuōk bīk ke yāth ayeer. Ku ē yen tē cī yok bēn kuεεŋ ayeer thīn akan ke yo puəl gup.

28

Kē cī rot looi tēnē Paulo Malta

¹ Wēn cī yok yet wār alŋtui yo puəl gup, ke jəlku ŋic lōn cəl pan tō gool nhom Malta

² ku kəc ke ciēŋ thīn aaci yo lor, ku nyuuckē yo apath. Tēwēn ke deŋ tueny ku lir piny apēi, gokē mac took ku cōlkē yo buk yōc.

³ Go Paulo tiim kuar piiny ku tēēu ke mεεc, tēwēn ke kēpiiny bō bei tiim yiic, ku kεc cin abī nuεt thīn.

⁴ Ku tiŋ kəc awēn tō thīn kēpiiny ke cī nuεt Paulo cin, ku jiεmkē kamken, “Mony kēnē ala cin rim. Ku kēnē aciī yen bī pīr, cōk alōn cī yen poth wīir ke kēc mou.”

⁵ Ku tēn awēn ke Paulo yīr kēpiiny mεεc, ke cīn kērεεc cīi rot looi tēnē ye acīn.

⁶ Ku ē titkē bīk tiŋ ke cī but cin, nadē ke wiēēk piny nyin yic ke cī thou. Ku tēwēn cī kek tīit apēi ku cīn kē tiŋkē ke cī rot looi tēnē Paulo, ke war kenhīim ku luelkē, “Yeen ala guōp jōŋril apēi.”

⁷ Dum raandīt baai cəl Publiōth, aake cī mec kek tēwēn looi kēnē rot thīn tēnē Paulo. Ku yeen aciī yo ŋiεc lor aya, ku rēērku yo ye jāälke nīn kadiäk.

⁸ Wun Publiöth ë rëer biöök yic ke cï juäi däm ku yiäny riem. Go Paulo la yöt tënë ye, ku röök ku döc, go pial.

⁹ Wën cï kënë rot looi, go kəc juęc ke tuany bën, go Paulo ke döc bïk pial.

¹⁰ Ku gëmkë yo kajuęc, ku wën jiël yok, gokë käk bï yok dhël tëek tääu riäi yic.

Paulo aci jäl Malta bï la Roma

¹¹ Nawën pëi kadiäk cök, ke yo jiël riän cöl, “Jak Acuek,” bö wanh cöl Alekdhändria ku yen aci pëi bën nöc ke kääc Malta rin yom ë düt apëi.

¹² Ku yeetku gen cöl Thirakuthe, ku näkku nïn kadiäk thïn.

¹³ Ku jiëlku thïn, ku lok gen cöl Regium. Nawën bak piny ke wel yom nhom, ku yeetku gen cöl Putöli nïn karou cök.

¹⁴ Ku yökku kəc cï gam thïn, ku thiëckë yo buk rëer ke ke nïn kadhorou. Ku jölku jäl tën ku lok Roma yocök.

¹⁵ Wämäthkuan tö Roma aake cï yo piŋ lön bïi yok, go kəc kök bën gen yöc cöl Apiöth ye jööl nïn thin bïk yo lor. Wën tiŋ Paulo ke, ke lec Nhialic, ku riil kënë puöu.

Paulo aci yëët Roma

¹⁶ Wën cï yok yëët Roma, Paulo aci bëny mac Roma puöl bï rëer ë rot kek apuruk töŋ tit ye.

¹⁷ Nawën nïn kadiäk cök, ke Paulo cöl kəcđit Itharel rëer Roma bïk röm kek ye. Nawën cïk ken-hïim mat, ke lueel tënë ke, “Wämäthkië! Wën cök yen ciën këreec ca looi tënë kackua, ayï lön këc yen ciëŋ wärkuandit dhöl yic, yen aci mac Jeruthalem ku thön ya apuruuk Roma.

¹⁸ Gokë γεν thiëec awuöc ca looi, ku wickë bik γa lony, rin acik yök ke cïn kë ca looi lëu ye bi γa nök.

¹⁹ Nawën la kəc Itharel kuc wët bi γa lony, gu luöndië cäl ayëth tënë bēnyṅaknhom Roma mac wuönda aya, cök a lön cïn yen kë gōony γen ë kackua.

²⁰ Yen ë kë wic γen we buk röm, ku jaam kek we, rin γen acath γa mac rin wët raan yen ṅööth kəc Itharel.”

²¹ Gokë lueel tënë ye, “Acïn athör ci yëet tënë γo Judia riεnku, ku acïn wämäthdan ci bēn kek wët, lön le yen kërεεc ca looi.

²² Anhiarku buk wëlku piṅ rin aṅicku lön ye kəc juēc akut tö yin thïn, jāam guöp.”

²³ Këya, gokë aköl bi kek röm kek Paulo mat yic, ku kəc juēc aaci bēn aköl kënë tē rēer Paulo thïn. Ku jöl Paulo wët bäany Nhialic teet yic tënë ke, jök riel yet thëei. Ēci them bi nyooth tënë ke lön kë ye lueel rin Jethu ë yic, ku nyooth lön thōṅ lōṅ Mothith ku käk kök ci gät kəc käk Nhialic tiṅ, kek wët ye lueel.

²⁴ Go kəc kök wët ye lueel gam, ku kuc kəc kök.

²⁵ Gokë jäl ke tēr kamken, wën ci Paulo ye lək ke ëlä, “Ee yic apēi, yen tē ci Wēi Nhialic raan käk Nhialic tiṅ cäl Ithaya lək thïn bi lueel ëlä tënë wärkuan dit.

²⁶ Rin aci lueel ëlä,
‘Lōr luel tënë kəc Itharel,
Wek aabi weyith diel piny apēi ku acäk bi deet,
wek aabi wenyin päl piny apath, ku acäk bi tiṅ.

²⁷ Rin kockä aa ril nhïim,
keek aaci keyith cuök,
ku keek aaci kenyin niεen.

Nuöt keek aa daai, ku nuöt keek aa piñ, ku detkë
kän yiic, ku lueel Nhialic.

Na cī rot looi këya,

nuöt aaci kepuöth wël yen ku kuony ke.’ ”

²⁸ Ku wit Paulo wëtde ëlä, “Alëukë bāk dhiel ñic,
lön wët bi kəc kony bi kəc pīr, bö tēnē Nhialic, aci lëk
kəc cie kəc Itharel. Ku abik piñ.”

[
²⁹ Wēn cī Paulo ë wët kēnē lueel, ke kəc Itharel
jiël ke tær apëidit kamken.]

³⁰ Ku jal Paulo rëer run karou pan ye riop yic, ku
ë ye kəc bēn bīk ye bēn tiñ lor ku nyuuc ke.

³¹ Ee ye piöoc wët bääny Nhialic, rin Bēny Jethu
Kritho, ku jiεm tēnē kuat raan ëbēn ke cīi riöc, ku
acīn kēnē ye gël bi cīi ye piöoc.

Lëk yam
New Testament in Dinka, Southwestern (SU:dik:Dinka,
Southwestern)

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dinka, Southwestern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Dinka, Southwestern

dik

Sudan

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Dinka, Southwestern

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

d94b9d26-33ff-5c4e-819f-5bfe86ac9e55